

WIDENER

HN V26F 8

72.30

Hunt
842.72.
30

53

HARVARD COLLEGE
LIBRARY

FROM THE FUND GIVEN
IN MEMORY OF
GEORGE SILSBEE HALE
AND
ELLEN SEVER HALE

Mest ~~meiner~~ ~~giss~~ ~~valda~~
munnaföld ~~at~~ ~~Belgúl~~ ~~múga~~ ~~fl~~
smel ~~Barva~~ ~~ne~~ ~~one~~

Lödi ~~of~~ ~~Strane~~

L^u

30

Ljodi Mikany P

mu

Shir Mikajevy 2

Docies Nony 1816

Ex K'lanij Nog 63

Fehozid

21
12
18

18
14
12

MM 360

38

C. 1. P. = 9. *Pali Vitéz*

L É T A

MAGYAR VITÉZ,
ÉS

Z A M I R A

PANNONIAI

KIS - ASZSZONYNAK

A.

FÖLDÖN ÉS TENGEREKEN
TÖRTÉNT

VISZONTAGSÁGAI.

ÍRTA: I.

PERETSENYI NAGY LÁSZLÓ.

POZSONYBAN és PESTEN,
FÜSKÜTI LANDERER MIHALY'
böttövel és kökségével.

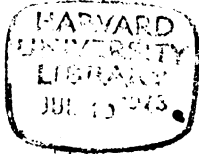
1800.

HunL 842. 72.30

Aurea fortunæ reduci si templa priores
Ob reditum vovere Ducum ; non dignius unquam
Hæc Dea pro meritis amplas sibi posceret Ædes ;

Claudianus. l. de Cons. Hen.

Arany Szentegyházat a' jó Szerentsének
Hajdani Emberek ha azért tevének,
Hogy az ő Vezérek bődögül visszfa tért ;
Tehát a' Sors mostan ezen Betsületért,
Érdemével szerzett Oltárára kapott.
Így nyer Zamirával Léta - is egy napot!

B É - V E Z E T É S.

*Azt mondja bölts Plátó; hogy a' mi életünk
Három részre hajol a' miért születünk:
Az édes Atyánké annak egy harmada;
A' másik Hazánknak hasznára szakada;
A' harmadik felét Barátunk kívánnya;
Nem ember, ezekre ki magát nem szánnya.
Atyáimnak részét, kiket a' sír lepe,
Hamvoknak ki-adgya a' hirtéli kepe.
Hazámnak egy Vitéz' sorsát éneklek,
Tán jó szándékomban meg elégszik velem!
Mindennek pediglen az ő hív Baráttya
Erőtlenségét tudom meg-botsáttya;
Mint hogy a' hiveséget leg-inkább szeretem;
Ezzel Királyomnak tartozik életem.
Az ártatlanságnak pedig nagy a' bére,
Kit illy érdeméről a' világ esmére.
Ezen két tengelyen forog könyvem' agya,
Mellyet nékem írnom a' köz-tzél meg-hagya.
LÉTA magyar Vitéz ámbár volt Katona,
Még-is ZAMIRÁhoz olly tüzesen dona.*

Hogy ötet mind a' föld, mind a' nagy⁴ tengerek,
A' hol meg-változni szoktak a' rosz szerek ;
A' hívség' korláti közzül ki-nem-vették,
Még mennyegzőjének halmára vezették.
A' magyar nemzetnek némmely Története
Létának dolgában tsak azért tétete :
Hogy mivel titkon vólt első gondolatja,
Mellyet a' Hunnusság előtt takargatja.
De azután dolga nap-fényre ki-nyíla
'S Hónnyabéliekről szóllott a' Szibilla,
Hogy azok' sorsával ő-is bóldog leszen,
Midön Pannónián örök széket vészen.
Zamira ártatlan minden veszélyt türe,
Hogy meg-teljen Léta' hívségének tsüre.
Reménylem ezzel-is meg - lesz elégedve,
Kinek hónnyi Dolgot olvasni van kedve-
Mint Kátó Enniust bé-vitte Rómának,
Azért nagyobb díszet nyert ditső oszlopának ;
Ugy nemes Hazámnak valamellyik bóltse,
Nyelvem iránt kérem szándékomat töltse :
Hogy az iparkodók' seregébe vigyen,
'S Olvasám előtt győzzön az irigyen.

ELSŐ SZAKASZ.

*Létának Zamirával való meg-ismékedéséről,
és első meg-szabadításáról.*

LÉTA Magyar Hadnagy Csabának Testvére,
A' ki Szitthiába véle vissza tére.
Ez versem' tárgya lesz; Férje ZAMIRANAK,
Midön újra Pannon földgyére jutának.
A' szárazon, 's vizen mind addig nagy tsuda!
Egymáshoz hív lenni ingadatlan toda.
Még a' hét Vezérrel edgyütt ök ki-jöttek, (a)
És fel-olztattatott a' Birtok közötték;
Bihar Vármegeyében esett rész *Létának*,
Nagy - Léta helységben hóltig lakozának.

A 3

Oh

(a) A' Magyarok' utolsó ki-jöveletelekről van itt emlé-
kezet.

Oh értelmes *Klió* egyengesd *Kobozom* ,
 Ezek' történetét a' Világra hozom !
 Kiknek állapottyok olly el-rejtett vala ;
 Mint vólt Asiában *Gordius'* fonala.
 Ha meg-nem óldhatom , kötését el-mettzem ,
 'S elő-viszem , a' míg birja váll-peretzem.
 Segíts kegyes *Múza!* törd-meg itten gátom ,
 Midön etsetemet köz-tzélra botsátom.
 Régi dolog ugyan , azért tölled kérdem ;
 Mert az erköltstől van leg-tartófsabb érdem.
 Bal , az el-múlt üdö , mostani jobb karod.
 Mindent jól ki-teszek ; ha tsak te akarod.
 Mond - meg : mért a' hívek olly nehezen jutnak
 Egymáshoz ; és fordítsd rúdamat az útnak.

* * *

Már fel-halmoztatott *Atillának* sírja , (b)
 Miképpen a' régi *Történet-könyv* írja ,
 És bé-tellyesedett azon híres álm ,
 A' mint azt meg-hagyva sokaknál találom :
 Hogy el-tört egy kéz-íjja , egy *Tsászár* képzelés ,
 A' mellyel nem tzéloz többet *Róma* felé.

E'

(b) *Atilla* él-temettetett *Keve-Egyházán* egy halomban.

E' kéz-íjj-szegésnek sok nemzet meg-örül,
 Kik hódolva voltak Arany Sasfa körül. (c)
 Már halála után *Aladár és Csaba*
 A' nép közt hartzokra Törvényeket szaba.
 És a' hír kürtölte a' *Világ' Ostorát*,
 Hogy már a' Hunnufság el-ülte bús torát.
 De a' Kormányozás kettőre marada,
 Kik ellen másoknak könnyű lenne hada :
 Mert a' Birodalomért egymásra ütének,
 Kiki tavában úsz atyafi vérének.
 Mellyre a' meg-sértett *Verrónai Detre*
Római sereggel jött az ütközetre;
 Minthogy eszében vólt Attyoktól vett súllya,
 Melly boszszú - állásra déltzeg szívét dúllya.
 Jól meg-émlékezett azon bal tsatára,
 Mellyen egy vas nyilat homlokára zára.
 Bús Oroszlány módlag *Rómáig* szaladott,
 Még a' *Kúriába* azzal bé-haladott.
 Jól meg-émlékezett, hány Város meg-nyílla,
 Midőn *Európát* hódítná *Átilla*,

A 4

Es

(c) Átillának egy fejű Arany Sas vólt Tzímere, a' ki
 majd már egész Európa' hódítása után Baktriabéli Ki-
 rály Mikótz nevű Leányánál mennyegzőt tartván, azon
 éjjel meg - is holt, és ugyan azon éjjel Valentiniánus
 Római Császár álmában látta, hogy az Átilla' kéz-íj-
 ja (nyila) el-törtt.

És hány ezer embert fel-kontzolt Fegyvere,
 Midőn *Katalonndól* széles tábort vere.
 Hány Tartomány, és hány Várokat el-ronta,
 És hány tsendesedett népeket fel-bonta;
 Miként *Akvileja* fordúlt Velentzére,
 A' melly *Neptúnustól* lakó-helyet kére;
 A' Föld' lakosait miképpen morzsolja,
 És hány Fejedelem lett lába-zsámolyja. (d)
 Most hogy öszve-zördült két Testvér' divattya,
 Akkor ő-is magát közikbe avattya,
 És így fenyegeti azoknak hatalmát:
 Most lehet meg-adni a' Hunnok' jutalmát!
 Engem tudniillik Római nagy Polgárt,
 Illy kevert nép örök javainkból ki-zártt?
 Ennyire ez maga terjedését láttya,
 És dühötségének nem lesz-é korláttya?
 Róma által le-dültt *Karthágónak* fala,
 A' Világ tsak ennek Oltárt magasztala.
 Eztet *Pompéj*, *Brútus*, *Czézár* imádtatta,
Scipió, *Augustus* kintsekkel rakatta.
 Mellynek vala annyi győzedelmes népe,
 Most annak a' *Hunnus* birtokára lépe.

Hun-

(d) Itten vagyon tselőzés *Átilla'* azon tselekedetére, midőn *Mediolánum* Várossában a' Római Császárokat aranyos székekben ülni, és a' Szithákokot lábokhoz borúlni egy képen szemlélvén; tehát magát *Átilla* helyekben festette, és a' Római Császárokat lába alá, a' kik zsatskókból elejében aranyat töltöttek.

Hunnus ellen kö-falt a' Sina Czar vona,
 Hogy ne lenne népe között zenebona. (e)
Persa meg- békéllé, néki okozván kárt;
 Végre által-úszták a' *Meotis* hinárt!
 Én pedig, kí véllé szemben állni merek,
 Izzadt-is miattam a' hartzban tenyerek. !
 Én nem tudnám ötet mostan meg-tromfolni,
 És vakmerőségét fegyverrel tzáfolni,
 Meg-tésem! és minden nemzetet fel-költök,
 A' vett sebeinkért rajta boszszút töltök.

Eztet büszke száján *Detre* szólla fennyen,
 Készen vólt, hogy Csaba, 's Aladár-ra mennyen.
 A' kiktől eddig féltt; kiket, óh fájdalom!
 Meg-rontott a' bizott hoszszas nyúgodalom;
 Egymásra testveri kardot köszörültek,
 Hogy még nagyobb lenne, annak örültek.
 De meg -adták díját; mert a' titkos lesen
 Ki lobbant sok nemzet ellenek tüzesen;

A 5

Nap

(e) Kíhoámti, és más Sinai Császárok olly erős tornyos kö-falat a' Hunnások ellen 300, és több mért-földnyire építetttek, tartván azoknak szörnyű ki-ütésektől és hábor-gásoktól.

És ámbátor *Csaba* a' több Magyarokkal,
 Mint meg-annyi *Márssal* bírkózó karokkal,
 A' reája rohant tábort úgy szabdalta,
 Hogy öt napok alatt majd le-kaszábalta:
 A' hol *Léta* Hadnagy főképpen mutatta,
 Mi lakik egy derék Magyar szív alatta,
 Még tsak akkor tájban tizen kilentz nyarat
 Számlált, hogy a' ditső *Márs'* mezején arat.
 Mint a' nap' sűgárja úgy fémllett paizssa,
 Nem vala ott olly nyil, a' melly azt meg-nyissa.
 Nap-keleti kövek széleit foglalták,
 Belsőjét a' Sinák atzélból koholták.
 Egy ökölnyi gyémánt vólt az órmolata,
 Mellynek közepébe ütés bé-nem hata;
Nimród' nagy ötsének vólt ilyen fegyveré,
 Midön mint Oriás hegyeket kevere.
 Aranyos Puszdraját tegzekkel meg-rakja;
 Fekete zomántzal ragyogott sisakja;
 Mellynek tetejében arany szálú Forgó
 Fényben játtzodozott tétová kunkorgó.
 Jobb kezében villog a' két élű kardja;
 Az erőszakosra dárdáját ragadja.
 Sarkantyűzta kemény paripája' szűgyét,
 Hogy meg-tartsa *Csaba* Vezérjének ügyét:
 A' ki *Detre* mellett kétszer le-veretve,
 És majd el-vólt a' dsidáktól temetve,
 Annyiszor gyors Matzkó lovát alá-adta,
 És a' reá hajlók közzül ki-ragadta.

Húsz

Húsz ezer Vitézet vezetett ez sorban,
 Még-is száz ezerrel meg-vívott a' táborban.
 Aztat a' jobb szárnyán maga kormányozta,
 A' ritkúltt óldalnak segítségre hozta ;
 Jóllehet a' sűrű tsapások közt jára,
 Még-is Sértést nem nyert leg-kifsebb tagjára.
 Tsak a' szarvas-börből készített dolmányát,
 És az arany körmü párdutz Katzagáunyát
 A' nagy vagdalkozás közben meg-szabdalták,
 Pántzél miatt testét nem vérzik a' balták.
 Kevés idejéhez olly nagyokat teve,
 Hogy még *Detronél*-is ditső vólt a' neve.
 És már ötöd napra a' fény-is meg-únta
 Illy öldöklést; a' nép bús szemét bé-hunta :
 A' világozságot a' setét keverte,
 És mákos Sátorát az éjj-is le-verte.

* * *

Ambator éjjel vólt, de *Léta'* ösztöne
 A' bé-borúltt Égnek áldással köszöne ;
 Hogy egy tsillag sintsen, magában nem bánnya,
 Mivel fémllett *Tulna* Battyának zsákmánnya. (f)
Római Tisztartó *Martinus* szülötte,
 Egy szép leány' markát *Tulnának* ütötte.

Mi-

(f) Csabának hatvan testvér attyafiai vóltak, kik köz-
 zé *Tulna* és *Léta* itt számláztatik,

Midőn fel-osztottak a' *Római* sartzon ,
 Mellyet nyertek vala a' leg-első hartzon ;
 Akkor tudniilik , mikor bé-jövének ,
 'S *Pannónia* Földgyén öfzve - ütközének
 Midőn *Szászhalomnál* a' *Római* serget
 Meg-vervén , két száz tíz ezer földre pergett.
Mártinus el hala ; de a' miket bira ,
 Ugy leánya-is a' tündér *Zamira*
 Egész táborával Magyaroké leve ;
 Sokaknak e' Szépre vágyódék a' heve.
 De sorsot vetének illy deli Alakra ,
 Még nem-is tekintvén a' sok pénz-salakra ;
 A' Vitézek közzül kiki azt kívánta ,
 Mint fő Kintsre szívek gyúlladott eránta ;
 A' sors pedig *Tulna* Allvezérre esett ,
 Mellyre mások lévén búsak egy keveset.
 De mivel *Martinust Tulna* el-ejtette ,
 Azt a' Magyar nép-is el-nem felejtette.
 Néki ajándékúl mint *Briseist* adák ,
 Erre lett érdemét tudván nem tagadák.
 Ő pedig már akkor koros időben járt ,
 Tsak *Léta* öttsének házasságára várt ,
 Hogy midőn fel-serdültt elztendejét érné ,
 Lenne velle együtt *Zamira* Vezérné.
 Méltán-is illene ezen gyönyörü Kép ,
 A' melly *Tzipridval* versengésre ki-lép ,
 Hogy azt egy érdemes Magyar Legény bírja ,
 'S könnyü légyen el-hólt Attyának a' sírja !
 Ha

Ha Attya el-vezett, leg-alább leányja
 Rofz gondviselését sírján túl ne hányja.
 Meg-is tetzhetett ő minden elevenek,
 Kiknek piros vérek a' szívekre mennek.
 Akár külső részét valaki meg-nézte,
 Akár lelki-javán szemeit intézte,
 Minden teteméből a' Termézet' kintse
 Tündöklött; az írigy bár őtet tekintse.
 Mellynek gesztenye-szín haját tartá vallá,
 Mint korona fején gyöngy pártája állá.
 A' hóld ékességét homloka mutatta,
 Az alatt két tsillag szemét ragyogtatta;
 Mellyre két szivárván görbén alá hajlott,
 A' ki arra nézett, majd kényyában vajlott.
 Mint kristály - tsap orra; képe piros pázsit,
 Az el-andalodott ajak reá ásít;
 Allának völgyében szerelmek múlattak,
 És lejobb nyakára gyöngyöket húllattak.
 Mejje' almájára a' vólt reá írva,
 Hogy annak látásán sok szem fakad sírva;
 Sugár derekának alkalmas tarjaga,
 Ki-láttzott, a' midőn sétálni ballaga;
 Félig ki-nyílt rozsát himzett újja közé,
 Gondolnád, *Diána*, mikor föl-öltözé.
 Külső tettzéséhez járúlt az erköltse;
 Vólt szava, a' mellyel szívét *Léta* töltse;
 Befzédjével együtt tartott a' szemérem,
 Tános mesolygását elméjéhez mértem.

Lát-

Láttzik *Róma* Afzfzony' unokája vala ;
 Mert a' hím-varrás közt könyvel töltasztala,
Kassándrát, *Medétt*, hajdan szép *Medúzá*t,
 Itt olvasta *Jölét*, 's a' bús *Arethuzát*.
 Fogsága' türését azokból ki-szabja,
 Jóllehet a' ditső Magyaroknak rabja ,
 Mennyi sebet szívén Attyának haláfa,
 Anyi irat arra a' könyvből találta ;
 De midön meg-látta a' szép Margyarnékat,
 Maga sem útálta a' Sátor hajlékat.
 Örömost azok közt új-mutatással éltt,
 Rövid üdön nyelvét meg-tanulván befzéltt ;
 A' midön még bírták *Sikámbria* várát ,
 Hogy ő rab volt ottan nem vállotta kárát.
 Hol a' győzedelmi Aldomás iváskor ;
 Fegyver szünés, béke idején, és máskor
 Hív szolgálattyával a' felsőbb tífzteket,
 Anyira meg-vette azoknak szíveket ;
 Hogy a' Tömlötz helyett Palotába szálla ,
 A' Bilintsért arany Lántzot hordott válla ;
 Még akkor tizen-öt kikeletet ére ,
 Tsak ortzája lobbant a' *Himen* tüzére.
 A' Szelidségtől vólt egész Teste fejér ;
 A' Patika-háztól színt ő költsön nem kér ,
 Anya Tsinoosságát, viselvén előtte
 Helyesen magára köntössét öltötte ;
 Ura kegyelmével meg-vólt elégedve :
 Az ártatlanságból szármozott jó kedve.

Lé.

* * *

Léta Hadnagy egykor *Túlna* testvérével
 Fel-menvén a' várba, *Zamirát* szemével,
 Bár ahoz nem tudna; magának jegyzette;
 Nevét ki-kérdeztvén szívére metzette.
 Mint Magyar Kis-Úrfi a' kertben sétálla,
 A' Lugasok között véle szembe szálla,
 És Pogátsa-almát kérvén egy nagy fáról,
 Mellyet nem érhetett a' töve' allyáról;
Zamira székre állt, de tsak az ágszélét
 Kapdosván utánna meg-fogta levelét.
 Melly midön le-nézett ki-pattant markából,
 Egyik sem kaphatott a' piros almából;
 Aztat látván *Túlna* meszszeről mosolyog,
 Nagy Léány, nagy Úrfi, ez ám a' szép dolog!
 Hogy már egy órája miólta kínlódtok,
 Hasztalan az alma körül forgolódtok;
 Azért le-szakasztott kinek-kinek egy párt,
 De olly öröm fogta, a' mellyet ő nem várt.
 Mivel a' melly ágról két almát szakasztatt,
 Egy szép drága Gyűrű ékesité aztat.
 A' melly *Léta* öttse kalpagjába esett
 A' mit fris kezével hamar ki-keresett.
 Aztat két almával adta *Zamirának*,
 Akkor, óh üdvösség! öszve szállamlának;
 Ne ne vess, tsak vedd-el; szépséged' tisztelem;
 Hajdon-is alma vólt az első Szerelem!

Mel-

Mellyre *Zamira*-is piros két almáját,
 Kész szívességének nyujtá *Zsolosmáját*;
Zsolosmáját, mivel ebből lett végtére,
 Hogy illy két jegyzett szív hajdon öszve fere!
 Melly gyűrüt úgy véllém, hogy egy tsóka lelte;
 Midőn a' Római testeket szemlélte,
 Mellyek a' tartatott *Hartzon* el-ésének,
 Mikor a' Vén indúlt a' Tárnok völgyének.
 Hól másodsor vala azon véres *Tsata*,
 A' mellynek nagy híre szerte széjjel hata. (g)
 Leskődik a' fényre az illetén állat,
 Talán olty meg-hólnak *Tetemere* szállati;
 Mivel *Rómának* a' gyűrüt viselték,
 A' hattz idején-is újjokat terhelték;
 Ugy hogy a' hóltakról zsákokra-is szették
 Magyarink, *Alfszonyi* számokra szerzették.
 A' kik ide háza tsinoskodtak vele;
 Ezzel *Mohátsnál*-is a' Török bé-tele!
 Mert a' győzés után azoknak holmiját,
 Kiket le-verének, kardgyát, és kéz-iját,
Kantárját, és tegzét, pántzélját úgy szinte
 Öszve szedvén, erre leg-inkább tekinte;
 A' Vezérnek pedig mindenik részt ada,
 Midőn vólt a' *Hunnus* népnek mással hada.

A'

(g) Tárnok völgyénél Bétshez közel esett-el *Márti-nus* Római Tisztartó.

A' mezőről tehát ez nagy alma-fára
 A' csóka azt hozta, a' hol sokszor jára,
 És ott egy kis ágra maga helyezettte,
 Még Tavasz vólt akkor, midőn oda tette.
 Melly Gyűrűt ott hagyván, a' fa gyümölszött,
 Illy drága szép Remek hevert az ág között.
 Oh szerentsés Eset, mellynek titkos vége,
 A' hívség' óltarán örök tüzzel ége!

Ezek elébb estek, még a' gyengébb korban
 Midőn még ülének a' gyermeki sorban;
 Mikor még *Létának* fűszfa paripája,
 És hárs-fából vala tegze, és szablája.
 Kis *Zamira* mint rab tsak a' Kastély körül,
 Artzulattyát nézte a' vízben tükörül,
 És még tsak a' szelid galamb-fit étette,
 Ha egymásra kapott, le-vetvén nevette;
 Ekkor és a' kertben a' költőn almának,
 Örültek egymáshoz jó szível valának:
 Mint hajdon *Tzidippe'* lábához gördüle
 Egy versel irtt alma a' hól akkor üle
 Midőn *Diánnának* Templomában valá
 És az Áldozattól gözöltt annak fala.
 Ezt pedig gördíté *Görög Akoontz'* kezé,
 Hogy *Tzidippe* magát néki kötelezze:

E

Ugy

Úgy szinte *Léta* - is *Zamirde* magának
 Jegyzette, a' mikor almákat váltának.
 De mihelyest *Léta* idővel fel-serdültt,
 És a' *Márs* mezején a' hartzokon hevültt,
 Midőn már szoritá Pántzél, Nyereg - káva,
 És erejét félte Rajna, Duna, Száva;
 Első Vitézek közt kardgya-is tsattoga,
 A' mellytől ki-hüllött sők ellenség foga;
 Vére fel-lobbantott erében pesegett,
 Sokszor könyves szemmel nézgelte az Eget.
 Néha el-lankadott karja, és a' füle,
 Észre vévén zsibbadt tetemét el-hüle,
 Valami híjjával érzé ő személyét;
 Azért gyötrelmében alég lelte helyét.
 De a' fent álló had nem sérté annyira,
 Mint *Tulna* Battyánál lévő szép *Zamira*;
 Eztet ő gondolta fő-bajának lenni,
 Most fel-kéne, úgy mond, most *Léta* serkenni.
 Oh *Márs*, óh *Tzipria*! tik meg-edgyesztetek,
 Midőn bé-dródozta *Vulkánus* testetek;
 De nem tselekszem úgy, nem az az én tzéloom
 El-harittyá az én hevemet pántzélom;
 Én a' köz Társaság' végére tekintek,
 A' trágár Életre gazt, és fővényt hintek;
 Soha nem szerentsés az olyan katona,
 Ki az Afzszonyoknak guzsallya közt fona.
 A' ki mint *Tzéneus*, hol Afzszony, hol Ember,
 Az olyan táborban ellenséget nem ver.

Tsak

Tsak hogy *Zamirával* én öszve jöhetnek,
 És örökre jegyet újjára tehetnék!
 Vagy azon gyűrűmet nálla meg-láthatnám,
 Oh! százszor boldognak magamat mondhatnám.
 Azon gyűrűm, mellyet még kised koromban,
 Egy nagy alma-fáról nyertem kalpagomban;
Zamira! éretted már fel-fegyverkezem,
 Még fel-lellek, meg-nem szünik lábom, kezem.
 Néki megyek a' nagy táborok sorának,
 A' hol haláltalan *Detrek* meg-állának!
 Ezeket pengetvén, szeméből könyv pereg,
 Szégyel fel-tekintni zokogva pityereg;
 Azomban a' Magyar tábor nagyon fogya,
 Sok vitéz a' tsata piartzon le-rogya.
Zamira másokkal egy helyre szaladott;
 De ott az ellenség' kezébe akadt.
Léta szörnyülködvén a' nép' hanyatlásán,
 De jobban gyötrődik a' maga' romlásán.
 Ötödik nap' éjjén, eszében ütközött,
 Hogy kegyesse lenne millyen gondok között;
 Mert látta a' magyar' táborát ritkúltni;
 Sött *Aladárt* több száz ezerrel el-húlni:
 Talán, úgy mond, ez még részünket el-hadgya,
 'S oda megy, a' hól van a' szerentse' hadgya?
 Avagy talán *Detre* Kapitány el-fogja?
 Vagy éltét el-veszi egy ijjász' horogja? (h)

B 2

De

(h) Hurkos-pányva kétél-is szokásban velt a' hartzolókánál.

De ha nem érné-is semmi rosz hatalom,
 Vesztünk miatt kedvét üli az únalom!
 Ő-is a' melly tájban záportól rettegett,
 Öltalmúl az részen vett-fel köpenyeget.
 Pannónia módlag tsak olly néphez hajol,
 Hol a' gyűzedelem, nem a' vesztés zajol.
 Oh Magyar' Istápja, világ rettentője!
 Átilla légy kérlek unokád' mentője!
 Hogy ne legyen annyi bal sorsnak tsapása,
 'S rajtam bé-ne-teljen végső pusztúlása;
 Oh bé jó vólt nekünk szárnyad alatt álni,
 Sok 'nemzet táborát, mint füvet kaszálni!
 Akkor nem bántották *Csabát*, és *Aladárt*
 Kiki világ-biró nagy *Átillától* várt.
 A' napot le-mentén szoktuk meg-ditsírni,
 Úgy esete után a' vólt dolgot írni:
 Nem érzi az ember önnön maga javát,
 Ki szokta meg-adni életének savát,
 Nem érzi, hogy a' jó uralkodó téfzi,
 Hogy el-ne-húljanak az egésznek részei!
 Nem érzi a' Polgár tsak mikor el-hala,
 Hogy jó Királynának, jó kormányja vala.
 De bezzeg! azután körmével fel-ásná,
 Egy kis savanyú íz fogát el-nem-vásná!
 A' jó Király' szavát örömost fogadná,
 Tölle idejében éltét nem tagadná!
 Most egy intésére a' tűzbe ugrana,
 Testvért testvérjére fel-nem-lovallana!

Én-is veszem észre a' vólt bóldogságot,
 És meg-úntam ezen idontalanságot;
 Melly Környül-állásban tsak azért hartzolunk,
 Hogy Palota helyett légyen tömlözt ólunk,
 Hogy a' birodalmért marhákat forgassunk;
 'S rab szijjakon zápor könnyeket tsorgassunk!
 De kivel, mi esett, azt türni kéntelen:
 Mert meg-változtatni nem lehet hirtelen!
 El-türöm sorsomat: bár tsak a' szerentse
 Zamirdmat minden inségtől meg-mentse!
 Ezen éjjel, hól lesz fél-keresem ötet,
 Vélem a' szerentse akár mit-is szötet.
 A' kis szerehneknek fákláji villognak,
 Vezetői lesznek ezen jó dolognak;
 Ugy-is Eritzina Mársnak tisztelője,
 Az övemben vagy onnek szügyellője.
 Én szövétnekjeket mind addig lángalom,
 A' míg meg-találom az én szép hajnalom.
 Edes Zamirdmhoz a' míg el-érkezem,
 'S fel-lelvén, még jobbát illetheti kezem!
 A' kész Bátorságnak úttyait meg-töröm
 Sok fáradtság után nagyobb lesz az öröm.

Már fiastyuk az ég' bóltya közepére
 Fel-hágván, a' göntzöl' rudgya vissza-tére; (i)

B 3

Már

(i) Éj-fél-után való idő jelentetik.

Már a' táborban - is ritkább tüzek vóltak,
 A' Katonák lévén álomban fél hóltak.
 Bé-roskadott a' nagy üszkőknek zsaráttya,
 Most a' járkálásra szabad uttyát láttya.
 A' Tárnok völgyéből fel-menvén egy hegyre.
 Léta' szeme akad ott különös jegyre:
 Egy kis kalyibában néha tűz tsillámla,
 Mikor a' szél hajtá tsak akkor villámla;
 Mellyhez láb új-hegyen közelebb férkezett,
 És majd a' kunyhóhoz egészen érkezett.
 Midön sok vitézek szemében tűnének,
 Súgárja villogott azok fegyverének,
 A' kik a' tűz mellett aludva hortyogtak,
 Bográtsban pohánka kássájok rotyogtak;
 Mellyet egy szép személy bal-kezevel kavart,
 Le-pergő könyvével zsirúl arra habartt.
 Tsak magában lassan zokogva sziszegett,
 Hogy fel-ne-keljenek fél-szúszszal piszegett.
 Jobb kezén, derekán kötve vólt egy pányva,
 Kún-kötés hurokkal keményen rá hányva;
 Egyik markában vólt patyolat tenyere,
 A' tűz hoszszán végig nyújtózva hevere;
 Tanyájokhoz oda Léta-is vonúla,
 Oh kin! óh fájdalom sűrű könyve húla!
 Midön az személyben Zámiráját láttya,
 Hogy süti a' fejer kezét tűz zsaráttya!
 Miként fetskendezik mejjére a' kása,
 Mint karja a' durva kötéltől el-vása!

A'

A' dühösség ugyan fegyverre szállítá,
 És boszszúállásra szívét fel-indítá;
 De ez indulattyát zablában tartani
 Jobbnak azt ítélte mostan nem ártanf;
 Mint sem, hogy haragját reájok ki-öntse,
 És álmokbán őket kardal meg köszöntse;
 Ne hogy mind magának, mind *Zámirájának*
 Életét veszéttse betses órájának,
 Mellyben *Zamirára* véletlen találá:
 Mert ez által lenne kettőjük halála;
 Azért inkább eszét okos találmánnya
 Ingerlé, hogy tettét itten meg ne-bánnya;
 A' kúnyhó' ajtaja elejében mégyen,
 Hogy *Zámirájának* szeme eránt légyen.
 Láb-új-hegyen a' galy' retsegése között,
 Képe ellenében a' midőn ütközött;
Zamira ki-ejté kanalát kezéből,
 El-ájúlván meg-dültt *Léta'* nézéséből;
 Ki-is hirtelenül bánván esetével,
 A' Pányvát el-vágja reszkető késével,
Zamirának gyenge kis tenyere gyanánt,
 Hogy ki-vegye olyan mesterségesen bánt,
 Darah taplót nyoma a' vitéz' kézébe,
Zamirát fel-fogván ki-vitte ölébe,
 Mellyre az ott lévő forrásnak harmattyát
 Tsorgatván úgy vette élteének szózattyát:
 Itt vagy! fél-hóltadból, úgy mond, fel-költélek,
 Bizony el-nem-hagylak, a' míg én tsak élek!

Zamira - is alig szavait tarhatta,
 Így felelt, könyvével ortzáját ásztatta :
 Látlak - é ? avagy csak magamnak képzelem,
 Hogy az én jegyesem bánik most én velem ?
 De bizony erántam hív dobogó ere,
 Ennek hitelére nékem reményt vere.
 Oh a' kegyes Égnek gondoskodásából,
 Léta ! Hivségednek meg-mutatásából
 Az én életemet mostan vissza - vettem
 Másodszor általad a' világra lettem !
 Köszönöm , és szíved' karjammal ölelem,
 Légyen ezért néked az Égből kegyelem !
 Vigyél hát tovább-is tölled el-nem-állok,
 Úgy-is rabod vagyok, csak néked szolgállok.
 Az én meg-mentőmet koporsóm' zártáig,
 El-kisírem egész a' földnek sarkáig ;
 Bizouyságom legyél , te borúht setétség !
 A' melly derüljön-fel , hogy ne-legyen kétség.
 Hogy ne-legyen kétség hólnapra viraszszon,
 Mutassam-meg, melly hív ezen rab.Kis-Afázson.
 Ezen Éjjel ugyan által adóm kezem,
 Nappal - is hitemből én ki-nem-vetkezem.
 Aldgya-meg próbádat Magyarok Istene
 A' ki váltságomra te hozzád izene !
 Ne hasson elédbe másnak furdálása ;
 Abba essen , a' melly vermet néked ása ;
 Nintsen - is dolgában annak akadállya,
 Ki a' ragadozók' tzéljait rongállya.

Léta

Léta Zámirját meg-mentvén eszessen,
 Hogy úttára onnan bátrabban mehessen.
 Egy Bokorhoz kötött Lovára fel-tette,
 Kötő féken maga után azt vezette;
 Méglen tapogatva a' táborhoz ére;
 De itt-is tekintett annak szemérmére:
 Mert fel-öltöztette őtet Ruhájába,
 Mint Úrfit úgy vitte férfi gunyájába.
 Az éjjel zsakmányúl mintha fogta vólna;
 Kit-is meg-tanítá, hogy vastagon szólna.
 Szerelme mint rabja bár mellette jára;
 Pórúljárt ő véllé még-is utóljára;
 És mikor azt hinné, hogy nyugtán van szíve,
 Sok veszélyre megint ki-tétetett híve.
 Tsak olyan a' világ' rémült ketsege,
 Mellybe a' Reménység gyémánt követ vése.
 Midőn ki-tündöklik leg-derültebb napja,
 Akkor annak fényét egy felleg el-kapja!
 Mint a' *Szepia* hal a' méj tengereken,
 Olly truttzott tesz a' nagy Halász-mestereken:
 Hogy midőn gondolnák, hogy őtet, 's más halat
 El-fogják, magával sokakat meg-tsalat;
 Mert begyében lévő bőv feketéséget
 Ki-öntvén, meg-menti minden hal-vérséget:
 Úgy *Léta* el-veszté keresett sajáttját;
 Mert ellene veté az Alnokság gáttját;

Ő véle tsak lopva estvénként beszélle,
 Ne hogy meg-sértené a' nyelveknek élle; .
 Nem tudták szegények! hogy, űk nem sokára
 Alig akadhatnak egymásnak nyomara,
 Mellyet a' jövendő esetből meg-tudnak,
 Ha tsak a' vak jelek róllok nem hazudnak.
 Oh bár távozások ne történnyen meszsze,
 És a' rosz.-akarót a' föld le-süllyeszse!

Tapasztalván *Csaba*, hogy kevés magával,
 Tizen-öt ezeren maradott hadával,
 Azért öszve-szedte elméjét, 's erejét,
 És az útazásra törte gondos fejét:
 Ne hogy *Atillának* fejedelni híre,
 Kit szép hír, 's szerentse nyomában kísíre,
 Ne hogy *Márs'* piartzán szerzett ditsőségek,
 Homályba temetnék ellenkező végek;
 Köz akarattyából tiz-ezer népének (k)
Honorius Tsászár' földgyére lépének;

így

(k) Tiz ezer köz nép, és hatvan öttse Pannoniáról útazott-el Csabával, Konstantinápolyba *Honorius* Tsászár *Csaba* Annyának rokonnysához, onnét Szitthiába; a' többi öt ezer, és a' kik a' hartzról el-maradtak, Erdélyben Szék helyeknek magokat nevezvén, le-telepedtek.

Így hagyták vérekkal nyert Birodalmokat,
 Máskorra fen - tartván örök hatalmokat.
 Itt maradt a' *Hunnus* nemzetnek birtoka,
 Tsak a' testvéri had vólt ennek az oka!
 Az Erőnek néha engedni nem szégyen,
 Késsőbb ez föld urát meg-láttuk ki-légyen;
 Görög - országában lévő nagy Annyához
 El-mentek mindnyáján *Csaba* rokonyához:
 A' hólt tizen-három esztendőket töltvén,
Csaba onnan népét az útra fel-költvén.
 De jai! még el-mentek *Léta* meg-érezette,
 Melly mirígyes légyen Görög igézette!
 Mivel a' Görögök tsalóka szándékkal
 Meg-veszik az embert sokszor ajándékkal.
Bond nevű szolgáját *Létának* pénzekkel
 Mind addig úntatván dús ígéretekkel,
 Hogy jó Gazdájának szerelmét el-adta,
 És mint hamis *Sinon* urát meg-tagadta; (1)
 A' tétetett Férfi - *Zamirát* kísértvén,
 Mind addig forgatták méglen azt meg-értvén
 Hogy ő tsak áll-ruhás Aszszony-állat tudgyák;
 Férfinak szerelmes köntösi hazudgyák.
 És hogy *Létának* van ő réá fő gondgya,
 A' mint *Bond* szolgája pénzért azt meg-mondgya.
 Oh.

(1) A' Trójai Fa-lónál a' Görögök által hagyatott *Sinon* nevű hazug szólga itt jelentetik.

Oh hitetlen szolgák! a' kiknek miatta
 Sok Úr el értt kárát helyre nem hozhatta,
Newton hét festéke ortzájokon ragyog,
 Urok előtt tettös mint a' sik máz-agyog;
 De szívekben dagad a' kigyóknak köve,
 Mellyet a' jól-tévő urokra ki-löve.
Léta - is takarta kedves szerelmesét,
 De *Bond* ki-fejtette urára ez mesét:
 Másképp - is nagy haja, és kiseded termete,
Zamira' hunyorgó szeme lángot vete;
 Edes mosolygási mutatták *Leánnak*,
 'S a' mint ők kedvekre a' nézőkkel bánnak,
 Mellyekért sok Görög utánna lesködött,
 Személyének törben Ejtésén törődött.
Zamirának lévén szelid indulata,
 Semmi kapzsiságot szíven nem faggata;
 Azt-is alig tudta hogy ő még szép vólna,
 Képét csak mutatta az ezüst ampólna;
 Néha magát látta azon medentzében (m)
 Mellyet szolgálatra forgatott kezében.
 Oh ártatlan kis Szüz! téged ki ne szánna?
 De hasztalan mert sok Görög jártt utánna.
 Egy-

(m) Az ollyas arany, ezüst, és más sik Edényből való Formák vissza ragyogása (representatio) értették.

Egykor zöld pázsiton a' sántzon járkála,
 Mellynél a' fekete tengernek a' válla
 Tornyozó habokkal dagadásra növe,
 A' ki-vetett Csiga vólt a' bástyák öve:
Constantzinápolyban ez történet vala,
 Midön már majd fel-jött az estend' hajnala,
 A' hól egy zöld Hantról *Zsófia'* templomát
 'S a' várost szemlélvén mint második *Rómát*,
 Két szemei után andalgásban merültt,
Zamira nyugvásra a' fűben le-terültt.
 Félig bé-húntt szeme el-is szenderede,
 Mákot gondolattya *Mórfeussal* szede;
 Mintegy borzogató hideg jött testére,
 Menj haza! ilyen szó füleiben ére,
 Erkező veszélyét a' *Zefir* susogta,
 De a' bal történet érzését el-fogta;
 Azomban még kétes gondgya meg-nem szűne;
 Háron *Görög* Legény szemeiben tüne,
 Kik reá-rohanván száját egy kendővel,
 Egész tétét fedték egy nagy Lapedővel;
 Nagy hirtelenséggel abba bé-burkolták,
 Egy hosszú kötelen a' sántzról le-tolták.
 A' hol a' Tengeren fedeles tsónokkal
 Tizen-ketten várták el-fogó karjokkal.
Zamira hánykódott azon ponyvás zsákban
 Mint a' néma halak a' fel-vett varsákban,
 Vagy

Vagy mint meg-kötözik az ártatlan Báránt,
 Mellyet szalásáról a' gazda bé-kivánt:
Léta! *Léta!* ne hadgy, magában szóllana,
 Tsak hogy veszedelmet itten ne vallana;
 De a' gondolatot senki sem láthattya,
 Így rólla *Létának* nem vala bánattya:
 Azt ítélte, hogy most a' városban járkál,
 Meg-sem-is álmodván hogy sok Görög harkál,
 Leg-zöldében lévő gyenge élő fáját,
 Rokonyjai között sértse *Zamiráját!*
 A' hól menedék-helyt *Csaba'* népe nyere,
 Jó darab ideig vólt nyugta, 's kenyere.
 Ott ártott *Létának* a' ragadó köröm,
Zámirdal el-húntt a' vólt édes öröm!
 Így van, midőn hiszszük, hogy tzelunknak dele
 Fel-derülvén szívünk vidámsággal tele,
 Akkor az *Auszter* borongó záporát,
 Meg-rázzván a' földnek sárrá teszi porát.
 A' Fényesség ellen vezeti felleget,
 És meg-komorittya a' ragyogás eget!
Léta Testvérjivel *Palotában* jára,
 Kényyére vendéglé *Honorius'* vára:
Zamirát martzanglák a' durva kötelek,
 Öszve-kötözgették az orozó felek;
Léta bátor helyen mulatott kedvére,
 Örömmel ölelte a' kiket ismére:
Zamira mint fogoly őrzök közt kesereg,
 Atkoztatik tőlle a' fogdosó sereg;

Lé-

Létát Zamirának kérésé furdállya :

*Zamirának nints út, nagy az akadállya :
Oh Ég! végzésedet tovább nem vizsgálom ,
A' mellynek ösvényén a' mi eszünk álom !*

* * *

Mihelyest *Zamirdt* a' hajóba tették ,
Azonnal Burokját széjjel terjesztették ;
De a' bé-köttetett szép kökény szeméről
A' keszkenőt le-nem-öldötták képéről ;
Hanem a' tsónakban lévő kanapéra ,
Mellynek széke Bársony , arany vólt Galléra ;
Frigyiai munka bé-húzó kárpittya ,
A' melly a' bé-ülöt tágon bé-borittya ;
Ebbe helyeztetvén *Vénus'* áldozattyát,
Mártinus Római Tisztartó magzattyát
Azután a' hajót degez vitorlákka
A' szélnek ereszték készültt árbutz fákkal ,
Sebessen evezvén , a' partok haladtak
Görög-Ország felé *Tziprusig* szaladtak.
A' tenger vize-is *Vénus* alkotója (n)
Vólt tsalárd dolgoknak Elő-mozdítója ;

Mint

(n) Saturnus a' Testvéreivel veszekedvén, midőn némelly része a' tengerbe esett, ennek habjaiból lemné költetik *Vénus* létels.

Mint jártt *Proserpina* Annyának kertjében,
 Midőn virágokat szaggatna széljében; (o)
 Többi Társaitól félre való jártán,
Plutó leleskedett egy bokorban vártán.
 A' kit midőn éppen a' Nebántshoz nyúlna (p)
 És keblében a' szép tuba - rozsa húlna,
 A' kit meg-ragadván minden Tetemére
 Futott véle a' még *Stix*, 's *Léthén* túl ére.
 Ugy *Zamirával* is, *Tziprusig* menének,
 Remek Leányt vivén *Vénus* szigettyének;
 A' hol a' Szüzesség olly ritkán jár vala,
 Mint a' *Pólusnál* van a' napnak Hajnala.
Tziprusba a' midőn nagy örömmel értek,
 És ott a' révpartból a' Szigetbe tértek,
 A' hol le-vetkeztvén férfi ruhájából,
 Megint leány léve *Léta'* mátkából.
 Selyemben, aranyban talpig öltözgették,
 Görög Szüz módgyára fel-is ékesgették,
 Könyvekben forduló szemei ragyogtak,
 És még szebbnek tettzett, hogy azok tsorogtak.
 Hogy *Léda'* Leánya azt itélték rólla,
 De kiváltt a' midőn deákúl meg-szólla;
Mint

(o) Tzérés Proserpina Anyja, a' mellynek lakhelye Sicilia volt.

(p) Ne-bántsh, virág' neme.

Mint híres *Tullia* szabad nyelve pereg,
Mellyen álmélkoda az oda gyűlt sereg.
Ezen Szigetben vólt egy nagy kereskedő,
Dárius' kintsével méltán vetekedő,
Négy Gályája járkált, a' közép - tengeren,
Indában parantsolt húsz - ezer Emberen.
Ennek egy fel-serdült fia ivadékja,
Minden Jóságára vala maradékja;
A' kinek számára *Zámira* érkezett,
Mindgyárt ezen Görög velle fogott kezét.
Meg-sem kérdvén, hozzá kéntelen eskették,
Házassági rangba öszve szerkesztették;
De óltárt szívében *Létának* szentele,
Remélvén hogy hajdon ösze-jöhett vele.

MÁSADIK SZAKASZ.

*Létának Szitthiába, és onnét a' Tengerre lett
Meneteléről, és veszedelmes Hajózásáról.*

Midőn a' Hajnalnak piros színü képe
Tithónusnak rózsás tornáztán ki-lépe;
Midőn már Fészkeről minden tollas állat
Az Égbe köszöntő versekkel fel-szállat;
Midőn a' harmatos Füveknek illattya
Reggeli szél által magát szagoltattya;
Még alig ütköztvén a' napnak sугárja,
Fel-készülő népét Csaba környül-járja,
Véres tört hordatott, de nem ütközetre,
Hanem Szitthiába való készületre;
Mellyet a' ki látott, mindgyárt talpon leve,
Rettentő vólt nállok ez jegynek a' neve.
Valaki ez törnek engedni nem talál,
Annak egyszeriben érte fejét halál;

Bol.

Bóldog Fő, bóldog nép! a' kinek egy jele
 Sok izben, sok Népet köz tzélra emele.
 A' melly hogy szükségben az időt meg-nyerje,
 Kevés foglalatból állt Törvényes-szerje.
 Tsak öt Tzikkelekben mindent egybe foga,
 Szivekben a' hívség vólt a' Fő záloga. (q)
Csaba útra-valót a' népnek részére
Honórius Tsászár' tárházából kére;
 Emeddel viradtkor kúrtyét fuvatattya,
 Mindennél kedves vólt ezen akarattya;
 Egyedül *Létának* fel-dagadott szíve,
 Mellyet sértegetett a' *Kupidó* íve.
 Hogy titkos zsákmánya az édes *Rétele*
 A' tsalárd Görögök örvein el-kele. (r)
 El-kele hirtelen más Ország' tájára,
 A' hol talán eddig ő soha nem jára!
Léta vólt egyedül, ki nehezen készültt,
Rétele el-tüntte ezer kinokat szültt;

C 2

Dúl.

(q) A' magyar Hunnusok I. Törvénye, hogy a' véres
 Tör' látására kiki kész örömmel hadba menjen. II. A'
 hadban nyertt zsákmánból kiki a' Vezérnek részt ad-
 jon: III. Tiltva vólt a' Bujaság. IV. Kemény fenyít-
 ték alatt vólt a' Társoktól való lopás. V. A' szöke-
 vénység halállal büntettek, és Nemzetségek nemtelen
 lett.

(r) Rétele nevet adott Léta Zamirának.

Dúl-fúlt az indulás nem leve kedvére

Azt-is szidta, a' kit Társának ismére :

Valamint *Gyétúlok* Tartománnya körül

A' nöstény Oroszlány búban majd-meg örül,

Midőn a' vadászok kölkeit el-szedik,

És ő az álmhoz vissza-vetemedik,

Látván meg-fosztását szörnyű-képpen ordít

Boszzú-álló könyvet szemeiből tsordít ;

Futkos, megint meg-áll, és tétova tekint,

Hogy meg-tépje a' ki okozta ezen kint ;

Ugy *Léta* bánatban lévén lőt fut kereng,

Ellenségére szórt átkoktól az Eg reng.

De hasztalan ! mert már más kezére tére,

Zamira vitetett *Tziprus* szigetére.

Azért magát *Léta* ebben meg-is győzte,

És a' készülletben Társait előzte.

Vigan füttyörölvén Matzkóját nyergelte,

Hogy ő bús nem vólna, magát úgy viselte.

Tsak három pej Lová : Pajzán, Tsillag, Körte,

Ura helyett könyvét szeme-pillán törte.

Véle együtt készültt ezered osztálya,

Sok tréfaságokkal Urát környül állya ;

Mindyájoknak úttyát azért siettette,

Szithidba vissza őket ketsegtette :

Ugy gondolván, hogy majd jobb módját teheti,

Ha vidámok lesznek az ő viseleti.

Tsak egyszertekintett azon vár' részére,

Mellyet *Zamirával* a' Görög meg-mére,

Melly

Melly Bástyán bé-kötött szemekkel le-mene,
 Hogy nem szállott a' vár, a' tenger ellene!
 Oh hát, méltán, úgy mond, Fekete a' neved
 Oh tenger, fekete Epédttől van heved!
 Tehát azon okból nékünk 'szállást adál,
 Hogy engem meg-tsaljál, azért bé-fogadál?
 Most tudom *Neptonnak*, hogy nintsen hitele,
 Azért ő Trójánál olly haragra kele (s)
Lámédon leányát tölle meg-tagadta?
 Úgy töllem *Zamirdm* a' viz el-ragadta;
 El-ragadta, és bár merüljön - el benne
 A' nőss Görög; és tsak *Zamirdm* ki-menne.

* * *

Ezeket el-szórván ki-törülte szemét,
 Hogy meg-ne-gyalázza Vitéz férfi nemét.
 Mert az Aszszonyodást nagyon szégyellené,
 És magát másoknál gyanúban ejtené,
 Többi közt, azon szón ajakát morsólta
 A' mit egy köz Legény mondott vala ólta:
 C 3 Uran!

(s) *Láomedon* Trójai Király Hesione - nevű Leányáért
 Neptunus Tróját vízzel bé-fogta.

Uram! így szólítá, tudom hogy kesereg
 Mivel egész számban nints véllünk a' Sereg;
 Rétele Barátod talán Görögnébe
 Szeretett, és azért esett keletzébe!
 Lám ni! jobban tudott nálad ő halászni,
 Kötéllel szoktak itt a' Bástyán horgászni,
 Fel-se-vedd, mert úgy - is kik deákúl tudnak
 Aranyos tollakat adnának a' Lúdnak.
 Létele barátod deákos Ember vólt,
 Azért a' víz partyán keresvén Liba-tólt,
 Talán fővel alá a' Tengerbe ese;
 Így járt egy Egész - is, midőn új fényt lese,
 A' Lúdak gágogtak a' deák Rómának
 A' kik fel-lázadván éppen maradának,
 Azért tettek ök-is a' nagy Kapitólban,
 Aranyból lett libát egy aranyos ólban;
 Mihént aranyosok vóltak, el-halgattak;
 Azólta helyekben kardokat aggattak.
 Azért té se kapjál minden rebegésen,
 És értsed részedre beszédem mesésen.
 Erre mosolyogva tsak aztat felelte:
 A' ki, mit keresett, véletlen fel-lelte.
 Külömben Léta - is vigyázott magára,
 Mivel két Zászló-ally tsak ő reá vára,
 El-türtette velle kárát a' hivatal,
 Meg-szorítván Lovát Zászlójához nyargal;
 Rendbe szedvén népét ott meg-állapoda,
 De a' szerelem-is el-érkeze oda,

A'

A' hol zászlójáról fülébe suttagott ,
 És szívében rejtett ébredtő maszlogot ;
 Hogy *Zamira'* dolgát venné gondolóra ,
 Ne vigyázzon mindég a' hadi zászlóra ,
 Hanem induljon-fel benne olly akarat ,
 Melly örömost *Tziprus* partyán *Mirtust* arat ;
 Erre azt végezte : hogy ha haza mégyen ,
 A' szép *Zamiráért* utazni nem szégyen ,
 Hogy ha haza-mégyen , a' Földről tengerre
 Vándoról , és talán szerentsét kap , erre
 Talán *Thétis* Afzszony a' szép ékességet
 Meg-nem veti , úgy mond , a' magyar Hívséget ,
 Vagy *Nimfának* maga mellé választattya ,
 'S reá gondot visel az Arváknek Attya !
 Oh tudós Eg ! még tsak benned van Reményem
 Hogy el-nem töreted válaftott Edényem !
 Edényem ! a' mellynek sűgárja ki-hasson ,
 És szemembe tünjön akármék várasson ;
 Nintsenek elöttem semmi fáratságok
 A' *Kaukaszra*-is érette fel-hágok ! (t)

C 4

Midőn

(t) Kaukasus nagy magas kősziklával rakott hegy ; Párus Szigettyében lévő Márpesus hegygyel sőgoroz

Midőn már mindnyájan egy Helyre gyülének,
Honórius Tsászár' jól-tévő szívének.
 Búzgó szavak által hálákat adának,
 Szerentsét kívánván roppant országának.
Csaba almás szürke Lován ki-ugratott,
 És a' Sereg előtt meszsze ki-futtatott.
 Kardját hüvellyéből ki-rántván forgatta.
 És a' levegőben aztat villogtatta,
 Menjünk hív társaim! napkeletre mutat,
 Ejjel nappal itten jól tudgyuk az útát,
 Menjünk, hogy hírünket unokánk fel-költse,
 Mutassa - meg hajdon a' Magyar' erköltse,
 Hogy ezen Földekre vagyon igaz Jussa;
 A' most pártütő Nép győzedelmit fussa;
 Van nekünk Országunk, léssen-is Hatalmunk,
 Hogy kezünkre jöjjön újra Birodalmunk.
 El-indulásokkal szívekben lett öröm.,
 Egy nagy por-felleget fel-vert a' Ló köröm;
 Melly a' napnak fényét mint-egy tompította,
 A' Levegő - eget köddel borította:
 Valamint a' Méh-raj, úgy láttzott meszszére,
 Midőn az ki-jöve a' Napnak fényére;
 Vagy mint az emésztő sűrű sáska sereg
 Szárnyára fel-kelvén a' Felhőn tekereg;

A'

A' képpen láttatott Csaba Vezér' népe (u)
 Melly hazája felé porozván ki-lépe.
Már a' Káspiomi tengert félre hatták,
 A' *Tanais* vizét által is úsztatták,
 Balról *Sziberia*; jobbról *Sina'* része,
 Lovaglások elől hamar el-enyésze;
 Kétszer teltt-meg a' hóld, és kétszer lett szarva,
 Sokszor felleggel vólt a' Nap-fény takarva,
 Méglen *Turk* halomhoz Szitthiába értek,
 Es *Massíridba* fáradtan bé-tértek. (x)
 Hol a' vén *Bendegutz* még életben vala;
 Kiknek újra fel-jött régen vártt Hajnala.
Csabdt az Attyához hasonló képérol,
 Abrázattyán lévő vonások' jelérol
 A' többi Magyarok közsül meg-ismérte,
 Nálla kedves leve az ő haza-térte.
 Lováról le-száltát öröm-könyv közt várja,
 Kezében remegett meg-fogott kantárja;
 Reszkető karjával *Csabdt* meg-ölelvén,
 Bé-mohódzott szemét bámúltan legelvén,
 Rá borúltt, és minden zokogással éle,
 Hálálkodott a' több Szittha edgyütt véle;

C 5

E1

(u) Csaba hatvan öttseivel Léta - is Szitthiába visszament.

(x) *Turk* halomtól a' *Török* neveztetik.

El-fogódott szíve már midőn szólhatott,
Ajakán rebegett illy szó - foglalatot :

* * *

Jövel Ivadékom' szerentsés sугárja!
Ambár Öreg Üköd Atilláját várja (y)
A' kit, óh Rejtözés! köz Anyánk' kebele
A' Föld', Éliziom síkjára rendelete,
Hogy ott érdemének koszorút arasson,
És unokáinak széket foglalhasson;
De jaj, óh *Márs* Atyánk! tsak azt érdemlettem,
Hogy ne lássam többet az én nagy Születtem?
Nem de saját kardod *Atillának* adtad, (z)
Midőn Pannonia Fölgyére juttattad?
Nem de, megígérted, hogy ötet dajkálni,
Minden Győzedelmin fogsz mellette állni?
Hát illy hamar füstben mentek szent igéid,
És annak Fiai tovább nem tiéid?

Hát

(y) Ivadék, maradék unokaságot; az Ük, régi szó, nagy Atyát térsen; Önű, szép Anyát.

(z) Midőn Atilla Magyar - Országba jött, azon tájban egy Csordás drága kövű markolatos kardot a' földről fel-vévén, azt *Atillának* adta, mely kard *Mársénak* lenni ítéltetett.

Hát csak a' világgal játtzik az Ég' dólga,
 Az érdeemes Nemből végtére lész szólga?
 Hát nem elég vérrel füstölög óltárod,
 Ezen kis Néped-is még te arra várod?
 A' sok szerentséket, és Győzés-Garmadád
 Átillának Görög Sándor után adád?
 Az egész világon még Amazoninkat is,
 Hiresekké tettet vólt Afzszonyinkat-is.
 Ezek Tsemetéit tehát nem sarjasztod,
 'S a' Gyám-atyaságot róllok le-fogyasztod?
 Hát már Gyermekeid tovább nem tekinted,
 'S Őket a' világra megint széjjel hinted?
 Nem úgy van; biztatom magamat reménnyel.
 Ki-fog még derülni ez Nép újjabb fénnel!
 Hogy Csabámat látom, már ezt-is köszönöm,
 A' kivel meg-nem-hül azon szent ösztönöm.
 Ösztönöm, a' mellytől előre gerjedek,
 Hogy még fel-serdülvén a' Magyar kisdcedek,
 Hires Őseinek példáját követik,
 Ünsholásunkat azok meg-nem-vetik,
 Hanem fel-lázzadván egymás közt idővel,
 Örök Birtokokra juthatnak erővel.
 Hozott a' szerentse edgyenként Fijaim!
 Ezekből még lésznek az én sok Rajjaim,
 Ezeknek fel-derül az Égnek karpittyá
 'S Új fénnel az egész világot borittyá,
 A' kik valahára öszve tsuportoznak,
 'S Pánnónia Földgyén újra meg-ösztöznek;

Am-

Ambár itten vagyon leg-első hazátok ;
 De többre hív az Ég tikteket , tudgyátok.
 Az ősz Emlékezet vas-könyvében írta :
 Hogy lesz Szószóllótok néktek egy patsirta (a)
 Az örök végezés tikteket tész nagynak ,
 A' ti Nemzéstekben azok hátra vagynak ;
 Azért szájjatok-le , hogy meg-nyúgodgyatok ,
 Léshnek ezek közzül néktek Hadnagyatok.
 Az ifjú *Léta* még van olyan korban ,
 Hajdon *Atillával* hogy álhat egy sorban.
 Ennek sok Esztendőt , sok jókat ígérek ,
 Hogy újra fel-fornak még a' magyar vérek.
 Léshnek *Enódbilla* , és az *Ügek* ágon (b)
 A' kik nagy viadalt tesznek a' világon ,
 Akkor mindnyájának meg-szűnik panaszszza ,
 Tsak soká a' Magyar úttyát ne - halaszszza.

Az öreg *Bendegutz* ezeket beszéllé ,
 Könyvei ortzáján pergettek le-felé ;

Melly

(a) Az Felséges Ausztria Háznak Tzimere Patsirta ,
 melly alá a' Magyar-Birodalom sok óltalmi után ön-
 ként szállott.

(b) Ezen ágból szármozott Álmus Hertzeg , és Árpád.

Melly utólsó verse *Létának* szívére,
 Mint-egy martzangoló hegyes törrel ére.
 Ugy mint, hogy panaszta csak ott fog meg-szünni,
 A' hol Pánnónia elő fogna tűnni :
 Jól tudván előre, hogy ez későn lenne
 'S tán nem részeltetné-a' sors őtet benne;
 A' szerelmes vese aztat nem várhattya,
 Hogy örömet hozzon a' Nap fordúlattya ;
 Mert minden órája egy századat tészén,
 És kivált ő rajta diadalmat vészén !
 Mire várjak, úgy-mond, magamban ha élek
 És *Zamira* el-hal azon szép kis Lélek ?
 Mát használ jövendőn a' nagy Birodalom,
 Ha *Zamirdám* fedi egy gyepes zöld halom ?
 Merre induljak hát, hogy őtet keressem ?
 Ne talán Testemet véremmel bé-fessem !
 Mint régenten *Thi:be*, és *Pyramus* jára,
 Egy órában leve Életeknek kára :
 Kiknek kemény Attyok nem hagyták kedvekre,
 Hogy jussanak könnyen egymás szerelmekre,
 Ambátor mind ketten szomszédságban laktak,
 De Szerelmek ellen köz falakat raktak,
 Kiknek még-is a' fal annyira engedett,
 Hogy ők beszéljenek nyilásra repedett.
 Melly által ők sokszor egymásnak gyötrelmét,
 Panasz sóhajtással meg-nyerték szerelmét ;
 Végtére egy Éjszaka bizonyos helyt tesznek,
 Meg-sem-is álmodván hogy ők ott el-vesznek.

Mi-

Midőn a' teli Hóld' ezüstös világa,
 A' lát-szemen lévő Levegőre hága:
Thisbe elébb ki-ment azon szeder-fához,
 Melly közel volt *Ninus* Királynak hamvához.
 Jó darabig várván, egy Oroszlány jöve;
 Ez néki félelmet szíve eránt löve;
 Azért el-szaladtott; de kendőjét egy ág,
 Mellyet a' sűrű fa nyaka közzül ki-vág,
 Ott az előbbeni les-helyén el-ejté!
 A' szerelem' dolgát akkor el-felejté!
 Az Oroszlány pedig az ott lévő kútból,
 Jól hörpölvén ki-tért fák közzé az útból.
 A' kendőt szagolván orrát rá-törülte
 És az el-bújt *Thisbét* szépen ki-kerülte
 Mivel pedig akkor az öldöklésen volt,
 A' kendőn órrából esett egy véres fólt;
 Melly tajban *Pyramus* a' tett fához ére,
 A' hol rá-találván *Thisbe'* kendőjére;
 Azt gondolta: hogy azt a' vadak el-tépték,
 És azon Bokrokat véle által lépték;
 Mellyre ki-vont kardját mejjébe ütötte,
 És *Thisbét* haldokló száján üvöltötte;
 Melly szavára *Thisbe* már vissza-érkeze,
 Látván hogy *Pyramust* meg-ölte önn keze.
 Oh Egek! okozták eztet kettőnk' Attya,
 Ugy-mond, kettőnk szívét ez kard-is hathattya,
Pyramé! keljél-fel, ha lehet, még élek,
 Másképp követni fog, itt-is ezen Lélek!

De

De ő nem szólhatván, meg-halok! azt nyögte,
 És bugyogó vérét torkán ki-hörögte;
Thisbe hattyú módra Torokat siratta,
 És a' kardot mellé a' földbe áltatta;
 Haljak-meg hát én-is egy Temetők legyen,
 Illy férfival menni Poklokra nem szégyen.
 Akkor réá-hajtván Testét a' kard végre,
Pyrdmust kiáltván nézdegélt az Égre!
 Ez dolog tégedet *Babilon'* ditsére,
 Gyászos példájának világra ment hire.
 Hogy én úgy ne járják *Zamirdm* éltére,
 A' mellyet sok Görög *Tziprusba* kísére.
 Tanátsosnak tartom rendben szedni Eszem,
 A' titokban tartott gondnak hasznát veszem.
 Azért magát *Léta* köz nyugváshoz szabja,
 Tsak Fejében úszkált Gyötrelmének habja.

Minekutánna már húsz napig nyugvának,
 Aldozatot tettek a' Hóltak hamvának.
 A' kik *Pannónia* Földgyén el-esének,
Átilldtól fogva minden köz Rendének;
 Midőn még a' szép nap' fényre fel-nem kele,
 Tsak a' Hajnalnak fujtt balzsamozott szele.

Te-

Temérdek sok Lélek hajdon-fővel megye
 Oda, a' hol vala, *Bendegutznak* hegye (c)
 A' hol minden regvel a' Napot tisztelé,
 Tenger sereg gyüle a' halomhoz elé;
 A' hová hat fejer Lovakat vitettek,
 Mellyek áldozatúl ottan le-ölettek;
 És nagy rakás Rözse galyokra fel-tevék
 Drága zsákmányokat oda hozván tevék,
 Azokat azonnal oda fel-rakatta,
 Meg-gyújtván a' Fő-Pap a' tüzet alatta,
 Nagy ropogás között fellebbe ment füstye,
 És olvadni kezdett a' zsákmány ezüstye;
 Addig az Edényben vett Lovaknak vérét,
 Mint a' meg-hóltakért esett Disnek bérét (d)
 A' magok karjokból eresztett vérekkel,
 Ki-pótolák értek meg-nyitott erekkel;
 Így öszve-kevervén egymást meg-kinálták,
 És Haza-térteket ekképpen hálálták;
Hogy

(c) Szokásban volt a' Hunnusoknál, hogy a' Király Udvarával, és a' Nép öregivel egy magossabb Dombra ki-menvén, ottan hajdon fővel az fel-kelő napot minden napon tisztelte.

(d) Bizonyosság, és tisztelet fejében a' Szitták véreket Karjokból egy tsepnit kiki eresztvén Ló vérrel edgyütt áldomásúlták, mellyet ezen alkalmatossággal Plátónak tettek.

Hogy *Léta*-is igyék , a' sor lévén rajta ,
 Fel-fogván az edént illy formán sóhajta:
 Aldott légyen ezen reánk fel-tettzett Nap!
 Mellyben minden *Hunnus* nemzetség kedvet kap;
 Tsak én vagyok magam , én vagyok egyedül,
 A' ki Össeinek ünnepén majd le-dül ;
 Egyedül nem érzem a' nagy köz örömet,
 Ezen ünnep inkább sirhalmomba tömet ;
 Eltem meg-úntattya a' fris Emlékezet
 Hogy a' történt kárunk új fosztásra vezet ;
 Bóldogok ezerszer, kik erre nem jútnak ,
 És nem tudgyák terhét a' kétséges útnak!
 Bóldogok, óh százszor boldogok valának,
 Kik vérrel festették árját a' Dunának!
 Bóldogok, kik edgyütt a' tsatán meg hóltak ,
 És magok kínokkal széjjel nem oszóltak!
 Bóldogok, a' kiknek öszve-jöttek testek ,
 'S az ő Baráttokkal egy halomban estek!
 De én bóldogtalan onnan vissza tértem
 És egy Ártatlannak el kell veszni értem!
 Nem úgy! én nem nyugszom , még azt fel-keresem
 Mind addig hordozom utánna kész lesem.
 Libia' porongyos fővenyére megyek ,
 Ha el-temetnek-is a' sivatag hegyek. (e)

Vagy

(e) A' Puszta Arábia , és Libia tőján olly nagy homok-
 tenger van , hogy az útzókat , sőt egy Tábornak-is

D

halom-

Vagy ha útamban - is egy Oroszlány jövend ,
 'S hogy kölykének vigyen én rajtam meg-örvend.
 Kéz vagyok *Zamirám* - - ! 's azzal el-szakasztá
 Beszédgyét; könyvével ortzáját árasztá.
 A' melly Zokogásin mind meg-rémülének ,
 És kezeket nyújták az Edény' fülének ;
 Mert könyvben lábogott két szemének fényne ,
 Hogy el-ne ejtődgyön az ünnep' Edénnyé.
 El-vették , és a' vért a' rakásra tölték ,
 Mellyet a' zsarátok az Égbe gözölték ;
 Azután a' Hamvat arany ampolnában
 Bé-rakván temették a' hegy' oldalában.
 Már akkor muatott délre a' Nap-óra ,
 Leg-hevesebb tüzet a' Nap' fényne szóra.
 Tsak egy alma vala az Ember árnyéka
 Mindennél kedves vólt a' Sátor' hajléka.

* * *

A' honnan leg-elébb *Zár Fő-pap* fel-kele,
 El-ment a' Királyhoz a' vitéz rend vele ;
 Ek-

halomra gyülvén a' Szél annak porában el-süllyeszti,
 és el-temeti ; úgy *Egyiptomnak* Kajró része felé van
 illy *Homok Láp.*

Ekképpen vége lett a' köz áldozatnak,
 Sátorokba térvén eledelt hozatnak.
 Hogy a' szomorodást vendégséggel tóldgya,
 Ezen részben szolgált *Bendegutznak* zsoldgya;
 Mivel az utazók kevéssel birának:
 A' kiktől nem telt-ki disze asztalának.
 A' sorvadt *Múndzuknak* meg-nyilt nagy kints tárja,
 Mellyre mint sorsossit unokáit várja;
 És midőn mindnyájan e' végre mozognak,
 A' főző konyhának üszkei ropognak.
 Más tzélra tárgyozott *Létának* a' gondja,
 Most lehet el-menni, magában azt mondgya,
 Most nem veszik észre, hogy én hová leszek,
 Mint-hogy Vendégségben merült az ő eszek;
 Azért két paripát szánára nyergele,
 Egy új hív szólgája, kinek neve *Pele*:
 A' Nyereg - kápába két által-vetőre
 Egyet hátúl, a' mást fel-tévén előre,
 Sok aranyot, gyöngyöt és gyémántot rakott,
 És nyillal meg-tölte egy nagy Tegez-tokot,
 Kardgyát, és dárdáját maga mellé vette;
 És Matzkó lovára testét fel-vetette;
 Oh *Dámases* Isten! most te hozzád megyek,
 Szerentséltessenek a' látott két Jegyek: (f)

D 2

(Mert

(f) Dámases Bálvány Isten Engádia városában a' Szit-
 ráktól tiszteltetett.

(Mert midőn el-indúlt két Darvakat láta,
 Mellyeknek fényben vólt Egér színü háta,
 Egy olaj-fa ágot órrokban hozának,
 A' repülést tevék kik *Európának*)
Pele fiam tehát kövess hiven engem,
 A' mig *Zamirdmért* a' földet kerengem!
 Hogy ha a' Szárazon nem találhatom fel,
 A' Tengerekre is nekünk el-menni kell;
 Így szólván; *Pele*-is arra szavát tette,
 És a' közönséges szokást így követte:
 Egy maroknyi nyilat a' markában foga,
 Mellyet el-tördelvén ujja közt ropoga,
 És így szólt: magóktól mikor öszve álnak
 Ezek a' törtt Ivek; tehát akkor válnak
Pele indulati Ura Hivségétől,
 És ne-légyen ura kardgya mentt vérétől,
 Hanem illy diribra darabra szabdalja,
 És szívét *Titzius* Kányája vagdalja;
 Elébb az Ég, a' föld, tenger öszve-omlik,
 A' Természet' egész kötése fel-bomlik.
 Elébb meg-szűn a' négy kezdék orgonája (g)
 Mint-sem hív ne légyen *Létának* szólgája.
 Hitét el-fogadván bátrabban utaza;
 A' hol jól lesz dolgunk, mindenütt van haza.
Jer,

(g) A' négy kezdék alatt az Elementumok értetődnek.

Jer, úgy mond, hiv *Pelém Engádia* felé
 A' melly város a' nagy *Atillát* nevelé,
 Ott *Dámdses* Istent meg-fogjuk kérlelni,
 Hogy ha könyörgésem nálla helyt fog-lelni,
 Azzal el-indulván, nyögött terhelt nyerge
Pele ő mellette Tartsa Lován perge.

* * *

A' nagy Vendégségnek állott folyamattya,
 Az öreg *Bendegutz* szólgáit forgattya:
 Két száz zsóldbán adott gyermeket rendele,
 Hogy száz muzsikáljon, szólgáljon más fele;
 Tizen-öt Énekes Szüzeket hozata,
 Kiknek vólt szavaknál ékesbb ábrázata;
 És a' verselőket mellettek állitá,
 Kiket Zár a' Fő-pap imigyen szóllitá:
 Most ha valamikor szólgált kobozatok
 Ez nagy Vendégségnek verssel hangozzatok,
 A' régi Szittáknak, 's *Atilla*' dolgáról
 Mellyet minden világ' Irója már áról;
 Erre Uzi fel-áitt, a' Zsinat halgata (h)
 Illy keskeny Rithmusból zengett mondolata:

D 3

I.

(h) Szokásban vólt a' Szittáknál, hogy öröm, és sátoros napokon összeik vitézéseit versben énekeltesék.

I.

Énekeljünk, szóra keljünk
 A' *Hunórok* dolgáról
 Kikkel sógor vala Mógör
 A' *Jáfetnek* ágáról;
 Minden felől, sok nép elől
 Egy nagy Sikra vergőde :
 Ott Torony-vár, hol' vólt *Szénár* (i)
 Azok által kezdőde,

II.

De az Isten a' nagy Égen
 Mosolyogta azokat;
 És Nyelvekkel, Értelmekkel
 Öszve-vesztvén dolgokat;
 Magok abba, egy darabba
 Oda hagyták míveket :
 Sok Részekre Nemzetekre,
 El-szélyszték, hiveket.

III.

Sok száz ezer Magyar ember,
 Onuét el-is indúltak,

A'

(i) A' Babel Tornyanak félben hagyása után Szénár Mezejéről oszlottak széjjel a' Magyarok a' több Nemzetektől.

A' *Síndkon*, túl *Persákon*
 Két hegy közzé vonúltak.
Csamó, *Honhán*, sik *Homokán*,
Irtits vízhez kerültek;
Amur mellett ékes helyett
 Mindnyáján le-terültek.

IV.

A' hol osztán *Persák* fosztán
 Nagy vidéket szerzetek;
 Birodalmat, dús hatalmat
Síndák felett kezdettek.
 Minden félte, a' ki élte
 A' Szomszédos környéket;
 Mást el-üzvén, zsákmánt fűzvén
 Allítának *Czár-Széket*.

V.

De az *Erő*, melly vakmerő,
 Békességét fel-bontá:
 Az ellenség, sok *Nemzettség*
 Mérgét reá ki-ontá,
 Sok századig nagy darabig
 Birott örök *Födjeket*
 Változtatták, meg-osztatták
 Két Részt *Homok Völgyeket*:
 D 4 Egyik

VI.

Egyik fele által kele
 A' *Méotis* Hinarán,
Volga eránt, a' mit kivánt
 Egy sik Mező hatarán
 Le-szállottak, fosztogattak,
 Ott sem vóltak békével;
 Sótt *Bélával*, *Kadikával*
 El-költöztek *Kemével*.

VII.

Egy jó Ember nagy *Balambet*
 A' *Volgán* túl vezette;
Európán ujjabb hazán
 Birodalmát kezdette.
 A' ki után, sok Föld úttján
Átillára kerüle,
 A' Vezérség, kéz Vitézség
 Ujra benne derüle.

VIII.

Ez meg-vette, el-kergette
Európa elejét
 Az Egekig, tengerekig;
 Ditsöité hír Fejét

Hoz-

Hozza tódúlt, minden hódúlt,
 Neve' említésére ;
 Mihént nyugott, mindgyárt bukott,
 Halál jöve éltére.

IX.

Csaba, fija, 'viszsa hijja
 A' meg-fogyott népeit,
Szitthidban, itt Honnyában
 Szemlélhettyük képeit ;
 A' ki majdan, talán hajdan
 Maradékot únszolja,
 Hogy vagyonyát, örök Honnyát
 Ujra vissza foglalja.

Igy éneklett *Dzi*; a' Vendég tapsola ;
 Kosárra szedetvén Füge, és mazsola.
 Sok Ló-ékességet *Bendegutz* hozatott
 Azokra indított Baj-vagdalkozatot ;
 Hogy a' ki vitézebb a' Nép közzül lenne,
 Az Sorsához képest részesülne benne (k)!

D 5

Egy

(k) A' Magyarok még Gyermeküket-is a' Hadakozásban
 gyakorlatták; így a' kenyér név onnét jött, hogy azt
 nyilra tévén, azt mondták: ki nyér?

Egy Péztét - is teve, fussanak a' hova,
 Kiknek mások felett vólna gyorsabb lova; •
 A' kis Magyaroknak nyilazást találá,
 Hogy ki által lenne egy Nyusztnek halála?
 Mellyet egy fa-ágra távul fel-aggatá;
 És a' nyertéseknek kintsét osztogatá.
 Így magát *Bendegutz* egy hétig múlatta;
 Mint Attyának örült a' Nép ő ajatta.

* * *

Azomban már *Léta Dámáseszhez* ére,
 A' kinek mihelyest tekintett képére,
 Hozzád jöttem, úgy mond, Szittháknak Istene!
 Kitől vigság nélkül senki el-nem-mene.
 A' te Bisztatásod a' Buzgót talállya,
 Reménységében nints semmi akadállya,
 Segítsd kérésemet, hogy *Zamirám* tudgyam,
 Hogy előtted titkos dolgom ne-hazudgyam.
 Ezen Jegyesemet kívánom keresni,
 És annak már tartott Birtokába esni;
 A' mellyet, úgy hallom, hogy sok *Görög* el-vitt
 Kiktől meg-szegetett a' köztünk lévő hit;
 Útasíts Istenem! *Zamirám'* nyomába,
 Ezen sűgárlásod nem hagyom hijjába;
 És ezzel kezében tartott Paripáját,
 Aldozatúl festé az óltár' konyháját.

Illyen

Illyen könyörgéssel hogy ötet meg-győzze.
 Le-ölte, a' mellynek fel-is hata gözze,
 Mellyre a' *Damásés* bálvány így meg-szólla
 Izzadás tsepegvén a' füst miatt rólla :
 Egy Szüzet keress-ki, téged Szüze vezet ,
 A' melly nem egyebet, tsak még ada kezet,
 De nagy vándorlással *Léta* azt el-éred ,
 Sokszor foly-el addig veréjtékés véred ;
 A' Tengeren leszen ezen jó Szó-szólló,
 A' mellyet malasztal környéhez *Apolló*.
 Ennek hallásában fél-rémülten álla ,
 Feje' fel-emeltén ropogott a' válla.
 Mellyre tiz font darab Arany - ajándékot ;
 A' Templomban hagyott jó Lelki szándékot,
 Akkor szolgájával *Pekkin* város felé (1)
 Reménység biztában gyorsan úttját szelé :
 A' hol napnyúgoti hajósokra talált ,
 Sok Arany bér mellet a' Gállyába bé-szált ;
 Kik más nap a' hajnal fel-tettzése előtt ,
 Nyervén *Eólustól* alkalmas szellőt ;
 Kötelet, és a' vas Matskákat fel-húszták,
 És a' napkeleti tenger' öblét úszták.

Két

(1) Pekkin a' Sinai Birodalomban a' Napkeleti tenger mellett egy - néhány Mértföldre terjedt híres város.

Két nap békességgel a' Tengeren mentek,
 De hirtelen egy nagy Zátanyon rekkentek (m)
 A' melly egy Szigettől tsak egy mértföld vala,
 Akkor a' kormányos féltében el hala.
 Mert környül vétetett iszappal a' gályya,
 Annak mozdítását éppen nem talállya:
 Azért a' hajósok' intézete szerint,
 A' kormányos a' nagy terhekre - is tekint;
 A' mellyből hogy a' nagy tengerbe vessenek,
 Mindennek parantsolt, hogy részt keressenek.
 Mellyre azt találták; hogy a' Lovat, 's Szólgát
 A' tengerbe vesse; így menti-meg dolgát;
 Arra könyves szemmel tsak aztat felelte:
 Hogy ő a' nagy terhet ámbár nem nevelte;
 De szólgáját, lovát soha el-nem-hadgya,
 Inkább véle edgyütt a' tenger ragadgya.
 Azért ilyen tanáts jutott kélz eszébe:
 Hogy belé ugrasson a' víz szélvészszébe;
 Mindgyárt fel-kötözwén lovára mindenét,
 Segétségül hivta *Apolló* Istenét:
 Oh-*Apolló*, a' ki sorsod után járok,
 Nem mondották nékem ezt a' szent óltárok:
 Hanem, hogy te hozzád fogok majdan érni,
 'S útasítást a'-te szólgálódtól kérni.
 Segítsd Bátorságom, *Neptunust* szállítsad
 Úszásomat amaz Szigethez szállítsad!
Melly-

(m) Zátony a' vizeken lévő Homok-hegy.

Mellyre lova' farkát két kezében tartá,
 Azzal magát a' víz' közepébe mártá;
 Ezen-képpen *Pelo* szolgája - is teve,
 Egymás mellett úszott a' lovaknak heve.
 Mellyek a' zöld füre örömost-is mentek,
 Ki-hozván urokat a' parton pihentek.
 Így meg-menekedett ezen szélvészéből,
 Fatsaró viz leve tsinos személléből.
 Mellyet a' fel-szedett *Mirtusfa* ágánál
 Szárazstá, a' rakott tűznek világánál;
 Minden Búgyorokat a' lóról le-hánya,
 Még azok legeltek, tartotta egy pányva.
 Azután szolgája a' Tanyán marada,
Létának pedig vólt a' vadakkal hada.
 A' hol Leskődése után három vidrát
 Kéz - ijjával le-lőtt, hogy adgya-meg-árát,
 A' miért *Apolló* a' szárazra tette,
 És az atsarkodó Tengerből ki-vette;
 Egyet *Apollónak*, a' mást *Neptúnusnak*
 Ottan fel-áldozott mint jó *Portúnusnak*;
 Harmadiknak *Börét* szolgája lovára
 Melegen rá-húszta nyerge' Kúpájára.
 Sok fa e' Szigetben szépen gyümöltözött,
 Mellyről evett *Léta* illy szavai között:
 Isten! óh melly böltsen az ember' ételét
 Itt-is ki-rendeltesd a' fáknek lételét;
 A' mellynek feneke a' mélységes tenger,
 Melly sok Hajó-törés-szenvedőt ide ver,

To.

Tovább-is mutogasd élő kegyességed,
 Araszszad reám-is meg-ismérőséged.
 Ki a' földön lettem, ne hadd-el ügyemet,
 Majd a' vízbe sorsom, nem a' földbe temet;
 Holott hajókázni kinek nintsen kedve,
 Az még a' Szárazra juthat törekedve.
 Illyen sohajtási között észre vette;
 Hogy a' vólt Kormányost a' viz ki vetette;
 A' ki két társával felé lépdegele,
 Hozzá közelgetvén, *Létúnak* felele:
 Meszsziről hallottuk, Szittha, szép beszéded,
 Miképpen reménylő állapotod véded!
 Oh szelid Ifú! te érted el-vesztének
 Mihelyest hajónkat a' szélnek eresztének;
 Minden Portékánkat a' tengeri öböl
 Pénzünkkel el-nyelé, melly vólt majd egy köből,
 Alig menthettem-meg magam' egy hidassal,
 Hogy nem úsztam, mint te, a' tengeren hassal.
 Téged fel keresni jöttem e' Szigetbe,
 És reád akadtam imhol a' Ligetbe!
 El-nem-hagylak, a' még béreted le-fejtem
 Mivel az Istenek kedvét benned sejtem
 Gyere! utazzál hát egy hajóban vélünk,
 Mert tsak te miattad még mi hárman élünk.

* * *

Itt a' Kompot minden gyümöltsel meg tölték,
 És Barátságokat egymással közölték;

Fo-

Fogadást is tettek, hogy *Delfusig* viszik.

Apolló hogy érte meg-segéti hiszik.

Éjj vala , a' hóldnak fémllett tiszta képe ,

Léta szolgájával a' hajóba lépe :

A' hóld ragyogása a' vizen remege ,

Kék Topázzal jittzott a' levegő ege ;

Jó szelek-is szolgált *Fórmósa* szigetig ,

Majd száz mértföldnyire való kerületig ,

Keveset pihenvén ; boldog-*Arábiát*

Már meg-közelítvén , el-hagyták *Indiát* ,

Mellynek édes szagú fűszersám illattya ,

A' nagy *Ctzeánon* örrokat meg-hattya ,

E' szagra még a' vén Tenger-is mosolyog ,

És hajjai között katzagván fel-tolyog ;

Azért *Léta* kérte , hogy partra mennének ,

Tegyenek e' részben eleget kedvének ;

Mert a' halhatatlan illattól éllede ,

Érzékenysének szörnyen hizelkede ;

De mint hogy a' partra nagyon-is siettek ,

Egy szél kerekedett, arról ő felettek ,

A' melly majd *Afrika*' végső határáig

Hajtá őket majd a' füstölgő *Pidgáig*.

Sokszor a' habokban övedzőig voltak ,

Magok azt sem tudták , élők - é , vagy holtak ?

A' hol a' hidegebb *Pólusnak* miatta ,

Vélek a' Hajózást majd el-nem-hagyatta ;

Gondolkodván , hogy majd a' forgó sors kerek ,

Kisded hajójokban nem lévén sikerek.

Az

Az *Antárk*-sarkáig a' szél által nyomja,
 Melly az edgyik fagyos *Bóreásnak* komja ;
 Tehát *Léta* ismét könyörgéshez foga ,
 Mert *Damáses* szava vólt szíve záloga ,
 Bizván hogy meg láttya édes *Zamiráját* ,
 Tsak szenvedgye mindég a' *Türök'* példáját ;
 Oh keserves *Inség* ! óh hajósok' dólga !
 Hát más-is Jegyesse kedvéért így bólyga ?]
 Tehát *Ulissesnek* majd tiz esztendőig
Kállipszó Nimfdéért olly hosszas időkig
 Kellott a' Tengeren nyomorúltan élni,
 És magát *Tzethalnak* , nem *Embernek* vélni ?
 Nem olly az én sorsom , hogy más után járnék,
 'S *Penelope* helyett idegenre várnék !
 Hanem *Zamirámat* , hajhászom hitvesem ,
 Az idegen *Bálványt* én most nem keresem ,
 Tovább-is vitatom sorsomat utánna ,
 Tudom *Jupiter* -is , ha látná , meg-szánna ;
 De kit nem lát az *Ég* , a' mi van alatta ?
 Menjünk *Társim* ! a' nap magát meg-inutatta ;
 Azért helyre hozván hidasakat jobban
 Hirtelen a' *Napnak* fényye-is ki-lobban ,
 Azért újra megint *Árábia* felé ,
Társók' evedzését szóval üsztökelé ;
 A' már bé-vándorlott helyyeken eveznek ,
 Az égen ismérős *Tsillagot* neveznek ;
 A' kiknek az illat nem lett olyan édes
 Mivel leg-elsőbben nekik vólt negédes.

Tsa-

Tsavargás közt tehát *Kairóba* érének,
 Tzöveket ki-verték a' komp' kötelének,
 A' hol Társaitól útasítást vésszen :
 Hogy *Delfos* feküdne, melly tengeri részen ;
 A' Hajós *Árénor Létnak* mutatta,
 Sött, úgymond, mivel szánk néked meg-fogatta,
 Egész *Delfus* alá téged el-késérünk
 Addig - is hijjában nem hagyod te bérünk ;
 A' kik mindenektől el-vagyunk hagyatva,
 És sok adósságba a' széltől hozatva.
 Kegyes *Szittha!* nézzed szegény állapotunk,
 A' Hitelezőktől kérdésre vonatunk ;
 Ha tsak a' Magyarban szokott könyörülés,
 Adósságainkban nem léssen enyhülés ;
 Tudgyátok tik a' jót, és rosszat szenvedni,
 'S a' meg-győzött Népnék nemesen engedni ;
 Van néked *Szitthia* földről hozatott kints !
 Köz szerentsén forgó Társaidra tekints !
 Erre jó szándéka jelét húllogattya,
Létnak folyt képén szemének harmattya ;
 Barátim ! én úgymond, kéretlen fel-tettem,
 Mihelyest veletek utazni kezdettem.
 Mérsékelvén Lelkem titkát szavaimból.
 Hogy részt fogok adni néktek javaimból,
 Erre mind az öten a' Hajóba mennek,
 Buzgón könyörögvén *Neptínus* Istennek :
 Segítsed jó széllel vitorla abroszunk !
Fotzis Rév-partyáig hajtván nem nyúgoszunk.

E

HAR.

HARMADIK SZAKASZ.

Létának Delfosba lett Menetelet , és a' Szibillától Rokonyairól való értekezését ; nem külömben másodszeri Hajózását , el-fogatását , és végre Zamirával történt öszve-jövetelét foglalja.

Imigy fohászokdván a' Tenger öblének,
Öszve-vetett válla' edgyütt evedzének,
Maga tettzésére a' Hidas libeget,
Zivatalt nem láttak, sem komor felleget,
Sött nem soká *Delfos* város felé tértek,
A' szelek-is halkal fújdogáltak értek ;
Vas-matska nem lévén, a' kötél volt kúrta,
Azért a' komp' órra a' Rév-partot túrta.
Ki-szálván mindnyájan hálákat adának,
Egy Lovat áldoztak *Neptunus* partyának ;

Ld.

Léta húsz font arant Pajtásinak ada ,
 És könyves bútsú közt töllek el-halada.
 Krillé tenger öble Révjéből ki-kele ,
 Szolgája el-maradt nem lévén ő vele ;
 Fel-mentt a' Templomba leg-elsőben maga ,
 Szólgája pediglen Szállásra ballaga ;
 Léta menvén most, majd hevült, majd didergett ,
 Reménység vártában, örült, és kesergett :
 Szívében melegült, de kedvében fázott,
 Mit fog-érni? hogyha meg-sejti az házat
 A' hol Apóllónak, Pithia leánya
 Egy Arany-lábosban a' sors-kotzkát hánnya,
 De a' meg-látott Fal reá félszt nem löve ,
 Mert a' nagy sziveknek Bátorság az öve.
 A' szent küszöbökre mihelyest fel-lépe
 A' Templomnak vala sok oszlopos képe ;
 Húsz garáditsokon egy olly poltzra hága,
 Honnan az Egyháznak láttzott minden ága,
 Közelebb járúlván a' Bálványra teként,
 Errre szokott szeme ki-álhatta a' fént.
 Mint a' Saskeselyű fel-repül az Égre ,
 Hogy a' fényt ki-álja, teszi azt a' végre
 És minden fiait a' nap eránt viszi
 Mivel madár-király magában azt hiszi :
 Úgy Léta már a' sok Ragyogásnak szoka,
 Hogy itt bátran nézett a' völt tsak az oka ;
 Egy füzér Gyémántot az Oltárra teve ,
 És illy könyörgésre fel-gyúladott heve :

E a .

De

Damásis unokád te hozzád útasít
 Engem, kit minden nap egy éles tör hasít,
 Te hozzád, *Apólló!* járúlnak mindenek,
 Valakik igazán benned reménylenek:
 El-jegyzett *Zamirám* kérlek fedezzed - fel,
 Imé ajándékom nyújtom igaz szível!
 A' Balvány halgatott; tsak *Pitbia* mondgya.
 Hogy' már az ilyenre néki nintsen gondgya.
 Mivel Bethlemben született egy Gyermeke,
 A' ki a' világnak váltságáért remeg (n)
 A' Fő-szűznek fel-jött akkor Tsillagzata;
 Az ólta e' Bálvány mélyen el-halgata.
 Hanem menj más Szűzhöz a' neve *Szibilla*,
 Kinek szava Jóra szűz vóltáért nyilla;
 Ennek haja ambár meg-öszültt már nagyon,
 De-értéke még-is illy dolgokra nagyon.

Léta, e' szavakra gondokkal meg-tele,
 Semmi felől nem jött vigágának jele

A'

(n) Az mondatik a' régi híres' *Apólló Óráculumról*,
 melly *Delfusban* vólt, hogy a' *Meg-váltó'* születése-
 ker el-halgatván, tovább nem szóllott.

A' kétség, 's reménység határán küszköde,
 Fejét el-borítá az Eszmélység köde;
 Földre tsügedt fejjel szállására mene,
 Hol Reménységének fel-éledett szene,
 A' Bú fel-derülvén, a' kedv ki-szikrázott,
Pele hiv szolgája mert mindég vigyázott,
 Tudván, hogy a' sok gond az élet nadállya,
 Abban járt, hogy Ura' jó-kedvét munkállya;
Léta, a' ki eddig szertelen búsula;
 Hirtelen szolgája szaván meg-vidúla:
 A' mint a' tselédek szoktak tudakozni,
 És sokszor Uroknak dólját jóra hozni,
 Még *Léta* a' Templom környékében jára,
 Egy küldföldi Ember ére szállásra;
 A' ki *Zamirának* dolgait kérdezni,
 A' *Szibillához* jött *Létán* értekezni;
 Mert, úgymond, *Zamira* férje már meg-hala,
 Könyveivel ázik szobájának fala!
 Minthogy a' vólt férjét a' tengernek habja,
 Melly magát az Ember' dolgához nem szabja,
 Az öszve-kelésnek ideje tájában,
 El-merité éppen öröme - napjában;
 Tehát azon embert *Zamira* küldötte,
 Kinek bérlésére sok pénzt költsötte;
 Hogy a' *Szibillától* *Léta* felöl értsen,
 Szavát ki-nem-adván, senkit meg-ne-sértsen.
 A' végett *Pele*-is mind addig úntatta,
 A' még ezen ember tzélját meg-mondotta:

E s .

Hogy

Hogy már *Szibillánál* vala ő érette,
 Őtet *Zamirdhoz* vissza-is térette,
 Mivel, úgymond, a' jó idő meg-választya (o)
 Millyen légyen a' nagy Istenek' malasztya;
 De hogy ne-búsúljon, reménységgel tartya,
Létát elő adgya a' tengernek partya.
 Ő ugyan nem kérte *Létáért Apóllót*;
 Mert az *Afszony* keres, tsak *Afszony-szófzóllót*
 Eztet el beszélvén *Pelo* hív szolgája,
 Könyvel nedvesedett *Létának* ortzája,
 És semmit sem szólván *Szibillához* mene,
 Hogy ne légyen ebben valami ellene;
 Kife egy hegy alatt nagy sűrű fák között,
 Setétes Barlangban véletlen ütközött.
 A' hová olajfa ágokkaljárúla,
 És midőn az ajtó reteszszéhez nyúla:
 Ne késérts oh *Szittha!* a' te dolgod eránt,
 El még, úgymond, él még, a' ki téged kívánt.
Zamirád Iziprusból Kréta Szigettyére,
 El-ment Annyóssától; a' ki ott nem fére;
 A' hol inségi közt egyedül reád vár;
 De még azt el-éred, kétes az a' határ,
 Ne félj mind azomban meg-szűnik a' kinnya,
 Nem sokára a' te kézedből fog innya.

Most

(o) Jobbára a' Jövendölők kétes értelemben szóllani szoktak így itt sem látzik a' ki Léta dolga.

41

Most szállásra menjél; hólnap korán nállam.
Jelenj-meg; tán tisztán elmédet tanállam.
Nagy dolgokra fogom útasítani eszed
Hogy ha igaz szívvel mondásom bé-vezzed.

Léla alig várta a' fel-kező Napot,
Gondgya hányásában ide, 's tova kapott.
Most erre, most arra, sok dolgo; képzele;
Agy-veleje lévén aggódással tele;
Az ősz Szibillának fontos beszédgyéből,
Sokat meg-nem-fogott elő-reménnyéből;
Azért még nedves volt a' füvek harmattya,
Egy kúthoz ki-menvén magát mosogattya;
Es az égre buzgó szívét fel-emelé,
Igy sohajtott a' nagy teremtőhöz elé:
Felséges Igazság! derítsd-fel kétségem,
Hogy egyszer lehessen tárlomban jó végem,
A' ki által szoktad örök akaratod
Ki-nyilatkoztatni, arra osztogatod.
El-rendelt végzésed ki magyarázását,
Adgyad hogy meg-értsem, ez Szűznek mondását;
A' ki engem ez nap magához rendele,
Hogy fel-jöjjön még ma igaz ügyöm dele!
Ezeket pihegvén; a' barlanghoz megyen,
Egy sugár láttzatott azon a' zöld hegyen,

A' hol *Szibillának* lakó-hellye vata ,
 A' mohos kövektől bé-vonatott fala ;
 Babér levélből fontt virágos koszorú
 A' fényben zöldellett egy ujságnyi korú,
 'S melly egy fának ágán magában lebeget,
 Az tájon aranynak mutatta az eget ;
 A' mellyhez járúlván , le - esett *Létára* ,
 Hirtelen fel-füzte a' jobbik karjára ,
 Azzal a' barlangnak ajtajához megye,
 A' hol szemébe tüntt egy sугárnak hegye,
 Melly a' jövendőltő *Szibilláról* jöve ,
 A' kiben tündöklött a' Szüzesség' köve ;
 Meg-nyilván az ajtó előtte le-rögyött ,
 És Képének színe hirtelen el-fogyott ,
 Ne félj, mond , *Szibilla* , bátorságos helyt vagy ,
 Ha reménységében a' te hited nem fagy ;
 Szemérmetséged jó szívednek jele ,
 Mellyben az én hozzád való kedvem tele ,
 Gyere! Magyaroknak szerzszerint bajnoka ,
 Hogy titkom ki-mondgyam erköltsöd az oka ;
 Így kezénél fogva *Létát* bé-vezette ,
 Olly üregbe , a' hol setét vólt felette.
 Mellyben fél nap menván hirtelen egy tsillám ,
 Mint szokott háborgó időn lenni villám ;
 Vagy mint dél-tájfelé a' napnak sугárja ,
 A' le-folyó viznek felső színét járja .
 Az arra néző szem a' nagy ragyogástól ,
 Kaprozik a' fénytől jutott tsillagzástól :

Úgy

Ugy *Léta* nézése' meg-fogyván el-vása ,
 Tarka karikát hánt szeme hunyorgása ;
 Mellyhez közel jutván különös olajjal ,
 Meg-kente a' szemét a' fényt tűrő hajjal ;
 Itt van azon Tükör , mond a' Szüz *Szibilla* ,
 A' melly még haldakló embernek nem nyilla .
 Még én rajtam kívül te magad szemléled ,
 Millyen titka légyen önként meg-itéled ;
 Jövendő dolgokat abból ki-fejezek ,
 Hidd-el , meg-történnek idővel még ezek .

* * *

Léta fe'-pattantván két fürkésző szemét ,
 Maga tsudállatta erre lett érdemét ,
 A' *Szibilla* ötet a' tükörhez teszi
 Akkor fel-dagattak *Létának* a' niszi ;
 Mellytől egy zöld mezőt magában képzele ,
 A' hol egy Aszszonyi állatnak kebele
 Azon sik mezőre ár-vizet ereszte ,
 Melly minden térséget habjában fereszte ;
 Kérdi *Léta* ; miért ez sik bé-öntete ?
 Mellyre *Szibillának* a' vólt felelete :
Eloud hitvesse ez által hirdetik ,
 Mellynek *Álmus* fia ha fel-neveltetik ,
Pánnonia földre seregét kī-önti ,
 És az ellenkező hatalmat fel-dönti ;

Tovább anyi népet, a' melly vólt garázda,
 'S kérdi mért tétetett anyi sok barázda?
 Azok, úgymond a' Szüz, *Árpádra* támadnak;
 De győzése miatt engednek a' hadnak;
 A' barázda pedig tsak azért hányatott,
 Mivel a' Fő-rend közt a' föld fel-osztatott.
 Minden Vezér maga vitézire nyere
 Egy darab részt, a' hol teremne kenyere:
 Az egész Hazára tétetik egy *Kárkán*,
 'S más *Gylás*, gyűlési rendtartásokkal bán (p)
Arpád Fejérvárnál; úgy *Bors* Miskoltz körül,
Szabolts pedig dinnyés Nyírségének örül;
Biharhoz nem meszsze a' te széked léssen,
 Hogy ha el-haladhatsz a' tenger szélvészen;
Tehetem Erdélynek bírtokára lépe;
Világosnál híres lesz *Etelka* képe.
Und Hadnagyé léssen az *Ungvár* környéke,
Múnkátson lesz első Bajvivások széke.
 Hát azon sok Király, azon nagy Korona,
 A' melly maga után sok országot vona?
 Annyi sok pántzélós, és sok vitéz sereg,
 Kinek szája egy nagy buzgóságtól pereg?
 Két nagy Tüzet látok, és végső pusztulást,
 Megint azon népben történt meg-újulást,
 Mire

(p) *Gylás*-Palatinus, *Kárkán* *Judex Curiae* névet tészen.

Mire magyarázni azokat kellene ? !

Hogy nem tehet egy Hóld ezeknek ellene ?

Ezt rendben, kívánó szívednek ki-mondom,

Hogy meg-tanítsalak abban lévén gondom.

Igy szólván *Szibilla*, egy székre ültette,

Sorban a' leendő dolgokat nézette :

En hosszas időket kevés szóval mérek,

Midőn már el-múlnak az első Vezérek ;

Azon sok Királyság Istvánon kezdődik,

Arpád vérségből férfi tétetődik ;

Három-száz esztendő hogy ha által kele,

Külső nemzetekből lesz Király - tétele,

Méglen az Osztria háznak fárattsága,

Örök hatalommal Póltzára fel-hága ;

Ez Uraságának nem léssen határja,

A' mellytől óltalmát tsak a' Magyar várja ;

Ditsőült székének nem léssen végzete,

Az örök rendelés ebben rá-nézete.

Ez közül a' szelid *Ferdinándok* lesznek,

A' nagy *Leopóldok* vitézséget tesznek :

A' második *Ferentz*, és ezeknek ága,

El-mozdíthatatlan talp-követ ki-vága ;

A' mellyen a' Magyar javát fel-épétse,

Örök Tűzzel lángol világának métse.

Nints országulásának ki-szabott ideje,

Római Czárságnak szünetlen lesz feje,

Birodalmát viszi a' nagy tengerekig,

Híreket terjesztik a' magas egekig,

Ma-

Maga Példájával a' népet serkenti,
 Ellenségét Magyar hadával rettentí.
 Azon nagy Korona sok országokkal bir,
 Mellyet szerez a' köz Magyar, és Német hír;
 Sok Keresztes Vitéz a' Törökre mégyen,
 Kiknek a' hitekben bízni nem lesz szégyen,
 Sok Király a' szent föld részre útat teve',
 Azért ezeknek lön Jérusálmi neve,
 A' Tábor hegyére már fel-is hágának,
 De a' nagy irigység tsalt vett jó sorsának.
 Itt el szomorodék a' *Szibilla* képe,
 És koszorújából egy Levelet tépe;
 Mellyet *Léta* tartott a' jobbik karjában,
 Mint-egy el-merülve lévén szózatyában;
 A' Tükörből látta *Szibillának* szemét,
 Le-sütve, titkolván a' dolog érdemét;
 Szólj, értelmes Szüz, fedezd fel-esetem,
 Akár mire mégyen igéd meg-nem vetem!
 Eztet mondván *Léta*; és a' Szüz rá-néze;
 Oh ne kérdgyed! szóllott Magyarok Vitéze.
 Ne kérdgyed származó unokád veszélyét,
 Fel-dúllya honnyotok' sok nemes személyét.
 Egy tűz a' negyedik *Béla* idejében,
 Ki-lobban a' Magyar-ország mezejében;
 A' Tatárok által lészen nagy pusztulás,
 De ügy-bajjal-végre történik újjulás.

A'

A' második tüzet Moháts vesztesége
 Gerjeszté ; a' Mátyás sok könyve el-lége (q)
 Innét sok siralom , és a' Török hartza
 Szármozván , Hazátok lesz a' Márs' piartza.
 Innét a' rongálló Pártütések jönnek ,
 Kárát szenveditek a' sok vér-özönnek ,
 Ha tsak a' Császárhoz nem léztek ti hívek ,
 Akkor el-töretnek a' rátok lött ivenk ;
 Jobb lesz , a' Magyarság a' Tudományt üzze ,
 Hogy úgy a' Muzsáknak Borostyánnát füzze ,
 Hagyott vagyonyiban folyon szép Élete ,
 Mellyből sok fő Reudet a' had ki-vettete.
 Alattad valódnak engedgyél vitézzen ;
 Mint vered a' nyakast , más tsudálva nézzen.
 Tollnak engedgy fegyver , toll a' győzedelem ,
 A' harátsló kardot magam sem tisztelem.
 Tűrő kereskedés , szabados Mesterség ,
 Ezek által jön-bé a' jó pénz, emberség.
 Szeliden simítsad minden vérségedet ;
 Melly Ország most bóldog, ezekben szenvedet ,
 Hidd-el , a' hit-szegés sok nemzetet meg-vert ;
 Tedd hüvelybe inkább az ártalmas fegyvert!

To-

(q) Zápollya Idejében meg-égett a' Mátyás Király Bibliotékája.

Tovább ha kívánod szemlélni Nemzedet,
 Mert kíváncsi szemed ez Tükörön vezeted;
 Számos sok Vitézek nőnek azok közzül,
 Kiknek szármozása te utánnad készül.
 Amott *Botond*, és *Órs*, és a' kürtös *Lehel*,
Vendelek' váránál torán alig lehel;
Gejza a' békesség' zászlóját fel-vette;
Imre a' világot önként meg-vetette;
 Itt *Léta* két embert látván meg-lántsolva,
 A' Király' szavára keményen hurtzolva;
 Mi légyen? azt kérdi; *Szibilla* felele:
 Edgyik *Gyula*, a' Szent *István* vérség fele;
 A' másik: hogy *Kupa* egy főt nem isméré;
 Azért kinok közt lett lázzadása bére;
 Úgy a' gonosz *Vidnak* rút intselkedése,
 Bóldog *László* alá sokszor padmajt vése:
 (*László* téged hirdet, az én hazám *Vdrad*
 És ditsér, a' *Körös* a' még ki-nem-szárad!)
 Külső országokban *Opos* vitézkede;
Kálmán sok dolgokban fennyen eszmélkede.
 Vagy ki *Bakats Tamást*, *Salút*, nem ismérné,
 Vagy *Béla* Leányit az Égből nem kérné?
Lajos Boristhenes' határáig mene,
 Húsz-ezer Népétől a' világ rettene.
Gara, *Forgáts* dolga vólt Királyné körül,
Zsigmond' jelen-létén a' szent Zsinat örül.

Oh

Oh miként áldasson nagy *Hunyadi János* ,
 Huszon - négy győzésén kettő volt héjjános !
 Látod *Keményt* a' tér *Rigó-mezejében* ,
 Szemléljed hazádat *Várna* veszélyében ,
 Oh hány nemes testet , hány fegyvert a' *Duna*
 Forgat ! hol a' *Király* élte-is el-húna !
 A' *Török* menykövit *Mátyás* imé lássad ,
 Ebben *Themis* Aszszony lesz a' te szálássad .
 Ismét *Léta* kérdi : ki lesz azon *Vitéz* ,
 Egy *Toronyból* másod magával alá-néz ?
 Mond *Szibilla* : a' mint mondgyák *Bodó István* ,
 Egy *Törökkel* abból a' *Földre* zuhanván .
 Kedves *Hazájáért* életét nem bánta ,
 Vélle a' tsalmás - is örökre lett sánta ;
Léta megint kérdi : hát amaz millyen vár ,
 A' hol szép ruhában egy *Fő-Rend* kardal jár ?
Szibilla meg-fejté : *Zrinyi* azon *Várnál* .
 A' vivó három száz ezer *Törökre* szál ;
 Magát *Ezer öt száz seregével* védi ,
 De vélle meg-haltak mindnyájan tselédi !
 Sok illy *Példát* láthatsz azoknak *Nevében* ,
 Kiket fel-fedezek itten most széltében :
Vitéz Frángyepánok , *Tatárt* öld *Csákkik* ,
 És *Szitthák* módgyára birkozó *Czirákik* ,
 Úgy *Keményt* , *Bátorit* , gyöző *Eszterházit* ;
Bottyányit , *Erdődít* , *Nyárit* , *Illésházit* ;
 A' *Herkules Thöldit* , a' hív *Veselényt* ,
Nádasdit , későbben a' *Burkus örvényit* ,

A'

A' sok Zrényciket; tudós Oláht, Pázmánt,
 A' ki könyv. írásra sok időt reá szánt;
 Diadalmas Pálfit, Kinisit, és Drágfit,
 Andrásit, Majlátot, Amadét, és Bánfit;
 Almásit, Ürményit, Telekit, és Nitzkit,
 Jártaról, Nyelvéről híres Podmanitzkit,
 Ezer Nemesséket, sok polgári embert,
 Melly a' Papi renddel Ellenséget vert,
 Törvényes Verbözt, Húszti, és Kitonits,
 A' Jó rendtartásban Tzikellyekre tanits;
 A' szent Verselésben nézzed Gróf Gvadányit.
 Ortzit, és Gyöngyösit; Balassát, Baesdnyit,
 Rajnis, Szabó Dávid, Pétzeli, és Molnár;
 Prdj a' Történetek ki-fejtésében jár.
 Több ezeren vannak, kik folyó Munkával,
 Irnak Lant, Alagya, és Strófák sorával;
 Az Egész Dugonits Uránia képe.,
 Sok-féle könyvekkel örök fényre lépe.
 Itt egy szólló Festést, és Metzést olvasok;
 Lesz Párispapai, Csapó, más Orvosok;
 Lesznek kik Hajóval a' viz ellen szálnak,
 És mint Archimedes Tükröket tsinálnak.
 Mások a' Bányászást, és nagy Mivességet,
 Hazádnak használló tanútt mesterséget,
 Sött fog-szülni földed tsillag-nézö karat;
 Mások fel-jegyezik mint szánt a' Nép, 's arat.
 Fűskúti Landerer Mihály nyomtatással,
 A' Köz jót segíti finom ki-adással.

Min-

Minden Vármegyékben lesznek okos rendek,
 A' kik dolgainak az éggel örvendek;
 Azok személynként a' világra hatnak,
 Bizonyági lesznek e' titkos szózatnak.
Léta ezt halgatván: hát én *Zamirámmal*
 Szemben jöhetek-é? úgymond hív Mátkámmal;
 Te-is el-érkezel, felelt; még idővel,
 Hogy *Bihar* tájánál vigadz mennyegzővel.
 Midőn a' hét Vajda Pannoniát érné,
 Te All-Vezér lészel, *Zamira* Vezérné;
Léta fel-kiáltott, koszorút óh Egek!
 Koszorút adgyatok, örömben lebegek;
 Nyújsatok ez Szűznek érdemes fejére,
 A' ki jövendőre illy jókat ígére;
 Áldott légyen élte, áldott a' szózatya,
 A' ki az Eg' titkát illy böltsen mutattya!
Léta Ajándékot itt hagyni akara;
 De ki-nem-nyúlhatott e' végre két kara,
 Tedd-el, úgy mond, tovább kövessed útadat,
 Más szükséges helyre költsed jószágodat;
Léta kéznél fogva a' setétből ki-ment,
 Gondolattal áldá e' Szüzért az Istent.
 Ajtajánál végre illy rövid ígét szórt:
 Ne lássál, óh bölts Szüz! soha el-vesző kort.
 Hanem Jószágodat pótolják az Egek,
 Én te hozzád többet szóllani rettegek!

* * *

Léta azon helyre érvén, hol bé-jöve,
 Sarkából ki-fordúltt a' Barlangnak köve,
Szibillának meg-nyiltt ezzel az ajtaja;
 Midön már a' Napnak le-nyugvó hintaja,
 'S arany-fényben játtzó sугár rajzolatya.
 Ellenében fekvő fellegeket hattyá;
 És hét fő színekkal festvén szivárványát;
 Hímzé a' Természet újabb Tudományát;
 Fél-kerék Bólthajtás karajját el-futtya,
 A' barlangnál lévén a' *Szibilla'* kútya,
 Oda a' szivárvány edgyik végével ált,
 A' másikkal érte az *Atlási*-hegy vált,
 A' hová *Szibilla Létát* ki-vezette,
 És annak tsövihez ötet helyhezette, (r)
 A' melly *Létát* a' kút' vizivel fel szívta,
Szibilla pediglen illy szóval meg-hívta:
 Eredgy a' nagy Egnek kárpittyá felében,
 És mikor már fel-hágsz a' Bólt- közepében;
 E' fátyolla! kösd-meg a' szivárvány' úttyát,
 Hogy megint el-érhesd e' Barlangom' kútyát;
 Ma-

(r) A' köz-beszéd szerint adatik - itt-elő Létának Menyben menetele, mintha ötöt az üres orgonájú, és tsöves szivárvány fel- szívta, és azután megint a' kúthoz vissza-eresztette volna.

(Maga Pártájáról le-vévén kendőjét ;
 Üveggel burkolta feje' lélekzőjét ;
 A' kendő a' viznek folyását meg-tartá,
 És az Üveg' fejét a' vízbe nem mártá.)
 A' mit ott fogsz látni , hogy azt-is tudhassad,
 És úgy vissza jövéen útatad folytassad ;
 Ne félj , majd meg-tettzik az én biztatásom ,
 Nékem-is valaha ott leszen szállásom !
 Léta fel-szivatván a' szivárvány' sipján ,
 Úgy forgott mint a' viz a' Malom-zsilipján ;
 Vagy mint a' forgó szél a' gazt fel-ragadgya ,
 A' mellyben tziódik két Búbajos hadgya, (s)
 Egész kévét , és fát sokszor fel-emeli ,
 Kalimpázva húlnak alá kis leveli :
 Úgy a' szivárványnak Léta tág halmára
 Fel-repülvén , a' nagy történettől vára ;
 A' hol el-szakasztván annak karimáját ,
 Fátyolával tartá a' viz-tsőv tsonkáját ,
 Feje felett égett a' sok tüzi világ ,
 Melly sok ezer mértföld kört magának ki-vág :
 A' nagy ürességben úszkál feles nagy test ,
 Mellyet a' bölts Egész meg-tekintni nem rest.

F 2

Lá-

(s) A' köz-vélekedés azt tarttya , hogy a' Forgó-szélben
 Beszerkányok vagynak.

Lába alatt a' föld mint egy alma fordúlt,
 Közelebb mellette a' hóld - világ újjúlt,
 Költsönös fénnével a' tengerre szolgált,
 A' melly fel-dagadván el-futtya a' part-vált.
 Ezeket vizsgálván nyakát öszve - vonnya,
 Oh Eg! millyen kitsin az emberek' Honnya.
 Így szólván, a' Göntzöl Tsillagzattyára néz,
 Kit őriz egy Bojtár, egy kis Tsillag Vitéz.

* * *

Mivel pedig soha a' Göntzöl-Szekere,
 Melly akkor rúdjának végén gúst tekere,
 Az Égről le-nem-megy, hanem az öttével,
 Egymás körül villog örök szerentsével,
 Üveg burokjából *Léta* meg-szóllamla,
 Száján ki-parázó könnyörgése omla:
 Oh Magyar Tsillagzat, kérlek, fel vedd igyem,
 Hogy el-ragadásom után híret vigyem!
 Minémü dolgokat fog tenni Nemzetem?
Zamirámért útom jó szerrel vezetem?
 Avagy tsak héjjában érette fáradok?
 És végre el-nyomnak a' gyáva sors-hadok.
 Göntzöl horgasítván rúdgyát szekereinek,
 Nagy-vatsora tájra ökrei menének,
 Meg-állítván, így szolt *Léta'* beszédjére,
 Nem akarván menni Ejszak lejtőjére:

Ból-

Bóldog *Léta*! ámbár magad sokra veted ;
 De téged meg-öriz a' te viseleted ;
 Sok vidék határon nagy neved fog jönni ;
Krétában Zamira fog néked köszönni ;
 Minap a' jövendő dolgoknak lát szemén ,
 Visgálódtam *Jánus'* két órrú tetemén ;
 És az Emlékezet' vas-könyvébe néztem ,
 A' te , és a' Magyar' dolgát jól intéztem ;
 Nem fognak te rajtad a' Tolvaj-kard' éli ;
Zamirát meg-nyervén sorsát el-beszéli ;
 A' te jóltévődet a' tengeren látod ;
 A' *Görög* és *Sina* , útaban Barátod ;
Szitthiát mozduló időben fel-leled ,
 Sok tsatán *Zamira* utazni fog veled .
Álmos után *Árpád* léssen fő Vezéred ,
 Öröm napod a' Nyír - határszálen éred .
 De eztet lassanként te mind el-felejtéd ,
 Tsak a' történt dolog után azt meg-fejtéd ,
Szibilla' beszédgye pontra végben megyen ;
 Nézd addig Nemzedet' sorsát egy zöld hegyen .

* * *

Léta két szemeit egy síkra fordította ,
 Mellyre árnyékot hántt az Égnek kárpittya ,
 Így szólt Göntzöl: Lássad *Léta* azon határt ,
 Hová a' Természet minden szépséget zárt ;

Valamint Tavaszkor a' deli Nap láttzik,
 Felhők közzé bujván sугárával játtzik,
 De még-is meleggel a' földet gerjeszti,
 Virággal , levéllel a' fűvet terjeszti.
 Illyen korú idő azon helyet állya,
 Közepén egy hegyet a' sok vad sétállya.
 Szerentsés mezeje itt van a' Vitéznek ;
 És a' kik hazájok hasznaira néznek ;
Zefírek a' fáknak levelin susognak,
 Nintsen itt üzése a' paraszt dolognak ;
 Edgyik gyümölcs, a' más virágát ki-hozza,
 Bimbóval, terméssel ágát sokszorozza ;
 A' Hattyú, 's több madár itt perdít víg dallot,
 Melly hangot az Égből János egykor hallot ;
 A' vigasság, öröm itt kotzkát vetének,
 A' Görög ezt hívja *Élizom* kertyének,
 A' mosolygás azon kotzkát hatra veti,
 Hat pontal van irva mindenik szegleti.
 A' jó kedv rózsákkal bokrozza kalapját,
 Üllik a' Bóldogok a' szent Nyugvás' napját ;
 A' tiszta Szeretet, Barátság lejtőt jár ;
 Nektárral töltetik az Aldomás pohár.
 Örök esztendőket itt isznak a' vének,
 Kik zöld nyerseségre a' rántzból kelének ;
 Az ifú leg-jóbb idejében örvend,
 Edgyütt megy páronként, a' köz, és Üri rend.
 Itt aranyos fejtő koszorúval járnak,
 Kik hasznokat tettek a' honnyai Tárnak,

Kik

Kik a' Királyt híven mindenben szolgálták,
 És az ügye fogyott' úttját el-nem-álták.
 Kik a' Tábort pénzért másnak nem árútták,
 Hanem *Márs*-mezejét Vitézségért dútták.
 Kik a' haza mellett valván jó szándékot,
 Királynak a' hartzra-vittek ajándékot.
 Kik mint Pellikányok véreket nem szánnyák,
 Elteket Fiaért, 's kintseket ki-hánnyák.
 A' bölts, és kegyelmes Királyok itt vannak,
 Törvénynek örülnek, mint sem az arannak,
 Jobbágyok' szívében vagyon az ő kintsek;
 Most most óh Borostyánt *Ferentzünkre* hintsek!
Ferentz! kitől *Rajna* leg-föképpen retten,
 Mellyet le-apasztnak *György* Királlyal ketten.
 Kik a' Nemzeteknek Elömentet hagynak,
 És azért tartatnak a' világon nagynak.
 Kik azért fel-hágnak a' poltzok' halmára,
 Hogy onnan légyenek többnek jutalmára.
 Itt van Tsillagjával sok nagy rangú Ember,
 Kiknek esze, keze, a' köz jón nem hever;
 Hanem az Igazság' óltarán áldozik,
 Meg-adgya a' főnek a' mivel tartozik.
 A' Tudomány után fel-serdült Férfiak,
 Sok munkákat tettek mint egy othoniak.
 Itt ezek állanak Fénikszí seregben;
 Kiki elő-sétál Tsillag-köpenyegben,
 Alatsony vérségét ki meg-nem-utállya,
 És a' Tisztségeken nem nött rútt dagállya.

Itt az ájtatos Pap, és jó szántó-vető,
 Ugy a' Mesterségnek unalmát követő;
 Itt van a' hív szólga, és a' szelíd Pásztor,
 A' ki Gazdájának vagyonyához kotor;
 A' kis emberben-is a' virtust betsülő,
 És a' Nyelv' diszszére irmányokat szülő.
 Itt van, a' ki Ember-társát meg-nem-veți,
 Minthogy porból vagyon minden eredeti;
 Itt van, a' ki elébb magát meg-isméri;
 És fel-nem-lobbannak más' szavára véri;
 Valaki más' estén szelíden könyörül,
 'S Tisztelettel vala jó atyai körül.
 Itt vannak, kik Mársnak fel-mentén örülnek,
 Társa szerentséjén buba nem öszülnek;
 Irigy Tigriseknek módgyára nem tesznek:
 Mellyek ha vagy özet szemek eránt vesznek,
 Vagy szarvánál fogva fel-kelő szarvast lát,
 Fut hogy övé légyen azon petsenye hát;
 És midőn bé fogja, széjjel-is szaggattya;
 Ugy, van a' világnak ilyen sok magzattya;
 A' szorgos Párt-fogók, és mássaljól-tevők,
 'S a' nyomorúltaknak hajlékokat vevők.
 Itt van, a' ki szolgáltt tsak a' betsületért
 És az Amitóknak maszl-agára nem tért;
 A' kiknek a' jámbor Polgárok tapsólnak;
 És itt a' Verselők ezer módlag szólnak.
 Ládd, amott *Atillát*, kit véres torokkal,
Bendegutz kötözi Ambréza szurokkal;

De

De itt a' Híveknek tsak olyan a' vére :
 Mint a' pára füsttől a' Völgyek - mentére ;
 Fejér, tiszta , vékony , nedvessége nintsen,
 Olyan, mint ha Fény-port az embertekintsen,
 Mint *Hómérus* írja , hogy *Vénusból* folya ,
 A' millyet *Tidides Mársból*-is ki-tólya. (t)
Átillát mindenek szeretnék magoknak ,
 De nem hivattatnak *Hunnus* Magyaroknak ;
 Miként sok Nemzetek az ő nagy hiréért,
 Mihelyest *Elizom* Tempéjébe le-tért,
 Környül álván vallják magok Nemzetének ,
 A' kik a' *Szittháktól* félre szegődének ;
 Régi *Hunnus* Tsászár , *Jófi* , és *Teúmán* ,
Usúli , *Honházi* győzvéen a' nagy *Sindn* ;
Météus , kinek vólt olly gyors paripája (u)
 Hogy száz mertföldet-is le-futott pályája.

F 5

Péus,

(t) Homérus Görög fő Póéta Ill. 5. Könyvében írja ,
 hogy Diomedes Tideus fia Venust , és Márs Isteneket
 Trója alatt meg-sértvén, némelly vékony vér folyt be-
 löllök.

(u) Méteus Hunnus-Magyar Tsászár Napkeleten, midőn
 roppant Birodalmat tartának Eleink , olly sebes futásu
 lovat tartott , hogy egygyel tsak egy nap 100 , sőt
 mások szerint 150 Mértföldet-is le-futott , és bé-ke-
 rült a' Csamó Mezején.

Péus, Hóld-tzimerrel Törökök' gyökere ;
 Testvér Báltya *Pánáh* Magyarok' sikere ;
 A' Tatár, Kazarok, és a' vad Kún Sereg,
 Majd száz részre hajló Nép rajta zsizsereg.
 Mindenek akarják magokénak tenni ;
 De a' Magyaroktól nem lehet el-venni ;
 Ez a' mint te tudod, a' Világot bírja ;
 Ah öröme napján lett néki bús sírja !
 Látod sok külföldi író bizonyította ,
 Hogy annak erkölsét több nép meg-sajdíttya.
 Az ötet követő Magyaroknak dolgát,
 Némelly úgy le-festi mint tudatlan szölgát ;
 Ezek órra alá *Átilla* borsot hány ,
 Mellyet fog mivelni a' késő Maradvány ,
 Több ötven írónál veszekednek röllunk ,
 Kiknek valahára mi-is vissza-szóllunk ;
 Meg-fogják tzáfolni sok Magyar Böltseink ,
 Hogy méltóságosok voltak Erköltseink ;
 Még a' kezdetkor - is *Szabad Ember* leve ,
 Fogytig az is lészen a' Magyarok' Neve.
 Majd hajdon a' Magyar könyv-szerzők ezen pert
 El-osztván , ki-vetik, más a' mit ránk tekint.
 Ha magok erejét jobban meg-ismérik ,
 Kardal a' világot egészen meg-mérik ;
 És bár a' szerentse' folytában tudnának
 Véget vetni egyszer a' vad *Bellónának* !
 Vagy ne irigyenék egyntás' Ditsösségét ,
 El-foglalnák bizony a' föld' kerektségét ;
[Ele-

Eleintép fogva de csak másnak arat,
 Nem lesz Nemzetedben soha egy akarat;
 Oh bár magatokra fegyvert ne kötnétek:
 Mert a' kormány ellen rugóldozni vétek!
 Jövö unokádban, *Bétsben* lesz egy Házad,
 Mellynek jó lesz, ha te szíved meg-alázad.
 Oh bár az *Osztrai* Háznak Zsöldöt tenne,
 Ha e' mellett marad, nem veszthet ő benne!
 Kinek az Isteni végzés meg-mutatta,
 Hogy a' Magyar léssen bődögabb alatta;
 Tudnak Maradékid Vitézséggel győzni,
 És sok Nemzeteket ebben meg-előzni,
 De amaz Dombon túl, nézd, vagyon sok Böltse,
 A' ki a' Muzsáknak örömét bé töltse,
 Le tudgya az írni Győzedelme' sorát,
 Az Egig hirének hánni ditső porát,
 Tólla' tsinosságán majd bámól a' világ;
 A' *Pindus'* oldalán új réseket ki-vág;
 Mellyen mindennemű tudományát viszi,
 A' Magyar nyelv léssen a' Múzsáknak diszi.
 Melly minden nyelv felett, szűz, és tiszta alak,
 Idegen szóllásból nintsen benne salak;
 Maga szárnyaival a' Délfényre repül,
 És a' Hírnek arany kúrtyével kerepül.
 Mint *Ézóp* Varjának, nints külföldi tólla,
 Tulajdon szavával könyveiben szólla,
 Sőt saját szárnyait senki sem koppasztya,
 Még a' kezdettől van néki e' malasztya.

Má.

Mária Thrsia' feles Agazattya,

Ez régen vártt Magyar Tsillagát forgattya.

Melly a' *Rajna'* szarvát töviből ki-veszi;

Látod, mint meg-hódúl a' Hóld-világ' neszi.

Párthenopé, *London,* *Pétervár* strázsállya,

A' Magyarától sem lesz semmi akadállya;

Ez alatt még meg-jön a' *Mátyás'* századgya,

A' Felhön túl a' Hír-Nevét fel-ragadgya;

Ezek ha fel-hatnak a' világ' színére,

Midőn már a' Magyar székéhez meg-tére:

Arany esztendőket szülnek országának,

Vajha lakossai szívében bíznának!

Ezt beszélvén, Göntzölt a' Hajnal derité;

Létát a' Szivárvány a' kútba merité.

Onnét fátyolával *Szibilla* ki-vette,

Még a' Nap lovait a' rúdhhoz vezette,

Az órákkal tellyes dolmányát magára,

A' tizenkét jegyü övét derekára

Fel-öltvén, Rózsákkal hintett útyát járja,

Mindennek színt adott ki-derültt sугárja.

Léta Bútsút vévén, mint a' méh el-lépe,

A' mellynek aranylik testén mézes-lépe.

* * *

Léta *Szibillától* el-ment gondok között;

A' várás, 's reménység meg-ütközött.

En-

Ennek ki-menése mert sokára lenne ;
 Amannak biztával részesült már benne ;
 Eddig reménnyel élt, tzeljára nem juta ,
 Epéje borzasztván, majd találta guta.
 Mint a' ki véletlen nagy erdőbe ére,
 Sok útat lát, de nem tudja mellyikére
 Fel-tett szándékában hogy bátran mehessen ,
 A' Vadaktól tartván tsak bórong tsendessen.
 Végre a' köz útat szeme eránt veszi,
 És a' jó szerentsét pályának ki-teszi :
 Úgy Léta szállásán szolgájával készül ,
 Hogy tengerre menjen újra hajóba ül.
 Maga-is Szibilla a' vizet mutattya ,
 Hogy Zamirújához viszi a' sors' attya ;
 Az idegen Ember szinte úgy beszélte ,
 Hogy most Mátkájnak Gnósusban van élte (x)
 Azért egy révésznek minden vagyonyjától ,
 Jó fizetést ígért két személly, 's lovától :
 Hogy őket nagy Krétaszigetig szállítsa,
 És ott a' rév-partra mindenét állítsa.
 A' Dél el-hanyatlott ozsonna tájában ,
 Úsztak jó szelekkel Tritonnak síkjában ;

A'

(x) Gnósus Várossa helyheztesztett Kréta Szigettyében,
 a' hová Tsiprusból Zamira költözött, és fogva vólt.

A' közép tengeren *Tziprus* sziget eránt ,
 A' mellyet ez-előtt *Léta* látni kívánt ,
 Könyves szemmel nézte *Vénusnak* Haráját ,
 Hová leg-elsöbben vitték *Zamiráját*.
 De tudta , hogy onnét *Kréta*ba költöze ,
 A' mellyhez még volna jó hajózás köze :
 Talán , ugy mond , az Ég nints meg-elégedve ,
 És minket játtzatni vagyon tovább kedve ?
 Lássák a' Végzéseek ! már én azt nem bánom ,
 Hálát adok néki , tsak *Zamirám* szánom !
 Akár mikor légyen , tsak szemben jöhessek ,
 Légyenek mot egyszer a' szelek tsendessek ,
 Oly Isten ! Révész ! mintegy földet látok (y)
 Oh *Gnósubéliek* sijjetek hozzátok !
Léta mind ezeket jól ki-sem-mondotta ,
 Hát a' Hajósoknak morgását hallotta ;
 Sött kiáltottak-is : minden fegyvert fogjon ,
 A' Hajó' védelmén tüzessen forogjon !
 Mint-hogy egy köszikla nagy ürege mellett ,
 A' mellynél evezni mindnyájának kellett ;
 Sok apró Tsónokkal száz tengeri Tolvaj ,
 Ő reájok rohant , mint a' rút Darás-raj ,

Meg-

(y) *Léta* *Zacintes* mellett el-evezvén azt gondolta ,
 hogy *Strófádes* *Szigettye* , *Kréta* légyen.

Meg-tütközött tehát a' két fél egymással ;
 Az Eget hasítván szörnyü kiáltással.
 De mindenek felett a' Gallyát szaggatták,
 És a' Révészeket a' vízbe forgatták ;
 A' Gallyában *Léta* húszad magával vólt,
 Mellyek közzül kilentz már a' tengerbe hólt ;
 Akkor szólgájával *Léta* úgy dolgoza,
 Hogy harmincz Tolvajt a' halálra hoza ;
 Sött Kapitányokat egy nyíllal meg-lövé,
 És a' győzedelem lett vólna tán övé ;
 De segítségére nem vólt sereg keze,
 A' kormány-lapát-is mind el-töredeze ;
 A' Hajós Társai mellölle el-szöktek,
 A' Tolvajok tüzet a' hajóba löktek,
 Égett, és sustorgott a' hajó' eszköze ;
 A' számoson lévő Tolvaj sereg győze ;
 A' romlott Tutajnak bálványin lebegnek,
 Imitt, amott ritka szálfán dideregnek ;
 Valamint Nyár közben a' terhesebb felleg,
 A' hig levegőben nagy dörgéssel billeg,
 A' mellynek menykövel rakva vagyon gyomra,
 Midőn fel-nyomúlhat egy nagy hegy-halomra.
 Jéggel töltt kebelét egészszen ki-bontya,
 A' Hegy' oldalait záporral le-ontya ;
 Tövestől a' Bikfát a' Völgyekre tólya,
 Vízben úsz a' vetés, és a' Pásztor' óllya,
 A' Rókák, más vadak a' tőkésre futnak ;
 Mert vízzel bé-ömlött ösvénye az útnak :

Ugy

Úgy *Léta*, Társival egy kőszálra ki-áltt,
 Vagyonyával a' sok Tolvaj kezébe szállt,
 A' kik zsákmánt vettek minden Jóságokból,
 És egy kisebb gallyát tsináltak hajókból ;
 A' kintsekkel némelly része haza-kele,
 Rabjokat el-vitte a' más Tolvaj' fele ;
Alexandriába véllek el-menének,
 Arát szabván minden Rabok' személyének ;
 A' hol a' Révpartnál sok kereskedő várt :
 Ez a' nyereséget, más számlálván a' kárt,
 Sok a' szarándokot rab-szijjakra fűzi,
 Ember árulásban kupetzségét űzi ;
 Ottan egy *Krétából* való pénzes Görög,
 A' kinek zsebében jó tsemó kints zörög,
Létát Társaival száz *Márkán* meg-vette,
 És őket egy üres Hajóba vezette.
 Itt magát szomorún *Léta*-is viselé,
 Sokszor katsingatott *Szitthia* földfelé,
 Mondván: már *Zamirám* mi haszna tekintsem,
 Kül-földön nints Betsü, ha el-fogyott kintsem !

* * *

Az alatt a' Görög dolgaihoz látott ;
 A' Hajó órában rakatott zsarátot ;
 A' hol nézván *Pele Létának* bánattyát,
 Illyen szóval közlé végzett akarattyát :

Ked-

Kedves Uram! de most rab-szólga barátom!

Nintsen már Reménység életünkhöz látom.

Azért ezen éjjel Gazdánkat meg-ölöm,

Plútónak konyháját vérevel dörgölöm,

Hogy ő *Zamirádnak* légyen áldozattya,

Bár ha testünket-is a' kín meg-szaggattya;

Mellyel szabadságunk, és mind pénzünk lészen,

Tapasztaltam néki van jó summa készen.

Mellyre vigan *Léta* szolgájához fordul,

Ambátor záporral könyve földre tsordúl:

Oh *Pele!* nem azzal biztattak az Egek;

Még én illy tsapástól semmit sem rettegek;

Meg-van mondva nekem, hogy sok veszélyt érek;

De türeldelmimnek lesznek még jó bérek!

Oh hát nem többeket szenvedtünk egymással,

Még *Pekhinből* való első indulással!

Hányszor Életünket a' veszély forgattya,

De a' szent végzésnek más a' foglalattya!

Tűrj, szenvedgy, és bizzál a' nagy Istenekben,

A' kik el-nem hagynak ezen Inségeken!

Ki tudgya, javunkra lehet a' mi árunk,

És mi a' ki tsinált végezetre várunk;

Más lenne, ha Hazánk ide közel vólna,

Tudom ezen Görög fejünkhöz nem szólna;

Mert elébb az egész *Szittha* el-ülne,

Soha nem érkező romlásába dülne;

Mint sem hogy egy *Szitthiát* más nép el-ragadná,

És árúban kivált egy Görögnek adná,

G

Az

Az idő tenyésztí a' sérelmek kinnyát,
 Mi-is most békével türjük a' sors' tsinnyát.
 Jobb inkább Gazdánknak dolgait végezzük,
 Talán szép mód alatt kedvét meg-szerezzük.
 Ne kapjunk a' véren sartzoltatott kintsen,
 Roszszúl gyültt szérdékpek jó kelete nintsen.
 Rab-kötelességnek most tegyünk eleget,
 El-szokott az veszni, ki Törvényt feszeget;
 Egy bölts *Anákársis Szitthiában* éle (z)
 A' ki illy példákat a' népnek beszéle:
 Hogy a' Törvényeket olyanoknak tartya,
 Millyen a' Pókháló gyenge patyolattya,
 A' mellyen a' dongó Darás által-mégyen,
 De meg-fogván erőt veszen a' kis légyen:
 Mit itt köz emberek sorában jutottunk,
 Ezen pókhálóba önként bé-futottunk;
 A' nagy Hatalommal nintsen mit kezdeni,
 Hogy meg-ne-fogódgunk dolgát meg-kell tenni,
 Látom mindenkoron ki-jár eledelünk,
 Jobb ha parantselő szavára ügyelünk.
 Meg-kívántam hajdon: hogy nékem engedgyen,
 Minden rab-nemzettség alattam szenvedgyen;
 Re-

(z) *Anákársis Szittha* eredetű bölts, a' ki némelly jó-
 rendtartásokat Hazájába bé-vívén, midőn a' görög Is-
 teneknek áldozna, meg-öletett.

Reám is szabotott hasonlatos mérték,
Nyeljük, ha jobb szerit dolgaink nem érték.

* * *

Ezt beszélvén *Léta*, a' Görög érkeze,
Es eledelt nyújtott adakozó keze;
A' ki jó-lakások után parantsolá;
Mennének a' partra a' hajóból alá.
A' honnan sok drága Portékát hordatott,
Mint a' tele méh-kas Jószággal rakatott;
Vitorlát a' magas árbutz fára kúztak,
Kréta sziget felé a' tengeren úsztak,
Füstölgött a' Hajó' órában a' nagy Tűz,
Léta jó kedvében Hajózást akkor üz.
Midön mentek vala a' tenger' öblében,
Két tzehalat látott úszni egy széltében,
Mellyre Jelentést tett a' fő-kormányosnak,
Ki a' Tenger vizét szemlélvén zajosnak;
Vas-matskákat le-hántt annak fenekére,
Es nagy ajándékot azoknak igére;
A' kik véle edgyütt halászni mennének,
Nyerni fogják' díjját a' köz szerentsének.
Léta szolgáljával mindgyárt válalkozott,
Es maga hálókat, vas-horgokat hozott;
A' Hajóban lévén néhány nagy ökör-bőr,
Mellyeken szarvával rajta vólt még a' szőr;

G .

Ezt

Ezt sok-féle maszlag, és vas darabokkal,
 Meg-töltvén készíték alól sok horgokkal;
 Azután egy hosszú lántzon le-bottsátták,
 Két tsónak közt húzván a' tzethalt meg-látták.
 Mellynek hasa alá a' Prédát eresztik,
 De magokat közel ahoz nem szerkesztik;
 A' tsalfa eledelt lassan húzdogállyák,
 Mivel a' vakarást a' tzethalok állják;
 Kényes dörgöléssel egy zátonyhoz viszik,
 Hogy az a' lábolást meg-szenvedi hiszik,
 Mellyhez közelítvén a' Czethal meg-láttya,
 Hogy nem lévén közel a' hal-társ Baráttya;
 Azért fordúltában a' prédát el-nyeli,
 De a' Hajósoknál lévén a' köteli;
 Lassú tsiklandással a' nagy Gállya felé
 A' sok halász sereg mind addig izlelé,
 A' még a' Gállyaiba mindnyáján kelének,
 Egy rántás adatván a' Lántzok' szélének;
 És így szerentsésen a' tzethal torkába,
 A' horog akadott nagy koppútyújába.
 De ez is vergődvén a' hajó repedett,
 Kevés hijja vala, hogy el-nem-süllyedett;
 Ott nagy Szigonyokkal a' tzethalt meg-ölték,
 És Móhval a' Gállya' lyukait bé-tölték.
 A' melly jó halászást a' Hajós *Létának*
 Tulajdonította és a' szolgájának.
 Azomban vasmatskát a' Gállyaiba szedték,
 Örömmel a' tenger vizét evédzedték,

Már

Már a' tenger fokán lévő tüzi patka
 Ég vala, a' mellyet a' Révészség raka.
 Mint a' Felleg alól ki-néző hóld világ,
 Félig ragyogással a' vizekre ki-vág.
 A' nedves sík márvánt fényben reszketteti
 Világát egy Parttól a' másikig veti.
 Úgy a' Révi tűz-is hosszú tsillámlását,
 Szemekbe löktette lángja' villámlását.
 Estend tájban *Kréta* Szigettyéhez jöttek,
 És illy beszélgetés támodott közöttük:
 Hogy ha hát jó rabok, és hajós Legények,
 A' kiknek a' halra vár az ő Remények;
 Aztat mi a' partra mostan ki-húzzhatnánk,
 És a' Hóld-világnál fel-is bontzolhatnánk?
Léta szolgájával mindgyárt reá állott,
 És a' kötél alá vetett-húzó vállot,
 De kevés emberi erő nem mozdítá;
 Követtyét a' Görög a' vámhoz indítá.
 Hol vonyó bivalyok szoktak készen lenni,
 És pénzért húzásra segítséget tenni.
 Huszonnégyet tehát azokból hozatott,
 Mellyek által a' hal a' partra húzatott;
 A' hol egy Mészáros holyagát ki-vette,
 Az asztal' hasznára aztat félre tetette; (a)

G 3

A'

(a) A' Viza - hólyag valamint nállunk' eledelek, fagy-
 latok, és bor-szín nyérésre alkalmaztatván, úgy a'
 tzet-

A' Rabok segítvén bárdal fel-darablák,
 (Oh mire vittetek ez könyvbéli Táblák)
 Létdnak vólt itten leg-nagyobb öröme,
 Azért, a' mit ez hal gyomrába le-töme:
 Mint hogy sok aranyot, nap-keleti gyöngyöt,
 Már akkor meg-vakúlt fekete göröngyöt.
 Hanem az értz, és a' gyémántok meg-vóltak,
 Mellyekről a' Fények még el-nem oszóltak.
 Más sok drágasággal a' gyomrában leltek,
 Bél-hurjai mellyet a' hálnak el-nyeltek;
 Léta meg-ismérte tulajdon Jószágát,
 De nem tudta ezen veszedelem' ágát;
 Még-is azt gondolta: hogy a' szélvész' habja,
 Melly néha az ember' törvényét ki-szabja;
 Gondolta, hogy talán a' Tolvaj-sereget,
 A' melly Léta miatt meg-sérté az Eget,
 Bűnökért a' Tenger' zajja el-meríté;
 És úgy ezen tzethal gyomrába keríté:
 Mint régen Jónást-is a' tzethal el-nyelé,
 Még-is elevenen jött abból ki-felé.
 Hogy ha a' Tolvajok azt nem tselekevék,
 Eltekkel Jószágok ment lenne az övék;
 Úgy szokott történni, a' ki más' javán kap,
 Meg-bünteti az Eg' sokszor még azon Nap!
 A'

tzethal-hólyag sok Tengeri patingokra, 's bór-asztal-
nak hasznos.

A' hal sem értt annyit, mint a' gyomra' kintse,
 Hogy azt közelebből *Pele* meg-tekintse,
 Egy darab aranyot, egynéhány gyémántot,
 Mellyet az emésztés addig meg-nem-bántott;
 Kezében forgatván, ez *Létlé* mondgya,
 Másoknak ezekért nem fáradozt gondgya;
 Oh jó sors! *Léta*-is ekképpen szállamla,
 És öröm-harmattya ortzáján le-omla;
 Oh meg-mérhetetlen Istenek' Jóvólta,
 Tudom böltességtek aztat meg-fontólta!
 Hogy a' Tolvaj-sereg érdemetlen árúl,
 Itt-is emlékeztek *Léta*' Jóságárúl!
 Adgyátok hát nékem ezeket kezembe,
 Ha már juttattátok itten-is szemembe!
 Ezt rémulten hallják mind a' környül-állók,
 És azon Rév-partra ki-költözött szállók;
 Azért *Pelét* kérdik, hogy mi ennek titka.
 Melly illy Halból ki-vett példa itt nem ritka:
Pele a' latroktól lett meg-fosztásokat
 El-beszélte minden fogyatkozásokat;
 Millyen vólt *Létának* a' hajózás' úttya,
 Midőn Rab-társival a' nagy tengert futtya,
 De a' tolvajoktól mind el-fogattattak,
Alexándriában miképp el-adattak.
 Mellynek Igazságát a' rabok-is vallyák;
 Részére ítelték, mind azok, kik hallják.

Erre *Léta* minden Ember' szava után,
 Jószágát meg-nyerte, a' mit ő is kíván;
 Azért jelenlétén a' szerentsés Rév-part,
 Ő tovább a' halból részt venni nem akart,
 Hanon buzgó képpen az Égnek hálálta,
 Hogy ilyen tsudával kintsét meg-találta:
 Oh *Kréta!* óh ez föld Istene, és Attya!
 A' ki az Igaznak részét ki-adattya;
 Légyen lakosidnál örök tiszteleted!
 Hogy ha egy szegényre szemeidet veted;
 Útasíts nyomába kedves *Zamirámnak*,
 Nyisd-fel kegyességét erántam gazdámnak,
 Mint hogy *Zamirámat* a' Görög el-adá,
 Ugy Pártom a' Görög imé fel-fogadá!
 Ha éltetnek kedvez a' *Párkák* ollója,
Zamira velem lesz ennek Aldozója.
 És a' Szitthák földén néked óltárt tészek,
 Ha fejem nem hányják tovább a' szélvészek.
 Eztet szólván *Léta*; Gazda' kedvében járt;
 Más nap meg-szemlélvén az idegen határt,
 Tsudálta Száz város helyének szigettyét,
 És a' Labirintnak tsalfa épülettyét;
 Azomba már *Léta* belső szolgál leve,
 És már meg-bizott vólt a' Görögnél neve;
 Minden szebb kintseit *Léta* haza vitte,
 Hogy állandó lészen a' Görög meg-hitte,
 Titkolta az alatt Szitthiai Honnyát,
 És meg-takargatta vissza-nyert vagyonyját.
 Tud-

Tudván hogy Hazája onnan meszsze lenne,
 És *Zamirájt* - is részesítné benne,
 Mert a' Jövendölés aztat meg-mondotta,
 Ötet *Szibilla*-is úgy útasította:
 Hogy szükséges helyyre drágaságát költse,
Zamirájt végre meg-nyeri erköltse.

* * *

A' *Kalmár Létaban* sok jót tapasztala,
 Szólgálása által jeles vólt asztala;
 Látván: hogy szó nélkül mindeneket mivel,
 Szép okossan bána számos tselédivel;
 Azért gazdájának egyszer jó kedvében,
 Irgalmatosságot szemlélvén szívében;
 Szabadságra kelő szándékát jelenti,
 Rosz egészségéről állapottyát menti;
Pele Rab társát- is hogy ő ki-bottsássa,
 Kinél rabjai közt nem vólt ennek mássa;
 Sok kérelem után aztat meg-engette:
 Őket jószágában szabadokká tette;
 Válságúl adatott ezért sok szép Gyémánt,
 Mellyel gazdálkodva *Léta* titkoson bánt;
 Szabad állapotban a' midőn valának,
 Egy nagy vendégsége lön a' gazdájának;
 A' hová sok rendű Görögség hivatott,
 A' többek közt hallott illyetén szózatot:

G 5

Hogy

Hogy a' jövő. héten lesz az *Olimpiás* (b)
 Mellyben köz Játékot indítani szokás :
 És hogy a' Nyertesek ajándékot kapnak,
 Melly által tiszteljék ünnepét az Napnak.
 A' hol egy szép Özvegy arra fog-tétetni ;
 A' vitézebb által ottan el-nyeretni :
Zamira a' neve, meg-hólt *Áttis'* párja,
 A' ki most Élizom ösvényit járja,
 A' melly Férje javán éppen nem lakhatott,
 Mivel ostmány Napa tölle meg-bántatott ;
 Mert Anyóssa feslett Életet visele,
 Férjén kívül más-is társalkodott vele,
 Sokszor környül-vévén *Ménás* Napa ötet,
 És velle szavára esküvést-is kötet,
 Hogy a' mit közlene, férjének nem mondgya ;
 Sött néki-is abban tanátskozik gondgya :
 Lásd, *Zamira*, úgy mond, férjed már meg-hala
 A' ki nékem ámbár szülöttöm-is vala,
 De hogy Tanátsomat sokakban nem tette,
 A' viznek örvénnye halálra ejtette ;
 Imé még fiatal leg-szebb állapotod,
 Mások előtt illő moddal mutathatod,
 A' te szép képeddel szeretőket nyerhetz,
 Minden gyanú nélkül én vélem Társ lehetz,
 Sok

(b) Olympiás nevű Baj-vivó Játék kezdődött minden negyedik esztendő fogytával, és az ötödik elejével, él-is várossának szokása szerint Jupiternek tiszteletére.

Sok gazdag Görögök Házunk látogattyák,
 És előttünk pénzes zsebeket forgattyák;
 Kiki keresendi, mint kedvünk talállya,
 Nékünk Ujságot hoz majd mindenik gállya.
 Az idegenektől többet kereshetünk,
 Mint Ipad Tengeren ha észre jöhetünk.
 Az én férjem sokszor fél-esztendő múlva,
 Néha vigan, néha Haza jön búsúlva,
 Felejtí bizonynal piperességünket,
 Sött kedvére teszszük test-ékességünket.
 Több ilyen átkozott bezséddel foglalá;
 De *Zamirát* még sem hajtá járma alá.
 Mellyért üldözöben ez ártatlant vevé,
 Mint nyakas Leányát a' tömlöztbe tevé.
 Így szenved sok háznál a' szemérmes Leány,
 Mellyet az ő Annya Bordélyyságra ki-hány,
 Innét a' Kortsosság, és kakuk' szülötte,
 Mellyet bal-óoldalán más madár költötte;
 Innét a' szabadabb erköltsnek zablája,
 El-kopván, le-rogyik a' jó Atyák fája.
 Héjában van elme, ha a' rosz természet,
 A' büszhödt Atyákról a' fira tenyészett.
 Anyóssa *Zamirát* másoknál úgy festé,
 Hogy ő nem Léleké, hanem tsak a' Testé,
 Hogy meg-úndokítá özvegyi lételét,
 És vadászsa mindég az Enyelgés' szelét.
 Végre, reá fogta, hogy házát fogyasztya,
 Azért nints Jóságán az égnek malasztya;

Köz

Köz tzélra botsátá *Olimpiás* Hartzra,
 Hogy mint a' dologtalan jusson a' piartzra.
 Illyen nyomorúság az ártatlan' díjja,
 Mellyet el-vesztére a' Boszszúság híjja!

* * *

Már a' nyóltzadik nap szép fényben el-jöve,
 És meg-nyittattatott a' néző hely' köve,
 A' hová sok férfi bibor köpenyeggel,
 Derék fiatalok számosabb öreggel;
 Első Helye lévén szép fejer-Népének,
 Tömött sokaságban örömmel gyülnének;
 A' hol *Olympiás* nevezetű Játék,
 Ghósusnak Polgári által indittaték;
 Már ide Bajvivók tizenketten jöttek,
 Rendben fel-dúlatott a' főveny közötték.
 Némelly Pár gyalogszer egy tzélhoz futtatott
 Más Rendbéli pedig Lovakon ugratott,
 Egyebek kéz-ijjal nagy fára tett Madárt
 Nyilazni kezdettek; a' sok Nép töllök várt;
 Midön már sokaknak Pályája ki-tele,
 Fel-tett ajándékból lett dolgok' hitele;
 Utólyára ketten mentek a' homokra,
 Hogy kinek kössenek hurkot az órokra.
 Markokkal a' fővenyt az ég felé górták,
 Mint öklelő bika, hátokon túl szórták.

Egyik-

Egyiknek 'vólt izmos birakozó kara ;
 A' másik kardgyával küszkodni akara,
 De majd két óráig senki sem találá
 Ki-menni ; ne lenne azoktól Halála ;
 Azért *Léta* erre *Pele* szolgájával ,
 Engedelmet kére a' Nép' tsudáltával ,
 Hogy ő meg-ütközni kardgyával kívánna ,
 És *Pele* birkózna a' mással utánna ;
 Mellyre bé-engedték a' körtérbe menni (c)
 És olajjal kezdék *Pele* Tagját kenni.
Zélon a' kis *Létát* kardaljönni látván ,
 Illy büszkén beszéllett száját reá tátván :
 Oh te törpe Szittha , mit motskolod ez helyt ?
 Nem forgattyák itten a' Leptika tengelyt (d)
 Hogy ha meg-szalasztanak , más Határra fússál ,
 Itt a' Fövényt állya , itt a' jó derék vál !
 Erre berzenkedvén agyafúrt dagállya ,
 Hozzá tsap kardgyával , de azt nem talállya ;
 Mert *Léta* tsalt vetvén fél-óldalvást álla ,
 Hirtelen *Zelonnak* el-vágatik vállá ;

Fejé-

(c) Kürtér , Bajvívó hely , Deákúl Circus.

(d) A' Szittháknak Holmija , és leg-inkább Aszszonyai Talyiga - leptikába helyhezttettek , hogy midőn a' bal sors , vagy költözés kívánná , más Határra fussanak.

Fejével az edgyik része balra esett ,
 Jobb része kardgyával távúl egy keveset :
 Így a' Szittha Dávid , a' Görög óriást
 Le-vágta egyszerre , mérvén Magyar tsapást ,
 Ennek látására a' Nép-is tapsola ;
 De *Pelére* vára a' többi parola ,
 A' kit *Dálos* nevü Görög kergetni kezd ,
 Mondván : te leg-alább Életedet végezd !
 De szép fortély által lába közzé jöve ,
 És meg-ragadtaték nagy bogláros öve ,
 Mellynél-fogva hátúl úgy földhöz tsapatott ,
 Hogy órrán , és száján dúrtt-ki vér patakot .
 Ezen vitézségnek a' Nép meg-örüle ,
 Egy óráig tartó hahotával üle ;
 A' hol egy pár Galamb a' Toronyból arra
 Repülvén , *Léta*-is veszi ijját karra ;
 Mind a' kettőt szárnyok alatt úgy találta ,
 Hogy párájoktól lett Életeknek váltá ;
 Léleketek a' tág égen el-széllyedett :
 Tollak kalimpázva a' földre mellyedett ,
 És a' levegőből egymás mellé estek ,
 Egy kézijjal lévén által-löve testek .
Létát szólgájával a' Fő Játék-mester ,
 A' kinek neve vólt *Ariózámeter* ,
 Zöld Borostyán ággal vígan koszorúzta ,
 Egy nyjtek szúgalynak Kárpítyát le húzta .
 A' hennan *Zamira* a' Nép közzé ki-jött ,
 Kézi-zászlójával hirdetvén örömet :

A'

A' jó Vitézeket ezzel meg-tisztelte ,
 De hirtelen szívét majd ájulás lelte ;
 Minthogy ő érette *Léta* hartzot teve ,
 És már *Gnósusban*-is híres az ő neve ;
 Ingyen sem gondolta , hogy Görög ne lenne ,
 A' ki Nyerés' díjját érhetné-el benne ;
Léta hévségében egy Kantsó vizet kért ,
 A' Szüzre köszönté azon Aldomás bért ,
 És szemébe *Léta* a' midön jól néze ,
Zamira elébb szólt : Oh Szitthák Vitéze !
 Élsz é , a'vagy tsak én magamnak képzelem ?
 Hogy itt találkozol Angyalom én velem !
 Többet nem szólhatott ; mert *Léta* meg-önté ,
 Midön az Aldomás -vizzel meg-köszönté ;
 Azt azért követte , ne hogy észre vennék ,
 Hogy ezek már régen hités völegénnék ;
 Azzal az egész Nép vendégségre mene ,
 Mellyel tiszteltetnék a' *Kréta* Istene ;
 Azok közt székek vólt ezen két Embernek ;
 Külföldön leg-inkább a' virtusok nyerne !

* * *

Végére jutának a' szent Eledelnek ,
 A' számos Polgárok örömmel bé-telnek .
 De *Léta* azok közt ámbátor ehetett ,
Zamirán jó-lakást még-is nem vehetett ;

Ki-

Ki-is gondolná azt, annyi veszély után,
 Hogy meg-elégedne, annyit érte futván,
Konstantzinápolyból a' kit el-ragattak,
 'S néki vándorlásra sok idők szabattak,
 A' kit Életének fel-tételén nyere!
 'S keserü vólt minden úttyában kenyere.
 Nem tudhatta miképp véle találkozzon,
 És esete felől néki hálálkozzon;
 A' kivel már midön hajlékára tére,
 Véle beszélhetvén magános kedvére.
 Kí nem lehet tenni színek változását,
 Most vígan, most búsan kelő Indulását;
 Nem lehet, bár az én mejjemből száz *Fébus*,
 Vagy jöjjön *Orféus*, a' ki hol víg, hol bus,
 Vig vólt meg-nyerésén *Éuriditzének*, (e)
 Bús vólt vissza-térő sorsán Hitvessének.
 Nem lehet, ha nékem vólna száz ajakom,
 Ha *Pegázusból*-is részegségig lakom.
 Réz torok, arany száj erre kívántatik,
 És a' melly szó Muzsák' Hegyein hallatik;
 Miképp ölelkeztek! és némán halgattak,
 Az el-fojtott szívnek Lélekzetet attak!

Egy

(e) Orpheus nevezetes Trátziai Lantverses és furugás verselő, a' ki Euriditze feleségét szép éneklésével Pokolból ki-hozván, mivel az úton vissza-nézett, újra elvesztette.

Egymás szemeiben miképp mosolygának,
 És mint hálálkottak *Pele* hív szolgának.
 Szemeknek Harmattyát ajakokon itták,
 Kezek-fejét törvén mejjekhez szorították;
 Mellyre *Pele* ilyen beszédeket teve;
 Hogy higgadást nyerjen azoknak nagy heve:
 Tud-é, a' Kis-Aszszony Magyarúl beszélni?
 Könnyű a' Deáknak a' Göröggel élni;
 Azért a' Magyarral talán fel-is hagyott,
 Többre vett egy kalmárt, mint ilyen Hadnagyot.
 El-hiszem, mert itten van mindennek ára,
 Azért *Léta* Uram a' piartzra vára,
 A' hol a' Kis-Aszszonyt egy kard-szálon vette;
 Le-lőtt Galamb helyett más madár követte.
 Erre mosolyogván *Zamira* észre tért,
 Sok jeles dolgokat beszéllett kedvékért.
 Sőt kérte *Léta*-is, hogy eddig lett dolgát
 Fejezze-ki; majd ő ki-küldi a' szolgát.
 Oh, nem edés *Létam*, hadd halgassa ő-is,
 Tudom meg-indúlva szavamon a' kö-is.
 Mint edgyütt szenvedtél, egy a' kinok írja,
 Hadd, nevesse ő-is, avagy dolgom' sirja!
 Mert már közepe folly a' harmadik Nyárnak,
 Miólta egymástól sorsunk messze járnak;
 Majd hóltra sanyargunk, még-is az Ég' kedve
 Szarándokságunkkal nints meg-elégedve.
 Ha meg-halgattyátok keserves szózatom,
 Tündér Eszetemet majd vissza forгатom.

H

NE.

NEGYEDIK SZAKASZ.

Zamira elő-beszéli Konstantzinpolyból a' Görögök által lett el-ragadtatásától fogvást Léttával esett szembe-jövetelég való Történeteit; melly után minit utaztak a' szározon, és vizen, még Szittbiába értek, itten ki-tétetik.

Illő figyelemben a' szép *Zamirának*
Le-tsüggedt ajakkal szavától várának,
Léta egy karszékre bal-kézt könyököle,
Zamirát övezvén jobb karjának öle;
Pele, edgyet sóhajt, az ajtóhoz áll,
Le ülven szegődött a' kilintshez válla;
Bé-húzatva lévén az Ablak' kárpittya:
Hozzájok *Zamira* szavát így fordittya:
Oh hogyan kívánod kegyes szabadítóm!
Miden örömömre könyvemet tsordítom,
Hogy

De mái nap erről talán el-halगतok,
 Mivel lankadtságba merültt-is tagatok.
 Már el-következett a' homályos estve,
 Káprázó mákkal van szemetek bé-festve;
 Sött már a' tisztuló tsillagok-is húlnak,
 'S az érzékenységek álomba borúlnak;
 Hanem minthogy reám olly nagyon estetek,
 Fel-fedem, hogy azzal edzőgön szívetek;

* * *

Ragadtatásomnak e' vólt a' kezdete,
 A' kegyetlen *Fátum* így hánya, és vete:
 Képzeltetetlennek esetem találom,
 Midőn reám jöve a' sántzon egy álom.
Konstántzínápolyban mikor sétálgattam,
 És annak Bástyáin szememet forgattam;
 Ott a' hol a' bűvár Görögök fel-jöttek,
 Fejemre rohanván Burokba kötöttek.

Le-

Óssa hegyeket az Óriások rakták egymásra; Tziklops
 mint Polifemus egy szemű kegyetlen Emberek vóltak
 Siciliában.

Le-toltak a' sántzról egy hajóba tévén ,
 Mellettem zsi bogtak , mint a' próba-kévén. (i)
 Midön szerentsére természet nyomtattya ,
 A' Szántóvetőnek hallatik zsinattya ;
 Vagy miként a' Pásztor , ha méhre találá ,
 Lomoz mint ha vólna Apjának halála ;
 Süvegét el-vetvén nagy Fejszéhez fogva
 Oda fut , a' hol van a' tölgyfának odva :
 Nem kémélvén a' zöld tsemetéket hágja ,
 És az élő fának derekát ki-vágja ,
 Mellette ki-rezzen a' méhnek serege ,
 De a' mézet viszi , mellyért tekerege ;
 Avagy mint a' ketskés ligetes tseréből ,
 Az Erdőbe térvén egy fa-üregéből ;
 A' Haris fiait örömmel ki-szedi ,
 Szür-újjában azok repdését szenvedí .
 Ugy én bé-pólyázva vergöttem közöttök ,
 A' Görögök pedig katzaj-szót ütöttek ;
 Onnan meg-sem-álván , nem tudom hány napig ,
 Mivel bé-vólt kötve szemem-is mind addig ;
 Még *Tziprusba* értünk a' Révnek partyára ,
 A' hol láttam , engem több Görög-is vára ,

H 3

A'

(i) A' Dézmlás' idején itt az all-földön , midön a' próba kéve nyomtattatik nagy zsinat szokott lenni , erre itt tzelozás van.

A' hol tudakoztak engem ott Hazámról,
 A' szemkötőt le-is-vonatták ortzámról.
 Ki szemembe nézett, ki testemen széjjel,
 Lámpásokat gyűjtván, mivel vala éjjel;
 Kiki törekedett képemet szemlélni,
 Arról az utánam tett dolgot itélni.
 Már meszsze jártt *Szender* az estvéli tsillag (k)
 Sűrű tüzeléssel az ég' bolyta villag;
 A' Tengerről lanyha szellők fújdogáltak,
 A' Szártsák, Búvárok a' tisztán sétáltak;
 Ez tájban fáklánál *Páfosba* vezettek,
 És férfi ruhából fejteni kezdettek;
 Újra megint Aszszony-Embernek tevének,
 Nem tudhatnám számát sok öltözetének;
 Mellyet egy *Káriás* nevű Gazdag Görög,
 Kinek *Áltis* fia poklokban sündörög;
 El-vitte a' patvar! véllem edgyszer beszélt
 De Házasságára nem álta-ki a' tzélt.
 Ez vólt azon *Páris*, a' kinek számára
 Néhány követ Görög én utánam jára;

Ez

(k) *Szender*, Estvéli, *Derúnnye* reggeli Tsillagot, úgy
Pajdák, *Pleiades*, *Héznák* Hyades, *Gedemék* Hædi
 vagy-is *Erictonius* nevű Tsillagokat ezen könyvben
 tesznek.

Ez ragadt - el engem *Méndlausomtól*,
 Szitthabéli *Léta* meg-szabadítómtól;
 Ennek Attya minden ruhát már várratott;
 Mellyből a' leg-szebbik reám fel-adatott;
 Ki-nem-mondhatni azt, mennyi drága követ,
 Mellynek ragyogása ezer sугárt lövet,
 Mennyi sok gyöngyöket előmbe hordata,
 Sik Márványal fémllett a' ház' falozata.
 Mint hajdon, a' sok kints, nem vala Barátom,
 Mellyért nehezteltek a' Görögök látom,
 Könyvezni akartam, de tudtam hijjába!
 Inkább szépen néztem a' Nézök' szájába;
 Savanyú mosolygást ide, 's tova tevék,
 Mellyre hunyorogtak rám a' Görög tevék.
 A' Vatsora után, minden vigasztala;
 Külön vólt a' fejér Népeknek asztala;
 Azután hálásra szobáját nyittattya,
 A' hol lengedezett a' fűszer' illattya;
 Bé-lépvén gondoltam, hogy Siralom-házom,
 A' hol szüzességem könyvemmel lanyházom;
 De az kedves *Létám!* számodra marada,
 Tsapást nem ejthetett a' *Tzriprusnak* vada.

Az Épület vala oszlopos, nagy, roppant,
 Egy mellyék-szobából négy Leány ott toppant;

H 4

Rab-

Rab-személyek vóltak rnhájokra nézve ,
 De ortzajok fémlert szépséggel tetézve ;
 A' mellyek készséggel engem vetkeztettek ,
 Tellyes szólgálattal ágyba helyheztettek ;
 Zöld Olasz-fal mellé két Leány vonóda ,
 Szemem elől rejték a' gyertyát ök oda ;
 El-óltattván halkal a' ragyogó menyvár (1)
 Edgyik azok közzül minden ajtót bé-zár ;
 Gondolván, hogy nyúgszom magokban suttoztak,
 Az én Esetemen ekképpen zokogtak :
 Óh *Tzintha* , a' másik , óh te *Dejótdnna* !
 Hogy ha ez Menyászszony jót tenni kívánna,
 Sorsunkat bizonynal meg-könnyebíthetné
 És léendő férjét úgy meg-keríthetné ;
 Hogy valamint vélünk , gazdánk úgy ne bánna,
 Nem vetne Anyóssa leseket utánna ;
 Mi-is így hozattunk valaha Házához ,
 De magunkat tartánk tsalárd ajakához.
 Nemzettsége előtt útálságban hozott ,
 És rab-állapotot végtére okozott.
 De ha Anyóssának tudná sok fortéllját ,
 Meszsze ki-kerülné rögzött búja tzéllját ,
Óh

(1) Menyvár annyit téssen, mint Németül *Lusztler* , melly a' Paloták közepén égő gyertyákkal tündöklék.

Oh te szűz *Didná*, *Ó* Eg volna vétek ,
 Ha ezen szűzzel-is úgy tselekednétek !
 Hogy végre le-vetnék Menyaszszonyságából ,
 'S hervadt kóro lenne szűz Virág' ágából :
 Mert a' férje Anyja mind addig tsatázatt ,
 Még fejünkre jöve olly trágár gyalázat ;
 Mint ha mi más Görög szerelmét kívánnánk ,
 És a' házasságot meg-szegni nem bánnánk ,
 Holott a' vőn Azszsöny szeretőket hoza ,
 Mellyet a' Völegény mindgyárt meg-óroza ;
 De óh mellyik hajós nem venné azt észre ,
 • Mikor a' Vitorla forgattik szélvészre !
 Szinte a' házassak láttyák magok körül ,
 Midőn az Aszszonyság a' tséltsapnak örül .
 Kevés idő múlva minket félre vete ,
 Ezt szerzé anyjának rosz tselekedete ;
 A' miatt Rabságban most ennek szolgálunk ;
 Tán vélle nem soká társaságba szállunk .
 Bár tsak , vagy a' férje , vagy annak rosz Anyja ,
 Tzegérségen gyűjtött feles sok arauya ,
 Isteni Büntetés alá hólnap esne ,
 Hogy Rabságra több szűz Leányt né keresne !
 Ezt halván , fel-índúlt olly kérdésre gondom ,
 Görögül jól értvén , szavakra azt mondom :
 Oh ti jó Leányok ! igaz-é ígétek ,
 A' miket suttogva mostan ki-ejtétek ?

Mellyre *Dejótána* emigyen váloszolt,
 Ki-nyilván előtte az Olaszfal zöld bólt: (m)
 Oh deli szüz hidd-el, tsak a' jó szerentse
 Minden rossz végektől életedet mentse!
 Hidd-el a' Görögök sok jókat ígérnek,
 De nintsen hitele a' fogadás' bérnek.
 Mi Görögül szóllunk; de aztat útálljuk,
 'S a' hol lehet ennek tzeljait rongálljuk;
 Most nintsen semszéle, sem hossza betsednek,
 De az ajándékkal téged reá szednek.
 A' Völegény' Anna idövel meg-kerít,
 És valamint minket a' Póltz alá terít;
 A' *Baktriabéli Király'* Udvarában,
 Hajdon neveltetvén az idö korában;
 Midön *Mikotz* nevü Kis-Aszszony Budára,
Atillának jutott Menyaszzonyságára, (n)
 Mintegy Életemnek kilentzedik Nyara
 Folydogálván, engem el-vinni akara,
Hogy

(m) Olaszfal az, mellyet a' Német Spánise Vandnak hív.

(n) Valentinianus Tsászár Hugát *Átillának* Pogány léte miatt nem adván, a' *Baktriabéli Királynak* szép *Mikotz* nevü Leányát hozatá feleségül, és *Lakadalma* ejjelén meg-is hólt.

Hogy ott belső Leány *Átillántl* legyek;
 Idővel úgy mondván, Ferjhez-is ott megyek.
 De itthon maradtam; egykor Napkeleten
 Hajózáván társimmal szabadabb életen,
 Bizonyos szélviktől el-ragadva lévén;
 Idegen országnak szigettyére tévén.
 Hol sok Görög Hajós tizenegy magammal,
 Ki-adván veszélyünk panaszló szavammal.
 El-ragadtak, ezen *Gnósus* Várossába
 Két Hónapok alatt hoztak Rév-partyába;
 A' hol Szüzesség' Férje minket meg-vett,
 Háza körül Aszszony kötelességre tett;
 De mi gyengék lévén; az Anya mást gondolt,
 Itt a' hol meg-láthadd, vagyon egy rejtek bólt.
 Ottan szerelmünket más Görögnek adta,
 Fiatól szívünket pénzért el-ragadta;
Áltis észre-vévén Szólgalónak teve,
 És el-titkoltatott mindnyájunknak neve,
 Én miattam a' több Társaim el-vesztek,
 De kettőnk' ortzái irgalmat szereztek;
 Vigyázz, óh ékes Szüz, hogy így ne járj végre,
 De ki ne add szavunk, kérünk a' nagy Égre!
 Mint hogy ezen környék sok szülzet így hánya,
 Példa erre *Minos* Királynak Leánya;
Aritádnét szint úgy *Thézéus* meg-veté:
 De az Ég, Tsillagi közzé helyhezteté;

Itt

Itt vólt *Pászifé*, és a' *Dédál* - akol (ρ)
 Melly miatt *Athéns* sok fia meg-lakol ;
 Vigyázz *Lábirintba* ne hozzon a' Görög,
 Hogy ha nem fúj a' szél, a' levél nem zörög ;
 Midgyél hát szavamnak, és magadra vigyász,
 Téged, nem kívánom, bé-fedhet ilyen gyász !

* * *

Szörnyü indulattal illy szókra bámúlék,
 Mély gondòlkozásban mindgyárt el-aluvék ;
 Almomban egy Tegzes Leány személyt láttam,
 Elében borúlván majd tsak nem imáttam,
 A' melly fel-emelvén, ne félj édes híyem,
 Így szólt, Erkölsödért betsül az én szívem !
 Igaz ugyan hólnap *Vénus'* áldozattya,
 A' mint aztat *Áltis* magában forgattya,
 Küszö ünnepléssel belölled tétetik ;
 Szüességed még-is ott el-nem vétetik.
 Hanem a' kit illet annak birtokára
 Juttatlak, a' mellyet *Léta* töllem vára ;

Ez

(o) Minos, Kréta sziget bölts, és igaz Királlya, az Athenásbélieket meg-hóditván, sartzúl hét fiatalokat kellett esztendõnkeat az õ Felesége *Pázifáttól* lett Birkájának *Minotaurusnak* adni eledelül, a' hol *Tézeust* *Ariadne* meg-szerette.

E' szaván' majd talpra az ágyomból keltem:

Es néki rémulten ekképpen feleltem:

Honnan tudod? ki vagy? Isten avagy Aszszony?

Létának a' lelke? töllem óh ne szalagy!

De fel-ébredésem után nem látzatott,

Es a' kepzelményem engemet játtzatott.

A' mint én gondolom, *Diána* lehetett,

De állapottyáról Lelkem' nem érthetett.

Eszem helyre hozván, ámbár szólgálóim,

Tapasztalták álmom' Leány-udvarlóim,

Kik előtt hogy dolgom színléssel fedezzem,

Es elmémnek nyugtát azzal meg szerezzem;

A' két Leányoktól vizet innya kértem,

Es azzal alvásra leve ismét tértem.

De a' mivel nappal az Ember küszködik,

Miről az elméje dolgában törődik,

Azt szokta éjjel-is álmában forgatni,

Néha örül, néha könyvet tud tsorgatni:

A' vadász erdőkben leselkedik vadra;

A' Vezér trombitát fúvattat a' hadra';

A' Birák törvénnel osztyak a' pereket:

Bóltyában árúlja kalmár a' szereket;

A' kotsis Lovat hajt; költő verset tsinál;

Es a' szántovető ugarán boronál.

Az Égész tsövivel a' felhőken túl ront (p)

Nézi az ötvenhat tsillagú Oriont;

A'

(p) Égész név alatt Mathematicus, vagy-is Astrologus értetődik.

A' hajós embernek a' Tenger' porondgya,
 Ugy a' Menyaszszonynak Völegény a' gondgya;
 En-is azt álmodtam, hogy *Áltissal* voltam,
 El-tűnt ő előttem mikor véle szóltam,
 A' kit tudakozván, egy Pusztát szemléltem,
 Mintha Pannónián lenne; a' hol éltem;
 Ott téged óh *Léta!* előmbe hozának,
 Remenységem felett meg-koronázának.
 Így töltt-el azon Éjj, melly olly hosszas vala,
 Soha sem gondoltam, hogy fel jön hajnala.
 De a' szép Derűnyre ablakomra süte,
 És a' Kárpit mellett a' szellő bé-üte,
 Két oldalra terültt Hajszáalom lebegett,
 Mivel fel-löbbantá *Fúción* az Eget;
 Virradtkor magamat az ágyból fel-vettem,
 Reám adattatván tsinos öltözetem,
 Menyaszszony ruhában más házba vezettek,
 Orzám' vig vonási örömet szerzettek;
 A' hol sok bé-hivott vendégek ülének,
 Első Tagja lettem asztal' fő-helyének.

* * *

Ez Napra meg - jelent sok *Tirtus'* Vitéze,
Rhódusból-is a' hír másokat idéze;
Putara', *Szalamis'*, *Amethus'* Tájáról,
Títziom, *Klidesről*, *Szélélútzidáról*.

A'

A' nagy Vendégségre oda elő jöttek,
 És illy Tanátskozás eredett közöttük:
 Meg-érdemli, úgy mond *Káriás*, hogy ez nap,
 Mellyben *Áltis* Fiam szép Feleséget kap (q)
 A' szolgál Rendekkel ezek a' Vitézek,
 Mellyeket én rendről rendre majd ki-nézek.
 Hajókat állítván, a' szolgál evezzen,
 Az úri rang vezért magának nevezzen;
 És úgy Hajó-tsatát ez Ünnepre tégyen, (r)
 Egy-szép Menyaszszonyért hajózni nem szégyen.
 Mint hajdon *Jázon*-is *Medéát* el-hozta,
 És hogy Arany-gyapjas lenne az okozta.
 Mellyben, ki edgyikre, ki másikra mutat,
 De *Áltis* jól tudván a' tengeri útát,
 Atallotta volna itten ki-kerülni,
 Midőn illy öröme kezdett fel-derülni;
 Hogy magát Vezérnek itten ne mutassa,
 Ne hogy ki-nevetné *Páfusnak* Várassa.
 Esketésünk helyett, tehát olly készület
 Tétetett: hol fákkal a' part ki-zöldüllet.
 Mellynek sűrűjében állott egy kápolna,
 De ennek titkáról, sok szó itten volna,
 Ha-

(q) *Káriás* volt *Zamira* erőszakos Férjének *Áltisnak* az édes Attya.

(r) Hajó-tsatán értetődik a' navale prælium, vízen tenni szokott Hajóval való dulakodás.

Hanem tsak azt most mondom : *Práxitel* mettzette,
 És minden köveit *Mentor* ki-jegyzette ;
 Mellyben *Apellesnak* vala Rajzolása ;
 De az idő miatt szine már el-vása,
 Még-is *Eritzindt* lehetett ismérni :
 És a' Férfiaknak ásitözást nyerni,
 Természetessen vólt minden tetemében,
 Midön ő fetrengett *Mársnak* szerelmében ;
 Ezt én a' késérök' szavából értettem ;
 Hogy én olyan lések ; de azt tsak nevettem,
 A' tenger partjához mihelyest jutottunk ,
 Arany mázzal fémlert hajóba futottunk ;
 Aranyosok vóltak minden Evedzői ,
 Ragyogtak a' vízben korlát-ellenzői.
 Már akkor két felől Gályáját vezette ,
 Figyelmetességünk ott *Áltis* szerzette ;
 Dulakodni kezdtek a' vídám Révészek ,
 És a' Ditsősségért majd meg-halni készek ;
 A' nyilnál sebesebb futással menének ,
 Ezüst habját túrták a' tenger' öblének ;
 Mint a' sólyom - madár nagy mejjével tsapja ,
 A' más madarakat, hogy Gazdája kapja ; (s)

Melly

(s) A' Solyom madár vadászatra tanítatván tsontos mejjével, és sebeségével akár melly Madarat le-üt.

Altis' Kormányossa szinte úgy talállya
 A' másíknak órrát ; hogy bé-törtt a' Gállya ;
 De az hamarjában meg-fordítá farral ,
 És *Altisra* rohant egész erő - karral.
 Így a' Kormányosnak lapáttját el-tólta ,
 És farával annak órrát úgy korhólta ,
 Hogy bé-lyukasztódván azt észre vették ,
 Mert a' partról ennek fortélyát nevétték ,
 A' Dühösség maga betsületét nézte ;
 De halállal maga Vitézit tetézte ;
 Mert hirtelen a' nagy tenger közepében ,
 El-süllyedett a' Gállya a' Hartz' özönében.
 Más Gállya a' partról segítségre mene ,
 De azt el-foglata *Neptunu.'* Istene
Altis evedzeni nem tudván emberül ,
 Reménységünk felett a' tengerbe merül.
 Az örömből tehát egy Gyász következett ,
 Kiki az Egekre fogott értek kezét.
 De kinek van szabva , hogy a' vízbe hallyon ,
 Az emberi szózat mit ér ottan vallyon ?
 Valamint Nyári nap a' Mezők meg-telve ,
 Hol a' Játtzók vannak kedveket legelve ,
 Egy *Akviló* szélre a' Levegő borúl ,
 A' szép öltözetek járnak akkor pórúl ;
 Zápor eszözéstől a' sik vízbe fered ,
 Hasztalan takarod fejedre tenyered ;
 Hanem a' Vároba tsatakcsón futnak
 Kárhoztattyák motskát a' lutskosúlt útnak .

Egymás Társaira nem sokat vigyáznak,
 Vékony köntösökben a' viz miatt fáznak;
 Úgy engem el-hagyván ezen veszélyt nézők,
 Nem voltak továbbá utánnam férkézők,
 Nagy bú' köde alatt *Páfusba* menének,
 Elég átka vala az Aszszony-nemének;
 Ellenem borzasztó haragot forraltak,
 Mintha oka lennék, tömlöztbe foglaltak.
 El-szélledt a' Vendég. Magam voltam készen,
 Hogy *Káriás* Attya rajtam boszszút véssen;
 És a' mint *Priámus Pirhusba* ütközött,
 Hogy én - is meg-halok a' Görögök között,
 Midőn már Pergámon vára tűzben égett;
 Én-is ott reméltem ilyen veszteséget,
Pirhus Priámusnak két szeme láttára,
 Ennek, és Fiának vesztésére jára:
 Úgy engem *Káriás*, hogy szemben találá,
 Gondoltam éltémnek attól lesz halála.
 Ő ugyan meg-engedt; de tömlöztre vete,
 Halálánál rosszabb volt annak viselte.

* * *

Fogházba rejtetvén, *Áltis* keresése
 Mint leve, és Attya melly koporsót vése,
 Nem tudom, de hallám, hogy *Káriás*' Attya
 Meszsze-el átzaván máig-is sirattya.

Azom-

Azomban az idők, és dolgok fordultak;
Altisért Annyának könyvi nem - is húltak.
 Hanem a' mint elébb néked ki-fejeztem,
 Róllad, édes *Létam!* el-nem-felejtkeztem:
 Fél-esztendő múlva az *Altisnak* Anya,
 Férjétől meg-lévén húzatva vagyonna;
 El-élhetett még-is; de buja erköltse
 Hogy reám - is vezett indulatit költse;
 Engem édes szóval mindétig únszola,
 Hogy lenne nállam - is egy olyan nyoszola,
 Mellyben mind a' ketten szerelmet üzhessünk,
 Es úgy más Férjekkel kedvünkre élhessünk.
 Elömben terjesztvén, az ember' idejét,
 'S virágokkal nyiló térségek mezejét;
 Mondgya: illy virági vagyunk az embernek,
 Érettünk hány vára a' fűben hevernek!
 A' fejeznép remek - munka a' világban,
 Nagy betsülete van majd minden országban;
 Ambár okosságát, a' bölts nem isméri;
 Még-is azoktól van, annak leg-több béri,
 Ezek könyvet róllunk, értzet, márvánt irnak,
 Ők fedik-fel módgyát a' szép ortza' zsírnak;
 Pirongatnak néha, de hozzánk hódúlnak,
 Es az együgyüknél tüzesebben dúlnak;
 Minden-órát nekünk meg-kell hát betsülni,
 Es a' Gyönyörűség' közepében ülni:

Életünk rugója hirtelen el-pattan,
Proserpina kése fejünk felett tsattan; (t)
 Nem nyújtja időnket a' *Párka'* guzsallya,
 Mihént az *Éjj'*-fiát felénk jönni hallya.
 Azért minden napot kedvünk szerint töltünk;
 Úgy lesz szembe-tünő takaros erköltsünk;
 Illy szava, szinlés vólt, de egyszer'smind kín-is,
 Melly igékkal környül fogott ez *Erinn-is*,
 Artatlan fülemben zúgással meg-rendült,
 Mint mikor gyaláznak, agy-velöm meg-tsendült.
 De valamint a' nagy Hegyeknek tetején (n)
 Hóval meg-töltt *Atlas* öszben borúlt fején,
 A' gyökeres Fákat a' *Kdúrus* szelek,
 Ámbar hajladoznak Agok, és Levelek,
 Felettek süvöhtvén tövit nem mozdíttyák,
 Zúgnak, mint viz felett meg-tsóvált parittyák:
 Úgy én fülem mellett szavait eresztem,
 Meg-nem tántorodtam; de a' vólt keresztem,
 Mert én tettetéssel magamat mentettem,
 Szavára nem álván, azzal büntettettem,
Hogy

(t) Azt tartották a' regi pogányok, hogy a' még ez Élet-hajszálát ki-nem vágja *Proserpina* *Plutó* felesége, addig meg-nem halunk.

(n) *Atlas* *Áfrikában* nagy magas *Hegy*, melly nevét az *Égész Maúritániai Királytól* vette.

Hogy nem jött két napig vizem, és kenyérem,
 Gondolván tzeljára, hogy kedvem meg-nyerem.
 Hivséggel maradtam, *Léta!* te erántad;
 Talán ez vadságom magad sem kívántad?
 Oh nem édes *Létám!* óh én ezt nem teszem:
 Mert bolond-gombával nem füstölték eszem.
 Könnyű a' hír-nevet fejről le-ejteni,
 De nehéz a' szerzett Bút el-felejteni!
 A' Leány' virágát, ha én meg-föntolom;
 Ha el-hervad, soha azt ki-nem pótolom;
 Így Sanyargás között majd éhel meg-haltam;
 De látom én ebben káromat nem váltam.
 Többek közt meg-szánván egy Szeretsen szolgál,
 Kinek rám vigyázni tsak a' vala dolga.
 Maga ételéből ez ideig táplát;
 Mint fekete höllő bóldog *Remete Pált.*
 Sorsot utóljára fejemre vetének,
 Martalékja lettem a' Játék színének;
 De bé-telleyesedett azon jeles álom,
 Hogy *Létámat* ezen helyen fel-találom.
Tziprusból Krétába ámbár szállítának;
Zamira kezére még-is jött *Létának!*
 Köszönöm *Didna!* álom-hüvelyzésed,
 Ez szívem társával öszve-szeresztésed!
 Akármint-is a' sors engemet fenyeget,
 Meg-látom a' kékes Égbéli Szönyeget.
 Még vállomhoz lészen ragadva az agyom,
 Mind addig ez sorsos *Létám* el-nem hagyom;

Vándorlásod' útyját nyomaidon töröm ,
 Még kettönket egyben bé-fog a' köz öröm !
 Oh *Léta* el-ne-hagyj! kelj-ki innét velem ,
 Éltetmet éltedért örökre szentelem.

* * *

Zamira' beszédgyét *Léta* még halgattya ,
 Akarattya ellen folytt szemé' harmattya ,
 Mint regvel a' nyári meleg eső ered ,
 Midőn a' Húszárság, vagy Gyalog ezered
 Meg-indúl ; Baráttok szíve el-fogódik ;
 Nyakba kúntsolódván egymáson bánkódik ;
 Úgy *Léta* Társával *Vénus'* katonája ,
 Az útra készül ; midőn regvel tája
 A' fel-kelő Napnak aranyos sűgárját ,
 Ki-mutatta *Gnózus* városnak határját ;
 Azért Gazdájától *Léta* Bútsút veve ;
 Hármokért negyven font aranyot le-teve ;
 Úgy a' Szeretseennek , a' melly *Zamirdját*
 Titkoson táplálta ; hijjában munkáját
 Nem hagyván , két darab aranyokat nyújta ,
 A' ki köszönetül a' levegőt fújta ,
 Mivel nem tud vala ő velek beszélni ,
 Jó szívét lehetett szeméből itélni ;
 Hová a' szó nem jut , a' szándék ott elég ,
 Hol viasz Gyertya nints , ott a' méts is el-ég.
 Hol

Hol a' szív-dolgozik , ott a' szó nem vétett ,
 El-kergeti a' kis kanótz a' setétet.
Léta tehát *Kréta* Szigettyéből készül ,
 Egy Hajóba , a' melly *Tírusba* megy , fel-ül,
 Jó Fizetés mellett, hol *Ikárus* laka , (x)
 Onnét ki indúltak , még vólt majd éjszaka ;
Pele , *Zamirával* evezvén vigan vólt ,
 Minthogy jó széllel fújt a' derült égi bólt ;
Léta egy nagy üszköt a' hajó' órrából ,
 Kanyarító módlag ki-hajtott markából ,
 És így szóllott : Oh ti keserves Szigetek ,
 Mellyből most vitorlát szélnek eregetek.
 Oh *Thétis* , óh *Triton* , *Neptún* Trombitássa !
Léta kérlek búját ez úton ne lássa ,
 A' *Gedemék'* , *Héznák'* tsillagit tartsátok (y)
 Hogy többet szélvészbe fejem ne mártsátok ;
 Hanem a' szárazra minket ki-tegyetek ,
 Még *Tírusba* érünk békével legyetek ;

I 4

Ot-

(x) *Dédal'* fia *Ikárus* , atya mestersége által *Krétából* toll szárny által ki-repülvén a' tengerbe esett.

(y) *Gedemék* , vagy-is *Erichtonius* , *Hædi* nevű csillagai ; úgy *Héznák* , a' *Bika Égbéli* *Jegynök* homlokán lártató hét tsillagok , mellyek fel-tetzésével szélvéznék vannak.

Ottan mind *Neptúnna*k, mind *Veszté*knak tészek
 Aldozatot; mellyre indúlatim készek!
 Ezt mondván, a' Gállya már megszöze libegett,
 Földet már nem láttak, csak vizet, és Eget.
 Már *Rhódus*, és *Tziprus*, mint a' köd úgyláttzott,
 Rebdesteste a' szél az *Arbutz*-ákátzot,
 Szerentsésen érvén *Tírus*nak partyára,
 Vas-matskát ki-hántak a' Révnek hantára;
 Fogadása szrént *Léta* áldozatra,
 Egy öszvért meg-vévén, kardját markolatra
 Mihelyest fel-fogta, nyakát egy tsapással
 El-vágván, le-dült az mindjárt zuhanással;
 Mint *Tirusi* Bibor, olly piros vólt vére,
 Mellynek ki-folytával malasztot így kére:
 Kellemetes légyen, úgymond, szívességem;
 Mivel ez Révpartig el-értem jó végem:
 Aldozatom itten vegyétek-bé Égek!
 A' földön annyira már én nem rettegek!
 Mert a' hol tsak illik, kardal útát nyitok,
 A' miben én járok, nállatok nem titok,
Delfus' *Szibillája* nékem azt ígérte: (z)
Zamiram meg-kapom, hogy ha tőrök érte;
 Ha

(z) Közönségessen tiz Szibillák vóltak, úgymint *Dél-fusi*, *Kúmai*, *Frigyiai*, *Tiburti*, *Számi*i, *Hellespon-ti*, *Eritréi*, *Persai*, *Kumáni*i, és *Libiai*, jövendő-léssel bé-tölt szüzek.

Im' kezemnél vagyok, tárgyom bé-van telve,
 Tsak meg - ne rongálja az Embernek' nyelve',
Húnnidba viszem, hogy Honnyaim között,
 Kiknél előbb férfi ruhában öltözött,
 Hogy jusson mind reám, mind rá nyúgodalom,
 Külömben én őtet itt öszve - vagdalom.
 Mint sem hogy gyötörjön tovább a' sors' hadgya,
 'S élet, halál közt nyertt' zsoldom más ragadgya;
 De tudom, ha eddig engem vezettetek,
 Reménységem lévén tovább - is bennetek;
 Haza viszem, 's onnét ezen szép alakot
 Oda helyheztetem, a' hol elébb lakott.
 Így szólván, az öszvér alá tett zsarátot,
 Ezen áldozatból olly tettzödést látott;
 Hogy füstye az Égbe egyenesen mene,
 Kedvessen vette azt *Féniszsa'* Istene.
 Ott egy marok hamut a' viz-mentén szóra;
 El-ásatott végre az áldozat' pora.
 Melly után eledelt szerzett a' várasson,
 Hogy azzal továbbra onnan utazhasson.

* * *

Memnon édes Anyja az ötödik napot,
 Mellyben *Ilthonastól* pirosságot kapott;
 Rózsás Tornáztain a' világra önté (a)
 A' harmatos Éjnek sátorát fel-dönté,

A' mellyből az álmok sallangos aszajjal,
 Már a' *Nddirokhoz* száltak tömött rajjal;
 • *Léta*-is bugyrával meg rakván két öszvért,
 Kevés szóval áldást az Égtől imágy kért:
 Szent Földek! mellyeknek majd szélén megyek,
 És ti *Síriai* Pálma-termő hegyek,
 Engemet útamban kérlek ségíttsetek,
 Betsülöm én mindég a' ti kintsetek.
 Ezeket perdítvén, sok napok folytával,
 Szembe jöttek egykor *Damask* Várossával,
 Onnan *Eufráttest*, nem sokára *Tigrist*, (b)
 Már által-hatották, *Százádt*, *Pásiligrist*;
 Tiz Hónapok alatt *Aráksés* folyóját
 El-érvén, meg-kérték egy Görög' Hajóját (c)
 Hogy őket Persia tengernek kebelén,
 A' nagy Ótzeánig vigye pénzek felén;

A'

-
- (a) Memnon a' Hajnal' fia; ez által a' Regveli idő jelentetik; Tithonus a' Hajnal' férje.
 (b) Tigris, és Eufrátes két felől Mezopotámia; Pasiligris pedig Súsiana Tartományokat vizekkel öntözik.
 (c) Araksés vize, a' Médus és Aroses nevű Folyókból származván a' Persiai tenger kebelébe foly. Szunde a' nagy Ótzeánon lévő végső Szigetek.

A' ki meg-fogadta, hogy *Szunde'* szélére
 El-viszi hármokat annak *Szigettyére* ;
Létának mindjárt fel osztatott kintse,
 A' ki könyörögvén, hogy őket tekintse,
 Ne hogy veszélyekre jussannak általa,
 Mivel már azokban leg-több részek vala ;
 A' Kalmár bízatta minden szerentsével,
 És hogy meg-elégszik a' bérnek kintsével,
 Őket oltalmazni a' kértt helyig fogja ;
 Tsak ne tartóztatná más veszély horogja.
 Azért *Léta* megint az Egekhez fordúlt ;
 Könyörögvén sűrűn könyve ortzáján húlt :
 (Mert félelmet okoz a' nagy tengeri hab,
 A' Hajós-embernek imádságot - is szab.)
 Oh, úgymond, már sokszor mostoha rám nézve
 Oh tenger! hatalmad éreztem tetézve,
 Nékem már óh régen ismeretes vizek,
 Rajtatok én megint Vandorlást intézek !
 Kérlek *Pajddk*, kérlek jó szerű tsillagok,
 Szemetek láttára ez Vizen ballagok, (d)
 Oh ti Révészeknek kedves déli szelek,
 Midőn én Hajóval szárnyatokon kelek,
 Oh *Neptún*, óh *Forkus*, óh minden irgalmok,
 Kiknek a' Tengeren vagyon nagy Hatalmok!
 Hogy

(d) Pleiades, vagy - is magyarosan Pajdák trillagai, Tavaszkor fel-jövéen a' Hajósoknál kedvesek.

Hogy ha mi el-vesznénk, talán lenne vétek ;
 Ezen Hajózásom kérlek vezessétek !
 Így buzogván *Léta* kérésének része ,
 Hármójokra nézve ottan el-emésze ;
 Tsak kettőre marad ; a' szél könyörgését ,
 Meszsze el-hajtotta , fent-hagyván zörgését :
 Mint a' levegőben ütközött szó hangok ,
 Menyörgés , tsattogás , kürtök , és harangyok ,
 Mint a' jégre vésett Betűk el-enyésznek ,
 Mint a' vízbe vágott kardnak , és fűrésznek ;
 Vagy a' köven mászó Kigyónak nints úttya ,
 Ugy vég nélkül *Léta* ezen tzeljät futtya .
 Láttzik az Embernek , hogy dolgát jól kéri ;
 De mászt vetnek arra sorsaink vezéri !

Tehát a' Persai tengernek kebele ,
 Hol *Léta* , *Zamira* , *Pele* vizre kele ,
 Fel-vette hármokat egy derék Gállýára ,
 Midőn még Derűnnye hajnal előtt jára ;
 Midőn még a' sárga Tsillagoknak rende ,
 Imitt , amott ritkább fényében örvende ;
Karimába szedvén a' nagy köteleket ,
 Fogdosták az árbutz-fákon a' szeleket ;
 Minnyáján a' Gállýát mozdítani készülnek ,
 A' markos evedző Lapátokra dűlnek ;

Fel-

Fel-kapta a' jó szél a' Gállya' ernyőjét,
 Három nap, két éjjel fújta lepedőjét;
 Egykor vad India Szigettyei között,
 Durva Lakosokra a' hajó ütközött,
 A' kik darás modra a' parthoz tsődültek,
 A' Gállját el-verní földgyekről készültek;
 Ezek kéz-ijjakkal tsontokat lövének,
 Majd ki-verték szemét a' kalmár népének.
 A' kiket a' Gállya' serege meg-vere,
 Mert a' Görögnek vólt sok védelmő szere,
 Melly tsatában ugyan szerentsétlen *Pele*,
 Nyíllal meg-lövetvén halálára kele!
 Mikor a' Rév-parton Ellenségét ontya,
 Szíve eránt sérté egy Indusnak tsontya,
 Sok drága füvekkel Életét meg-hozni,
 És *Csaba-irivel* sebeit foltozni (e)
 Szép *Zamidjával Léta* igyekezett,
 De ő nem nyújthatott *Mákháoni* kezét (f)
 Hanem *Pele'* Lelke köztök ki-párolog,
 Nagy bút szerzett *Léta'* szívének ez dolog.
 De

(e) Bizonyos seb fűvel a' Magyarok meg-vaagdaltatott katonáit gyógyították, mellyből való Flastrómot Csaba-irének neveztek, ezzel szent László-is meg-sebesült katonáit kötöztette.

(f) Machaon vólt a' Trójai Hadban a' Görögök híres orvossa az Eskulapius fia.

De halandóságát ebben meg-ismérte ;
 A' Görögöt a' míg el-temetné kérte ;
 Ki-kötetett azért egy Parthoz a' Gállya,
Pele' Temetését *Léta* így talállya :
 Hogy testét egy halom' közepébe ássa ,
 Egy két révészből lön a' sírhoz Munkássa.
 A' Gödör meg-lévén , egy nagy fát hozatott ,
 Arra metzsett Hlyen bútsúzó szózatot :
 „ Itt fekszik hív *Pele'* , *Létának* frigyesse ,
 „ Az útzó ezen halmát meg-ne vesse ;
 „ Hanem zöld hantokkal meg-lelvén takarja ,
 „ A' kinek Uráért fáradazó karja ;
 „ Húsz indust le-vervén egy nyil által meg-hólt ,
 „ Tsontyainak könnyü légyen ezen gyp-bólt ;
 „ Élizomban lévő össeimet lássa ,
 „ A' hív Vitézeknek légyen ott Pajtássa.”
 Keserves sirás közt *Pelét* el-temették ;
 Midön a' Gállyára szemeket vetették ;
 Edgyik kárhozatból más 'pokolba esnek ,
 Bánatos vége lett a' szomorú Lesnek :
 Mivel a' kalmárra támadt a' hajós - nép ,
 Mindeneket pusztít , lármáz , ront , szaggat , tég ;
 Sütt irgalom nélkül a' Gállján öldököl ,
Létát fel-borzasztá a' gyilkolló ököl ;
Zamirdját inkább azoktól féltette ,
 A' kivel magát-is törökben ejtette ;
 Minthogy már meg-ölvén a' jó szívü kalmárt ,
 A' pártütő Sereg *Léta* után tsak járt ;

A'

A' kit *Zamidval* a' Gállýába teve,
 Azon szép személlýre agyarkodott heve;
 Egy öreg Ember vólt a' hajósok között,
 Ki, mihént a' partról a' gállýa költözött,
Létában nagy törsök serdülését nézve,
 Hogy ö kormányokra vagon még intézve;
 Villámló szeméből nagy Lelkét szemlélte,
 Vesztérol a' Hajós Dandárt le-beszélte;
 Görögül ejtetett *Zamira* sírássát,
 Meg-szánván szívére vette zokogássát,
 De ki-is ne szánna olly eleven képet,
 A' melly *Léta* mellett új életre lépett?
 Kivált ha meg-halna *Illídsi* kinnyát,
 Miként kiállották a' szerentse tsinnyát,
 Hogy meg-hagyatnának életben biztatta,
 Tsak minden kintsektől öket meg-fosztatta.
 Húsz nap alatt midőn *Szúnde'* Szigettyére,
 A' sok martalékkal azon Gállýa ére;
 Annak Rév-partyában most *Léta* rész szerint,
Pele Haláláért *Zamirára* tekint,
 Rész szerint bal sorsát tsak alig nyöghette,
 Egyikből a' másik kinra mint vetette,
 Tehát ilyen szóval az Egekre nézett,
 A' mellyet *Zamira* zokogva tetézet:
 Örök Rendelésnek foghatatlan súllya!
 Hát mindég Életét *Léta* így básúllyá?

Nin.

Nintsen fájdalmimnak semmi enyhülése,
 Mint *Szalami* olyan a' kinnak szülése? (g)
 A' járomban lévő Barmok meg-pihennek,
 Télen az úszkálló Hajók partra mennek.
Lávdát nem hány mindég az *Etna'* salakja, (h)
 Hanem annak' allyát az Ember meg-lakja?
 Néha a' *Karibdis'* rügtetése szünik, (i)
 És a' Menyő-húllás, villámlás el-tunik;
 Néha enged az Ég' sarkának a' fagya;
 Még *Plútó* - is egykor nyúgodalmat hagyja (k).
 De az én kínomnak nints szünete látom,
 Az Ég, a' föld, tenger nékem nem Barátom,
 Veszszek-el hát inkább mint sem kinoztassam,
 Artatlan *Zamirdm* hogy ne sanyargassam;
 De nem úgy óh Egek! látom én hibázok,
 Tsak mézes madzagok, az ilyen pórázok;
 Is-

(g) Szalami, egy Gyék forma tüzes szikrával fémlő kiréreg, melly ha meg-égettetik és vízzel meg-öntetik, hamvából annyi ezer mérges féreg fel-elevenedik.

(h) Láva, az, mellyet Etna' tűz okádó Hegy mint a' kohuból salak formán ki-vet.

(i) Charibdis, egy bizonyos nagy őrvény a' Szitziliai gázolaton Tauroménitai parthoz közel Stzillával által ellemben.

(k) Plútó Pokolbéli Király Proserpinát Tzéres Leányát el-ragadván, Lakadalmá idején a' kinokat meg-szűntette.

Isten! el-nem múlhat te szent akaratom,
 Ezzel Hívségemet most talán zaklatod?
 Tán azért a' hivek olly nehezen jutnak
 Egymáshoz, hogy töllök a' szerentsék futnak?
 Most tudom, a' Jámbor sokkal többet szenved,
 Mint te gonosz! kinek szinlett a' te néved.
 Tsak ál-ortza alatt a' bűnben úszkálnak,
 De kinnya van, a' jót támazgató válnak.
 Ha hit nélkül élnék, hamarább meg-lenne,
 Hogy fel-találhatnám el-vesztésem' benne.
 Meg-szabadulok én reményilem óh Egek!
 Ha *Zamirám* eránt hívséget nem szegek.
 El-sem-is veszhetek, mert a' hitem egész,
 A' sors' göröngyein a' még Éltem tengész.

* * *

Erre alig szóllott a' szelid *Zamira*,
 Vigasztalás helyett *Léta* előtt sira.
 Az Aszszonyi Nemben sirás egy olly fegyver,
 A' melly *Akhillest*-is és *Nérót*-is meg-ver;
 A' jámbor szíveknek szemérem a' jele,
 Ambár boszszúsággal begyek' vagyon tele,
 De azzal Tarsokat fel-nem háboríttják,
 Hanem meg-hódúlva könyvekkel boríttják.
 Midőn szavát hozzá fordítani akarja,
 Akkor vólt fel-húzva reá *Léta'* karja;

K .

(Mi-

(Mivel a' gyalázat néki azt sugdosta ,
 Hogy *Zamira* légyen haláláról Posta)
 De azt le-ereszté ezen szóllásira ,
 Mellyel *Zamirának* pergő nyelve bira :
 Hát te szölgállódat , nem irigyed vágod ?
 Hát azért viseled feszessen nadrágod ?
 Hogy Ellenség helyett egy Leányt kontroljál ,
 És illy idontalan népnek meg-hajoljal ?
 Pannónia földén le-öltél te százat ,
 Hát már vitézséged illy hamar el-ázatt ?
 Ha eddig szenvedtél értem , és én velem ,
 Mellyért hivségedet holtomig tisztelem ,
 Tovább-is tőrj edgyütt ! talán lészen vége ,
 Az Ég-is nem mindég *Fáctonnal* ége ; (1)
 Vagy talán már engem útálni kezdettél ,
 Ündorodást a' sok-bajban értem vettél ?
 Ambár az én ortzám nem festett piperes ;
 Ha erköltsöt szeretsz , engemet-is szeress .
 Ha most el-vesztenél , magad végre bálnád ,
 Ha nem képem' , de az jámborságom' szánnád .
 Zab-

(1) Pháeton Klímene Nimfától a' napnak fia , meg-nyer-
 vén attyától , hogy egy egy napon Lovait hajtsa , mi-
 dőn a' Skorpio Jegyű meg-ijedett , ki-eresztvén kezé-
 ből a' gyeplüket ; az eget fel-gyújtá , hanem menykö-
 által Eridán vízbe esett .

Zablázd indulatod ; a' nap — hoz — és viszen ;
 Meg-jöhet örömöd , még tán ezen vizen.
 Itten rá-borúlván *Léta Zamirdra* ,
 Fél-hólton lélekzet száján alig jára ;
 Tünöködési közt , a' Görög ajtót nyit ,
 Egy más kereskedőt ő hozzájok bé-vitt ;
 Ez pedig *Arénor* azon kalmár vala ,
 Kivel *Léta* majdan a' szélvészbe hala ; (m)
 Midön Afrikából *Delfusig* fel-jöttek ,
 A' Jónai Tenger Partra ki-kötöttek ,
 És *Krilléi* szoros öblének felette ,
Létát a' *Delfusi* határig vezette ;
 Kinek húsz font aranyt nyújtott ajándékban ,
 Barátságos lévén velle egy szándékban ;
 Kire mihént *Léta* szemét fel-vetette ,
 Hirtelen öröme majd vesztét szerzette ;
 Ez-is meg ismervén *Léta'* Jóltévőjét ,
 Az inségből való kegyes fel-szülőjét.
 Élsz-é , a' ki velem ettél egy kenyeret ?
 Ugy veszi az hasznát , a' ki mást , mint szeret ;
 K 2 Élsz-

(m) *Arénor* azon *Kalmár* , kivel *Pekhimből* *Léta* el-úta-
 zott , és több *Hajó* - tőrés után a' közép *Tengerről* , a'
Jónai tengerre , onnét a' *Crilleus Sinusra* hajózott ,
 itt *Létával* újra találkozott , és őtet meg-szabadította.

Elsz-é , *Léta?* úgy mond , tengeri sorsosom ,
 Számról , a' te neved , soha le-nem mosom ;
 Szívem Jó-tettednek semmi határt nem szab ,
 Jól esik néked - is azon arany darab ,
 A' mellyet fontonként kezeimbe adtál ,
 És engem kintsednek részessé fogadtál ;
 Meg-szabaditlak én , téged , és *Zamirád* ,
 Mert akkor szívemre a' te neved irád.¶
 Kelj-fel bilintsedből , meg-lesz a' te árod ,
 Tudom mint én tölled , úgy én töllem várod :
 Hogy a' költsönt én - is néked vissza nyújtsam ,
 És a' Fösvénységet poklokra le-sújtsam ,
 'S hogy innét ki-vévén , *Pekhinig* vigyelek ,
 Gondolom , hogy fognak kedvezni a' szelek :
 Midön két ártatlant egy bajból ki-vészek ,
 Harmadikkal tsinnyán bánnak a' szélvészek .
 A' ki mással jól tesz , az Ég azt meg-láttya ,
 Melly a' kegyeseknek leg-inkább Baráttya .
 Le-tétettvén ottan kettőjöknek sartzá ,
 Szemérmeknek nem lett itten-is kudartza .
 Úgy örültek , mint az *Élizomi* szentek ;
 Midön ezek onnét más hajóba mentek .
Arénor édesded szavakat tett köztek ,
 A' még Gállýájával ök-is el-költztek .

Fel-

Fel-készülve lévén a' nagy öblös Gállya ;
 A' Révészég annak órrát taszigállya ;
 Ögyelgett a' tenger, és a' lárma kongott ;
 Mint mikor Fazékas tólja a' korongot.
 Vagy mikor a' vásár indul vissza - felé ;
 Úgy ez hajót a' viz a' Partról emelé.
 A' tengeri Bikák már midőn szállának ,
 Táj-színe ragyogott Napkelet' tájának ,
 Akkor a' Hajnali Tsillag-is ki-búva ,,
 Mint a' parantsolat , olly tsendes szél fúva.
 El-indulván *Léta* a' Hajó' órrában
 Hajdon-fővel imigy könyörgött szavában :
 Oh ti Hajósoknak tündér Kalauzok ,
 A' ti Tüzeteknél ez Tengeren úszok ;
 Oh ingyen szolgálló kék égbéli jegyek ,
 Most én Hazám felé fényeteknél megyek ,
Pekhin Várossáig kérlek vezessetek !
 Nem kopik-el azzal arany-köntösetek ,
 Jó szélt ereszszetek a' fel-kező nappal ,
 Hogy bé-né-fedődgyön a' gállya iszappal ,
 Az én Szerentsémet Hazám földgye hijja ,
 Ha tik könyörültök, nem lesz ennek hijja.
 Ezt mondván ; *Szummáta* , és *Bornéo* Sziget
 El-futván , Hajójok *Mánlaj* felé iget ,
 És úgy *Filippina* szép Szigettye mellett ,
 Midőn a' fel-tettzett nap sугárt lehellett ,

Kemény evedzéssel a' Latrok' földgyénél,
 El-hajtván nyugodtak *Formósa'* Révjénél.
 Már akkor húszt éjjel, és húszt nap kelének,
 Jóságával élvén *Éólus* szelének.
Formósdból ismét nagyobb fáradsággal (n)
 Hajóztak testvéri édes Baráttsággal;
 Méglen sok időre *Nákinak* partjára,
 Bé-menvén *Pekhinig* jó szelek-is jára;
 Úgy hogy károk nélkül a' szárazra tértek,
 A' Kalmár - is lévén szerentsés ő értek.
 Minden Portékáit *Pekhin'* Várossába
 Bé-hordatta, mihént akadt árossába;
 Mellyeket el-adván nagy nyereségével,
Léta Talmáttsának köz segéttségével:
 A' hét száz betűjü *Sina* nyelven beszélt
Léta, mert azoknak Határa mellett élt.
 Azért a' Görögtől adatott jó Bére,
Léta ezer *Assist* nyert a' mit nem kére,
 De a' hoszszas útra ez néki jól esett,
 Itt meg-szomorodék *Léta* egy keveset:
 Mint-

(n) Ezen fellyebb ki-tett Szigetek fekszenek a' nagy-
 Otzeánon, és a' napkeleti Tengeren. A' Sina nyelv olly
 sok betűkből áll, hogy azt csak a' Bonzok, Fűpapok jól
 tudgyák.

Minthogy *Zamirája* a' nagy tengereken,
 Most leg-többet járván a' szél-kerepeken,
 Egéssége hét nap tsak vékonyon vala,
 Hanem a' nyóltzadik napnak fris Hajnala,
 Egy Sinai orvos által helyre - hozta,
 A' mellyet okozott Ezer-jó-kaposzta,
 Majd minden Tudomány itten virágozik,
 De abból más részre tsak ritkán szármózi.
 Vagyon a' Sináknak sok rendbéli Bóltse,
 Hogy a' kereskedést, és a' hasznát töltse,
 Orvosok, Egészek, és Ezer-mivesek,
 És az útzókhoz mindenkor szívesek;
Léta Arénortól Lelke szakadtával,
 Meg-váltt magán kívül való ragadtával.
 Nagy a' Magyaroknak azokhoz ösztöni,
 Kik velle jót tesznek felette köszöni!
 Remegő sírás közt tölle bútsut veve,
 Sűrű könyveitől el-áztatva leve;
 Minthogy a' tengerből ő meg-fzabadítá,
 És még pénzével is úttára indítá;
 Ezer szerentséket jártának kívána,
Zamira sóhajtván szavait utánna:
 Oh kegyes *Arénor*, úgymond, szívesféged
 Halhatatlanná tesz Honnyajmnál téged;
 A' kik előtt Lelked majd elő-befzéllem,
 Miképpen jól-tenni igyekezett, véllem
 Sött miként *Piládes Oreszteszel* éle;
 Vagy miként tsudálta a' Pokolnak széle,

Midőn *Pirithóval Theseus* le-mene,
 A' szép *Helénával* már mikor pihene,
Proserpina után ragadni indúltak,
 A' setét *Avernus'* ebével meg-dúltak.
 Úgy bár veszélyek közt te engem vezettél,
 A' vad tengerekről földre helyeztettél;
 Jótéteményidnek mindég hasznát vegye,
 Bóldoggá száz ízig az Ég fiad tégye!
 Engemet pediglen ti felséges Bóltok,
 Kik sorsot az emberek' fejére koholtok,
 További útamban kérlek segéttsetek,
 Ki-meríthetetlen a' ti sors-kintsétek.
 Ekképp' töprönkedvén *Pekhinből* ki-lépett,
 Talált az útyában sok Sínai népet,
 A' kik *Filióta* városba menének,
 Hogy ott áldozatot *Konfúznak* tennének;
 A' *Bonzok'*, *Bramnidnok'* szavai peregnék,
 Imádkozván ezek a' jámbor seregnék.
 Léta ezek közzé magát egyvellité,
 Ajtatolságokat meg-is izellité;
 Tsak azért, hogy velek bátrabban mehefsen;
 A' kit *Zamirdval* vettek ök szívéfsen.
 A' meddig gondolta, ezekkel útaza,
 Merre esik onnétt a' Szitthai Haza;
 És a' tsillagokról, mellyet az Ég foglalt,
 Látta, hogy Szitthia esik bal kéz ódalt.

Éjjel el-távozván; a' fővény-tengeren,
 A' portól el-veztek a' hol fok ezeren;
Léta Zamirdval töllök el-lopódott,
 A' sivatag földön sietve kotródott.
 Az éjjel a' tsillag' járásain bolyga,
 Még a' gyönyörű Nap reggel ki-mofolyga;
 Akkor egy talyigát magának tsinála.
 A' mellyel a' homok-tengerre ki-szálla. (o)
 Ez pedig illy formán hamar építettett,
 Mivel ollyas helyen késni nem lehetett:
 Egy tengelyre fel-vont két forgó kereket,
 Vásárlott Pekhinben fok vászon-szereket,]
 Mellyeket meg-görbült rúdjára kötözött,
 Ülést hagyván a' rúd és faróglya között.
 Hátul-is nagy abroszt vitorlai gyanánt,
 A' mint elől magos árbotz-fára fel-hánt;
 A' terült vásznokat ereszté a' szélnek;
 Valamint a' Gállják a' tengeren kélnek.

K 5

Úgy

(o) Nevezetes Talalmány az, mellyet a' Homok-tenger,
 és más nagy Fővényes síknak lakossai készítenek, tud-
 ni-illik. Egy két kerekű laptikára nagy abroszokat
 vitorla gyanánt fel-eregetvén a' szél hajtása által mint
 a' vizen a' Hajók, úgy ezek a' Poron gállýznak.

Úgy fel-kézfíttetett ezen kis targontza ,
 Mellyen az árbotz-fa vala a' rakontza ;
 Minthogy pedig fok szél fúj ezen a' részén ,
 Azért nem lehetett jární ott merészén ,
 Ne hogy a' homokkal a' szél bé-borítsa ,
 És a' fővény-hegyek alá le szorítsa :
 Külömben-is fok vad és fene állatok ,
 Kik az emberekre vakmerőn szállatok ,
 Homok-fészkeikben itten találatnak ,
 És az úton-járók le-is szabdaltatnak ;
 Mihelyest kézzen vólt a' *Dédál'* talyiga ,
 Mellyét kormányozni vólt terhesebb iga ;
Léta Zamirával a' derékre fel-ültt ,
 A' szél által pedig a' vitorla feszültt ;
 Úgy indúlt , valamint a' szél malom forog ,
 'S mint a' Ballaga-fű a' mezőn kóborog ;
 A' rúdját kötéllel *Léta* fellyebb húszta ;
 Széltől ragadtatván a' Por-tengert úszta .
Delfin ugrásánál sebesebben mentek ,
 Húsz nap alatt Tsamó halmán meg-jelentek ,
 Ez vólt első helye a' nagy Magyaroknak ,
 Kiknek a' *Sina*-is szolgált mint uroknak ;
 A' vásznas-kereptzét *Léta* így el-veté ,
 Egy porondgyos dombba aztat bé-temeté .
 Már bátrabb lépéssel Hunniában lévén ,
 És magát idegen embernek ott tévén ,
 Annak lakossait titkon meg-kérdette ,
 Mint légyen ez ország közelről értette :
Hogy

Hogy a' Pannonián járt Vezér Nagy - Csaba ,
 Midőn népei közt egy Hagyománt szaba , (p)
 Fél esztendő előtt Életétől meg - szüntt,
 Néhai össihez más világra el - tüntt;
 A' mellyben intéssel Csaba parantsolá ,
 Hogy a' Magyar menjen Pannónia alá.
 Egy örökségeket ottan nyerjék vissza ,
 Hol ingyen a' Dunát a' Tóth Nemzet iszsza.
 Sőtt a' Vandalusok , és más Nép salakja ,
 A' kilentz Bástyájú tér Jászberént lakja ,
 Edgyik Némzet , a' más táborát ott dúllyá ,
 Van a' földnépének véghetetlen súllyá .
 Mint mikor az érett gabonát a' harap (q)
 Szél által az egész düllőre - is ki - kap ,
 Szörnyű ropogással Pernyéjig fogyasztya ,
 Nem használ az óltó viznek a' Malasztya ;
 Vagy mikor hidegben , és a' kemény fagyon ,
 A' nyáj juhász nélkül az akolban vagyon ;
 Egy Farkas el - hagyván , más rendbéli vonnya ;
 Ollyan vólt ez tájban Pannónia honnya .
 A' Magyarok ekkor magokban forgattyák ,
 Hogy a' mit mondanak öreg Szittha - Atyák :
 A'

(p) Csaba, halála előtt Testámentomban meg-hagyta, hogy a' hónnyai Magyarjai örök földek el-foglalásra visszamenjenek.

(q) Harap azon táz, melly Tavaszkor a' gazba vettetik, vagy a' mellytől a' tarlón a' Gabonák meg-gyúlnak..

A' Tisza, és Duna táját szerentséssen
 Bé-veszik, tsak népek itthon most ne késsen.
 Ezt hallván, *Léta*-is magát közre adgya,
 Hogy véle-is teljen a' Magyarok' hadgya :
Ugeknek meg-mondta Szibilla' érzését,
 Tsudához fogható nagy jövendölését :
 Hogy majd Európát az ő fok rokonna
 Királyi Székéhez hajdanában vonnya.
 (Ezzel *Eleud*-is tán azért álmoda,
 Hogy gyors *Almos* fia költözni fog oda.)
 El-beszélte, hol vólt eddig fáradsága,
 Miképpen *Krótában* ditsőfségre hága,
 Egy *Arenor* neyü Kalmár mint dajkálta,
 Kitől melly szomorún hol leve meg-válta.
 Most a' Görögöket közéről isméri,
 Sanyarúságának a' lett hasznos Béri,
 Hogy a' tapasztalás után vigyáz jobban,
 Ő lesz, ki a' Görög ellenére lobban,
 És hogy Európát vólta képpen tudgya,
 Merre intéztessen az útazás rúdgya.
 A' Kalauzságot önként fel-vállallya :
 Hogy a' népnél lenne kedves hivatallya.
 A' költözésbén lesz *Utúr* az ő neve (r)
 Viz dolgában *Kútúr* már mivel más leve.

Ez

(r) Uturgurus, és Kuturgurus név alatt némelly Szittha
 Nemzet a' külső-írók által emlettetik, kik valóságos
 Ma-

Ez Tanátsot a' még *Léta* így forgattya,
 Kész lett mindnyájoknak erre indulattya.
Zamirát fel-fedé; ez a' Népnek tettze,
Énódbillától jött egy arany-perettze;
 Jegy váltatott *Léta*, és *Zamira* között;
 A' Nép Sátorából a' gyepre költözött.

ÖTÖ.

Magyarok voltak, csak a' szó eredetére nézve is *Út-úr*, vagy is *Útig-útban Úr*; úgy *Kút-úr* a' *Kútra*, víz-szerzésre való úr, tulajdon Magyar szavak, ezek *Tisztség* neveit teszik, a' kiktől mint *Előljáróktól* azon *Margyar Felekezet*, *Uturgorok* és *Kútúrgoroknak* neveztetett, mint a' *Nádor-Ispány*, *Palatinus* név *Nándor-Fejérvártól* vég-vár-örzés *Tisztségétől* jött.

ÖTÖDIK SZAKASZ.

Csabának Testamentomára, és Léta' szavára nézve Ásiának minden Éjszaki részéről össze-gyűlvén a' Magyarok, Álmos Fő - Vezér alatt Léta Zamirával bárom száz nyoltzvan ezer (s) Sereg közt Erdélybe, onnét Árpád alatt! Pánnóniába Létának egész a' Menyegzőjéig való dolga itten foglaltatik.

Már a' készületet, *Muzsám* itt le-irja,
Hol szemembe ötlík *Csabának* a' sirja:
Ambátor szívében a' Hunnusi Sereg,
Illetödvé lévén *Csabáért* kesereg,
Kit Atilla után leg-inkább sajnálja,
Jobb Királyt, és Atyát nem tartott ő nálla;
Még-

(s) 380000 Sereg vólt a' Szólgákkal, Amzszonyokkal és Gyermekékkal edgyütt.

Még-is hajdon fővel két nyáron járának,
 Jelét adván külső színnel-is gyászszának.
 Mind azért: hogy Pánon földgyén örökséget,
 És más Országokon szerzett ditsősséget,
 Mellynek el-nyerését a' Nép közt únszolta,
 Ki-tévén millyen sik, melly kövér Jóvíolta;
 Mind azért: hogy arról hagyománt - is teve,
 Hogy a' sokasodott Hunnusoknak heve,
 Most mikor zavaros Pánon állapotya,
 Annak Kutujában tsikját varsászhattya,
 Nints bizonyos feje hajdoni székeben,
 Idegen költötte kakuk áll fészkeben.
 Pánonnak mezeje, Pánonnak van hegye,
 A' Hunnusok, nem más, Barma hasznát vegye(t)
 Üssék-le vas-zárját *Jánus'* Templomának;
 Ők is, mint őssei, Mársal tartanának.
 Ezt sugdosta *Csaba'* Lelke hagyományya;
 És tellyesítését ez időn kívánnnya.
 A' hir, melly a' felhő, és a' Föld közt lakol,
 Számára hálóból készült ott egy akol,
Sok

(t) Pannónia onnat vette nevezetét: mert a' Rómaiaknak
 itten leg-több Barmai legeltettek, mellyeknek Pán
 nevű Isten volt oltalmazójok, annak tiszteletéről;
 vagy a' Tótok Pannicum-Pohánka-kenyerekről a' Ró-
 maiak által hívattatott.

Sok száz ajtajánál Rézsek többek rajta,
 Ottan Esztrengára mindent a' szél hajta,
 Sok szállása vagyon, Barátsága nintsen,
 Még-is leg több szem van, melly réá tekintsen,
 Ma meg-ditsér, a' kit tegnap le-gyaláza;
 Sehol sints, de még-is mindenütt van háza,
 Mint a' sűgárokban a' kis napfény-porok,
 Annyi fia vagyon, kikben annyi torok,
 Annyi szem, annyi száj, annyi nyelvekkel bír,
 Igazán tsak viz-hang, tsak Ékhó minden hír;
 Hozzánk el-jön a' Fény másfél pertzenéssel,
 De a' hir nem mozog tsak ilyen késéssel,
 Hanem mint az álom, mikor fel-ébredünk
 El-tűnik; vagy a' gond ha le-heveredünk;
 A' zöld fürül egész világon kóborog,
 Mindent el-visz, fel-ránt, mint a' vizi horog,
 Igaz, és hamisnak ki-mondásán képe
 Bátor; és fut, mikor vigra, 's búra lépe;
 A' földi Embertől az Égbe-is fel-jár,
 Annak titkaiban sintsen néki határ;
 Ez hir trombitálta az egész Éjszakon:
 Hol Szitthák laktak mind azon tájakon:
 Kik az *Irtis* Vizét itták tserepekkal,
 És a' kik hörpölték *Amurt* tenyerekkal;
 Valakik *Honyhánnak* homokán futattak;
 Es *Csamóról* a' kik *Sinákig* kutattak;
 Ugy szinte hol *Ókszus*, és *Tákszártes* körül,
 Tömlön úszó Magyar Folyójának örül;

Hir-

Hirkánom, *Káspiom* tenger környülete,
 'S *Ejbátána* Várnak hol fekszik szeglete;
 Nem külomben *Tzirus*, és a' *Volga* köze,
 'A' hová másodsor a' Magyar költöze;
 Ismérős *Tánaist* a' kik sokszor úszták,
 'S *Káukázus* mellett nyestyeiket nyúzták:
 Ekképp *Taurika*' *Khérzon*' vidékéről,
Méotis Tavának hinár-környékéről (u)
 Minden Szitthát, Magyart, Hunnaust, és bus Avart,
 A' Hir talpra való kelésre fel-zavart;
 A' távolabb lévők hamarább indultak,
 Más tsuporttal a' még öszve nem nem szorúltak.
 A' Ló, és eledel vólt itt leg betsessebb;
 'S a' melly Aszszony vala Férjéhez kegyessebb;
 Azok két kerekü Laptikára ültek,
 Gyermekkel, a' kik tölgyfából készültek,
 Kik kemények vóltak meg-sértett ortzára,
 Hogy dúrvúljen a' kok Ellenség hartzára:
 Mert fában tartattak akkori időben,
 Midőn a' Férjektől a' föld vólt meddőben,
 Hogy ha az Ellenség ki-ütne-is rájok,
 Fel ne kontzolhálná azokat ssáblájok,
Azért

(u) Ezen fellyebb ki-tett helyekről öszve-vergődvén a' Magyarág Pánnoniába sok tsatáji után ki-jött és le-szállott.

Azért a' tölgyfának üregébe rejték ,
 Sokszor a' jó Anyák ottan el-felejték ;
 Mellyet ha idegen néha meg-talállá ,
 Hogy tölgyfában terem a' Magyar tsudállá :
 Sött némelly ördögnek a' Magyarat nevezte :
 Gondolom , népének ez által lett veszte !
 Erről sokat költnek a' külső Irászok ;
 Alom - hüvelyzéssel itt nem hadarászok .
 (Kemény a' tölgyfa-is , Gyalú után fényes ,
 Királlyi háznál-is mint asztal , 's szék kényes .
 Ugy Tanulás által a' Magyar' Erköltse
 Olly szép , hogy a' mellyel a' Világot töltse)
 A' kinek tsak vala Fegyvert biró válla ,
 Lovakon másokkal egy sorban ki-állá ;
 Pánnónia felé ez nép úgy sijete ,
 A' mint Trója alá a' Görög Nemzete .

* * *

Midőn a' Szittha Nép nagy Birodalmának
 Részéről ösze-jött , Tanátsot tartának :
 Hogy a' hosszas utat miként tenni kellyen ,
 Hol találkozzanak , kik közt , mellyik helyyen ?
 Tudván , hogy egy Főre szükségek-is leszen ,
 Minden függ a' Rendtől , és a' fővebb eszen ,
 Mint-

Minthogy pedig *Álmos* mind vérére nézve,
 Mind pedig *Jóság*gal mejje vólt tetézve;
 Kiről a' *Délfusi Szibilla*-is szólla,
 Minden Jót igérvén a' *Magyarnak* rólla;
 Az Isteni végzés sőt már jelentette,
Enúdbilla Anyja előtt ki-fejtette:
 Hogy az ő Agából jövend egy nagy Nemzet,
 A' mellyet *Éléud* Férje bele szemezet;
 Melly valaha *Páannon'* Földgyét vissza veszi,
 És a' hol nem meszsze léend *Dunakeszi*.
 A' *Duna* partyánál *Budának* várossát,
 El-foglalván helyre teszi *Birtokossát*;
 Kinek *Atiláról* az föld *Tulajdona*,
 Mellyet az *Ellenség Csabától* el-vona;
 Köz akarattyokból sok ilyen okokra,
Almost fel-öltözve hivaták a' homokra,
 És ott *Vezéreknek* méltán kiáltották,
 Egy titkos öntésű *Paisra* áltották;
 Hét *Magyarok* által földről fel-emelék,
 A' melly nemzetére nem vala tsötselék;
 Hanem majd későbbben azokból lett *Vezér*,
 Kiki *Árpád* alatt *Páannon* földgyére tér;
 Illyen szó az egész *Nép* között hangozott,
 A' melly nagy örömet *Álmosra* - is hozott:
 Tégedet *Vezérnek* ezentúl ismérünk,
 Te tölled fog lenni *hivségünkért* bérünk,
 Valamerre viszel, követtyük nyomdokod,
 Nagy, és tiszteltés lész a' te homlokod,

L 2

Hogy

Hogy ha *Márs*, *Herkules* Istenünket kéred, (x)
 Hogy hosszas időre tenyésztessek véred;
 Tehát azok közzül mindég főt választunk,
 Semmit a' köz Jóra el-sem is múlasztunk.
 Hogy bétellyesedgyen szent Parantsolatod,
 Mellyet valahányszor nekünk ki-adatod,
 Mindenkor halgatunk; kérünk légy vezérünk,
 A' még a' meg-igért Kánán Földre érünk!
 Itt egy Jász-kürt-forma szaruban véreket,
 Karjokon meg-nyitván szivfelől ereket,
 Öszve-tsepegtették, és abból ivának,
 Illy Esküvést tetettek a' Vezér' sorsának:
 Az *Ut-úri* tisztség adatott *Létára*,
 A' ki *Eúropán* már az előtt jára.
 Mások közt fel-oszták a' többi hivatalt;
 Fel-iratott a' ki *Mesterségeket* vált; (y)
Zamira a' többi fő *Aszzzonyok* között,
Almosnénál alsóbb ruhába öltözött,

De

(x) Sok kölföldi Írok vádollyák Eleinket, hogy Istent sem ismértek, holott, ezen szó is *Herko-Páter*, melly má-is fent van, meg-mutattya, hogy *Herkulest*, és *Márst* tisztelték.

(y) Hogy *Mester Emberek* voltak a' *Magyarok* között, onnét-is ki tettzik, hogy azon *Csillagzatott*, mellyet a' *Deakok*, *Helice* úrszának hívnak, azt *Göntzöl* kerékjártóról *Göntzölnek* nevezik.

De tsinosságának nem lehetett párja ;
 Mivel *Almosné*-is szolgállattját várja ;
 Ötet véle edgyütt egy Laptikán vitte ,
 Minden kintseire mint Társát meg-hitte-
 Meg-indúltak tehát Magyarink , óh öröm !
 Most Múzsák ez útban most fejemet töröm
 Most ha valamikor , kérlek segéttsetek !
 Tsak ti általatok főlynak az Etsetek.

*
*
*

Erdő sugdosva nékem aztat mondgya ,
 Hogy a' mit én irok , arra léssen gondgya :
 Minthogy ő a' földet mérvén azt ki-szabja ,
 Hogy itt jegyeztessen melly földnek darabja ;
 A' sok név terhelné ezen kis könyvemet ,
 Tsak a' méltóbbakban üzöm itt Versemet.
 Ki-rivadt a' síkra , a' tömött tenger Nép ,
 Alatta meg-mozdúlt a' Föld mikor ki-lép ;
 Új Vezérje körül mint a' felhő kereng ,
Káúkásus' hegynek öble szavoktól reng :
 Valamint nagy Télben első havazáskor ,
 Szállingál a' sűrű zúzmora fagyáskor ;
 A' vagy mint Tavaszkor ki-jön a' fű' farja ,
 Még jobban nő , ha azt a' Baromfi marja ;

L 3

Mint

Mint a' fejö Juhász' nagy Dézsája körül,
 A' téj édességén a' légy nyüsög, 's örül.
 A' fel-kerekedett Magyarság - is szinte
 Ki-rajozván vígan, a' napra tekinte ;
 Sött árnyékot vetett a' Látszem' fényére,
 Súgárjának a' Nap töllök útát kére.
 A' hadak' uttyának vezérlése szerint, (z)
 Melly Éúropának derekára tekint :
 Ennek, és az égi tsillagok' forgásán,
 Sinor-mértéket vett *Léta* útazásán,
 Még öszve-vergödtek, sok ideig mentek,
 A' mig *Tándisnak* partyán meg-jelentek ;
 Ez Éúropától Asiát hasíttya',
 Olly sebessen foly ez, mint a' gyors paríttya.
 Némelly vakmerő rész *Méóti's* hiuárán
 A' tal-törekedett dagasztatlan sárár,
 És valamint mondgyák, egy özet kergete,
 Meg-látván a' hol vólt a' zombék kezdete,
 A' melly maga után tsalván a' Szitthákat,
 A' még el-érhették ök a' Szarmatákat.
 Némellyek így tartják ezen Történetet :
 De tsak a' Vélemény erre okot vetett.

Má-

(z) Hadak uttyának nevezik a' Magyarok azon égbéli
 Fejérséget, mellyet a' Rómaiak *Via-Lactea* név alatt
 hívtak.

Mások Lovaikkal, és Tömlő-kortsoján
 Keresztül úsztattak a' Víznek Folyóján;
 Hasáb fákból pedig szálát készítettek,
 Minden fejrénpet a' Parton túl tettek.
Léta Zamiróját Lovára ültette,
Amazon' módgyára ötet készültette;
Thermódon Vízénél a' mellyek lakának,
 Szólgalói voltak a' Márs Táborának;
 Illyen Magyarnéknak el-ment régen hire,
 A' kiket az egész Világ meg-ditsire.
Zamira illy formán lévén fel-öltözve,
 Arany Sallanggal vólt ruhája kötözve,
 Bogláros kantárját kezeiben adá,
 Lovát meg-eresztvén farkát meg-ragadá;
 És bár egy nagy örvény *Létét* le-meríté,
 Szártsa Lova akkor magát el-nyeríté;
 De illyenben lévén az úszáshoz foga,
 Száján a' *Tándist* szürte fejr foga.
 Ezen *Zamirója* búsúl, de más nevet,
 És jó úszasáért *Léta* kapott nevet.
Zamiránál elébb a' partra ki-mene,
 Bár kék vólt képére mint az üszkők szene,
 Meg-rázzván tetemét *Zamirához* nyúla,
 Midőn már a' lova a' parthoz szorúla.
 Ki-kapván *Zamirát*, lovát-is ki-húzta,
 Így járt ez ló, a' melly a' vizet nem úszta;
 Minthogy a' Porondgyon ez tsak futni tuda,
 Ollyan vólt a' víztől mint a' fel-fújt duda.

De semmi károkkal a' Nép ki-halada ,
 Katzagta ez úszást az Aszszonyok' hada.
 Mellyek a' szárona épen ki-lépének ,
 Semmi baja nem vólt a' szál-kerepének ; (a)
 Sok-féle nemzettől vala nékik sartzok ,
 Kikkel szerentsésen tétetődött hartzok.
 Sok viszontogsággal széjjel járkálának ,
 Még szélét találák Erdély' határának ;
 Néhány esztendeig mikor vándorolnak ,
 Munkát adhatnának ezek a' bőv tolnak,
 De nékem van tzelom fit *Létát* tsak írni ,
 Es nem az útaxó Szitthákat kisírni ;
Asztrakánt , *Turkesánt* miképpen kerülék ,
 Sok tartomány' Várát vivással meg-ülék ,
Tajer , Orosz-oroszág melly inódon fogadá ,
 Es hány Nemzet magát ő hozzájok adá ?
 Mind ez Rész *Létának* nintsen örömére ,
 Tsak a' lett , a' midön *Biharhoz* meg-ére ;
 A' Nép' Kalaúzza *Lóta* elől-jára ,
 Hólt vólt Székhellyeknek a' hét földi vára.
 Néhányad magával oda bé-érkeze ,
 Ottan Magyarokkal tapsot ütött keze ,
A'

(a) Kerep, tészen szált, tutajt; Borena, fenyő vagy tölgyfából kötött kompot; innét azon Pesthez közel való Révét, és Falút kerepesnek hívják.

A' Szamos környékét az Nép akkor lakja ,
 A' melly *Csaba* alatt vólt a' had' salakja ,
 'S a' -melly a' többitől Erdélyben maradott ,
 Mint Hunnus -szakadék ottan meg - akadt ;
 Minthogy *Atillának* Népére talála ,
 Ez lett örvendetes Kémlés ő nálla ;
A' kikkel beszélvén *Almoshoz* vissza - tért ;
 Maga bé - vezette ez helyre a' Vézért .

* * *

A' Székelyek *Almos* élében menének ,
 Ajánlották díjját Erdély' hét Székének :
Kézdí , *Tsik* , és *Gyergyó* , *Aranyos* , és *Kászon* ,
Udvarhely , *Maroszék* ; mellyekből hét százon
A' Magyar Vezérnek zászlóval köszönnék ;
 És úgy tsapatonként a' Szittha - özönnék .
 Hét székely Kapitány a' köz - ember - népet ,
 Mihelyest atyafi Határokra lépett ,
 Széjjel helyhezgették minden falujokon ,
 Örrök által *Szálva - Gvárda* kapujokon .
 Tellyes gazdasággal eledelt hozának ,
 A' Fő - rendet kellett bé - gyűjteni *Létának* ;
Maros - Vdsárhellyen midőn edgyütt vóltak ,
 Székely kapitányok *Almoshoz* így szóltak :
 „ Oh *Atilla* , óh te Szitthák Virágzattya ,
 „ Ki nekünk örömünk napját fel - hozattya !

„ Erezd - le hozzánk-is vitéz indulatod ,
 „ Mikor ez környéket Népeddel dúlatod ,
 „ Tarsok légyünk mi-is kérünk seregednek ,
 „ Mindnyájan hiveséggel hozzád törekednek .
 „ Valakiket itt lát könnyörülő szemed ,
 „ Még a' leg-kissebb-is általad élemed ;
 „ Ki-mutattjuk néked tellyes hívségünket ,
 „ Tsak bátrisd szavaddal közös vérségünket .
 „ Még fent-tartya az Ég számodra Életünk ,
 „ Parantsolat után mindenkor követünk .”

Erre *Almos* szavát hozzájuk fordította :

„ A' még a' nap , úgymond , a' hajnalt pirította ,
 „ Köz Atyafiságom soha meg-nem-szegem ,
 „ Zászlójára mutat : vegyétek bélyegem !
 „ Ez alatt tsatázni tik-is véllünk fogtok” ,
 Magyar szavam után szívem a' zálogtok .
 Azzal a' nyugvásra mindeneket tettek ,
 A' Vezérrel ök-is itt vendégeskedttek .
 Sáfrány piros színben vólt már az Enyészet ,
 Az egész természet álomban tenyészett ;
Szender mosolyogta a' hóldnak szerelmét ,
 Melly *Endimionnak* vadászta kegyelmét ;
 A' Juház egy köre fel-ült Nyája körül ,
 A' Nyáj Pásztorának mert sípjain örül ,
 A' Tóth - világ fényén furuglyáján danúlt ,
 „Wiz' hangján tántzolni az *Ekhó* meg-indúlt ,
 Mellyen a' tsillagok magokat múltatták ,
 Felejtebben üstök hajokat húllatták .

A'

A' Pihenés után *Almos* gondoskoda,
 Járván népei közt hol ide, hol oda;
 Viradtkor még midön a' regvel' harmattya,
 Gyöngy-tsepjeit a' fű tetején játtzattya,
Lehel által minden Részen kürtöltete,
 Tanátskozás végett köz gyűlést hirdete.
 A' hová majd minden Ezeredből gyűltek,
 Százados, Tizedes, kik a' Lovon ültek;
 A' nap tettzésére Homlokkal fordultak,
 Fejekkel a' Nyereg kápára borúltak.
Almos fel-futtatott egy közép halomra,
 Kardgyával ki-vágott minden hatalomra;
 Napkelet, Napnyúgot, úgy mond, merre megyek
 Az Éjszaki Kárpát, 's Déli Atlas hegyek,
 És azok Isteni Népem' bé-vegyétek,
 Midön Hadaimmal dúlatik Megyétek,
 A' ti számotokra fog égni Oltárom,
 Segétségeteket most tölletek várom!
 Ezzel a' gyűlésnek elejében adta,
 Ezen tenger Népnek miképpen fogadta:
 Hogy azokat Pánonn Földgyére vezeti;
 A' hol még meg-vannak *Atilla'* szerzeti;
 Tehát méltó lenne elsőben kémeket
 Az Tájra küldeni ki-néző szemeket,
 Hogy értsének, mind az Földnek Királyjáról,
 Mind a' természeti Gabonák hasznáról.
 Erre *Léta* magát ajánlá mindjára,
 Hogy ő ott jól tudná még régi járását.

A'

A' ki mellé *Kuszid* nevű rendeltetett,
 Kinek szabad szaván minden fülelhetett,
 Mint *Sínon* Trójánál a' Lovat árulta, (b)
 Nelyvét a' Frigya Népe-is bámulta;
 Úgy *Kuszid* jól tudott mindenre felelni,
 Es a' kérdésekre magát jól fel-lelni.
 El-menések előtt *Léta Zamiradját*,
 Bisztatta Reménnyel tartatott Mátkáját,
 Hogy most Lakóhelyét ottan majd ki-nézi,
 Es ahoz léendő sorsát-is intézi.
 Kedves ölelés közt egymástól meg-váltak,
Léta vig *Kusziddal* az útra ki-száltak.
Zamira Létáját szemével késérte,
 Egy hegyről az éghez könyörögvén érte:
 „Magyarok Istene, úgymond, most hozzátok
 „Fordúlok, *Létámat* nékem meg-tartsátok,
 „Kiért sok Veszélyben eddig szívem ége,
 „Ne légyen úttyának semmi rövidsége,
 „Kiért szüzességem most-is lángjában van,
 „Hogy keresztül menjen a' Bihári havan. (c)
 Kér.

(b) Valamint a' Görögök Tróját egy épített nagy Falóval *Sínon* által, úgy a' Magyarok Pánnonia Földgyét fel-nyergelt Lovakon bé-vették; a' *Kuszid* kém után.

(c) Nevezetes nagy omlásos Hegyek Bihari havasok Erdély felé, mely a' Réznek, az úgy nevezett Karpát Hegy ágozattya, Kánikulában-is rajtok Hó találtatik.

„Kérlek Jóra vigye őtet a' szerentse,
„Az idagen Népnek kardgyától meg-mentse”!

* * *

Zamira majd fél-nap a' hegyen könyveze,
Ki-törülvén szemét szorgalmatos keze;
Aszszonyok Sátrába onnan vissza-rére
A' hol meg-hallotta, hogy a' nép Vezére.
Sok esztendeig tett bajos útazását
Meg-únván a' kormány ügyes hordozását;
Le-tette a' nép közt Vezéri tisztségét,
Hogy meg-kémélhesse tovább Egességét.
Mellyet nagy nehezen a' Nép el-is veve;
De *Árpád* Fiában lévén Attya heve,
Mind gazdag, és Fő-rend vérségére nézve,
Kiből tündökölvén jó Erköls tetézve;
Árpádat kiáltván a' Nép' akarattya
Fő-Vezérnek, egy nagy Paisra áltattya,
Mint Attyát, úgy ezt-is Fejekre emelék;
Es a' kik eránta ez terhet viselék,
Mivel már el-*v*ala-végezve közötték,
Hat Vezér-társai mind azokból löttek;
Árpád mellé *Szabóls*, *Kund*, és *Gyula* álla,
Leh, *Verbúls*, *Urs*, kiknél *Árpádnak* a' válla
Mindenike felett nagyobbban ki-láttzott,
A' Forgó, és arany sisak fején játtzott.

Öröm-

Öröm-kiáltások mindenütt zengének,
 Tzimbalma meg-szóllalt a' hegyek öblének.
 A' jó Bor-vizeket vígan kóstolgatták, (d)
 És az Aszszonyokat azzal kínálgatták.
 Mellyek jó kedvekből Karikában álván,
Arpád fő-Vezérrel *Zamira* sétálván,
 Tárrogató sipnál, és éneklés között,
 A' Nép Lejtő-Tántzra a' síkra költözött;
 Valamint Tavaszkor a' Rajoknak sora,
 Midőn minden fűvet a' nap fel-sodora;
 Ugy hogy virággokkal a' sík illatozik,
 Azokon a' méh-raj kedvén múlatozik,
 Ki-repülvén tömött fellegben kevereg,
 Királyoknak kedvét követi a' Sereg;
 Néha széjjel menvén, és a' Földre le-tsap;
 Így vigadt a' Magyar Féjérnép ezen nap.
 A' nagy Paist a' hét Székely Kapitányok
 Tsudálván el-vitték mások egy-néhányok;
 A' mellynek szélein a' kövek fémlének,
 Súgárját tompíták a' Nap-fény' élének,
 Belső mellyékére vólt írva sok titok,
 A' mellyről egy Múzsát itten meg-szóllitok:
Te

(d) A' Székellyek a' Savanyú-vizet, melly nállok gyakor helyen vagyon, Bor-viznek nevezik.

Te *Klió*, a' Történt-dolgokat beszéled;
Urdnie itten szükséges személyed. (e)
 A' melly két ortzájú *Jánust*-is ösméred,
 Melly a' Tsillagokra nézve, jó Vezéred.
 Kérlek *Urdnie Jánust* arra vegyem,
 Hogy most fel-duzzannyon igaz-mondó begyem
 Ezen Pais' titkát mikor ki-fejezem,
 Vezessed tollammal az én író kezem!

* * *

Nézte a' Székelység a' tsuda műv Paist;
 Mint a' Görög-ország régen szép *Laist*.
 Vagy mint *Amerika*, és más vad országok,
 Kiknek soha sem vólt tündöklő Jóságok.
 Midön azt *Benyovszky*, vagy *Galombos*, széllyel
 Kerülvén a' tengert meg-lelték veszéllyel;
 Tükröket, és hólni tsillámló szép *Boglárt*
 El-hányván, a' midön a' vad nép között járt;
 Azt telhetetlenül kezében forgattya,
 Tsudálván; honnét jön a' szer' tsillagzattya.
 Úgy a' Székelységnek ez Paist lön kedve
 Szemlélni; melly szépen ott vólt fel-gerjedve.
 A'

(e) *Klió* Historiát, *Urdnie* Astronomus dolgait fejezi
 Muzsák nevei.

A' sima öntésnek ékes Tudománya ;
 A' mesterség a' nagy Természetet hányta,
 Mint fémlik a' Naptól kék Eg' karpittya,
 Tellyes ragyogással ha a' fény borittya ;
 Úgy ezen Paisnak tsigás hímezete,
 Villogván, eleget magán nem nézete.
 Erre ki-vésetett a' Szittháknak rende,
 Miként Rokonyiban *Jáfet* terjedende ;
 A' késő Magyarság melly dolgokat követ,
 Mint nézte útaván az égbéli övet.
 A' Pais' tsútsán vólt *Nóé'* Bárkájával,
 Kit *Jáfet* bé-takart az ő palástyával ;
Hám, Kús, Nimrod, Húnor, Szénár' mezejéről,
 Hogy lett hires Magyar, *Mógor'* Elejéről ;
Bor, Dama, Keleéd, Keve, Bellér, Keár,
Farkas, Otmár, Buken, Banosárd, és *Radar*
 Ezek a' Hunnusi Czárságnak hatalmát,
 A' Sinák környékén taiták birodalmát,
 Azután Parantsolt', *Csanát, Rudli, Mike,*
Belzur, ezt követvén, *Kultze, Ompúd, Miske*
Miske! te Rokonyod Bihar Vármegyében,
 Sok jó Bort ki-nyomott a' szőlő rendgyében.
Levente, és *Zamir,* lehel *Zámbúrt* szülé,
 Hogy a' Hirkánomi tenger tájt meg-üle ; (f)
 Midön

(f) Ezek a' fellyebb ki-tette nevek *Jáfettől* fogvást egész Árpadi a' szent István Árpadi vérének születés tárja, vagy-is, Genealógiája.

Midőn már a' Sinák hatalmat vevének ,
 Sok felé mentt tüze a' Magyar' hevének ;
 Némelly helyben maradt , 's a' Tatár Testvérek
 (Most itt engedelmet sok Írótól kérek)
 Tatájokról, vagy is, Attyokról vérségek,
 Hol Észak-tájánál nem vólt sik térségek ;
 A' hideg hegyeknek öbleibe mennek,
 És ottan áldoztak *Damases* Istennek,
 Másik *Téumánnál* a' Török név alatt,
 A' melly *Türk* Halomnál yólt tsak mégegy falat;
 Sok kovájgásokkal Asia' részére,
 A' hol most van *Mógor* nagy földre bé-ére.
 Ezek' kóborlása Paisra vólt írva ;
 Kit a' kereszténység most tekint tsak írva,
 Harmadik Hunnusi derék Felekezet,
Vólga, és *Tándis* közzé meg-érkezett.
Balog, *Zoltán*, *Botzú*, már nagy *Balambénnek*,
 A' Hunnust vezérlő Királyi Embernek ;
 Hív szolgálattyában *Berénd*, *Kadika* vólt,
 Ki el-esett midőn nagy *Détrével* hartzólt.
Opos, és *Éthei* ; a' *Szémen'* vérsége,
Kémennel, *Kévával* nagy a' ditsősége ;
 A' *Kádár* Nemzetség, *Bendegutz*, *Turddával*,
 Metzve vólt a' világ-bíró *Atillával* ;
 Ezek a' Paisnak ormóján állattak,
 Szárnyával egy arany Sasnak takartattak ;
Aladár, és *Csaba* felett sok darú állt :
 Melly örök földgyéről más országokra szállt.

M

Ed,

Ed, Uged, Eleud körül vólt egy álom,
 Mellyet *Enodbilla* köldökén tanáлом;
Almos, Arpád fel-ültt a' hír' szekereben,
 Kiktől egy király-szék esett nagy tehrében,
 Úgy hogy *Arpád'* vére máig-is vittatik,
 És az Uralkodó *Agra* hárittatik. (g)
Létának *Borostyánt* tartott itt *Zamira*,
 És az ősz Régiség róllok illyet ira;
 Mellettek *Ételkát*, és *Világos Várdt*,
 Hogy adta-meg *Róka'* tsalárdsága árát;
 Más-felől vólt írva nagy *Konstántzinápol*,
 Annak *Kapujára* miként *Botond* tsápol;
 Úgy hogy dárdájával olly *Lyúkat* hasított,
 Mellyen egy kis gyermek bé-ment vólna itt, ott.
 Nyoltz véka pénz oda, mellyet az *Olasz-Nép*
 A' *Magyarnak* adott, midőn zsöldgyára lép;
 Úgy ki vólt ott metzve, *Isván'* *Koronája*,
 Máig-is látható *Palástya*, *Almája*.
 A' *Paisnak* *Dombján* néhány ezer tsata
 Le-vólt festve, miképp a' *Magyar* el-hata,
 Mint győzött *Kún László 's Béla'* idejében,
Kálmán miként veszett *Sajó'* örvényében.
Hunyadi Lászlónak itten vólt halála,
 'S *Mátyás* a' *Világon* melly névre találá;
 Sok

(g) A. F. Ausztriai Ház-is Leány-ágról Árpádtól származik.

Sok királlyal mint élt a' Magyar kedvére,
 A' még az Osztrai házhoz önként tére.
 Melly alatt a' béke' Poharát is iszsza,
 Tsak *Eúriditzével* ne nézzen ő vissza.
 Ezen Háznak ki vólt festve Agazáttya,
 Miként a' Magyarnak szerelmét mutattya;
 Mellyet nem rongálhat Irigy' akadállya,
 Benne a' Föld' népe örömét talállya.
 Itt az el-törtt szarvú Rajna tsendesen ment,
 Valván, hogy a' Császár' hatalma jó, és szent:
 Mellyel a' Nemesnek hozatik köz szere,
 Ez mellett egynéhány Párt-ütöt le-vere;
Thémis, *Asztréával* fogott ottan kezét,
 A' királyhoz hiveség ebből következett,
 Itten ki-vésztett ötven két Vármegye,
 A' melly Királlyához ajándékkal megye,
 Önnön Jobbágyokból mint adtak katonát,
 Melly nagy Buzgósággal hordgya a' gabonát
 A' Hadat segíti a' Király' Beszédgye,
 Tsak annak értelmét a' Lakosság védgye;
 Itt koszorús Fővel *Ferentz* vólt le-feste;
 És hogy jöve *Jósef* Aradra egy estve. (h)

M a

Vis-

(h) Itt értetődik F. Jósef Palatinus Úr, ki 1797. 23. Novemberben Aradon egy estve, midőn az T. N. Arad Vármegye fel-keleő Insurgens katonáit vizsgálta nagy

Visgálást mint tartott az egész Országon,
 Amaz ötven ezer Nemes Lovasságon.
 Mikor a' Hajaali Tsillag eztet láttya,
 Akkor lesz az Éggel a' *Ferentz*' Baráttya ;
 Sött néki egy kemény Télen meg-igérte,
 Hogy minden Nemzetet fel-költett ő érte.
 Itt bé-lepve *Brün*-is Oroszszal látzatott,
 Hogy a' Király ottan örömet játtzatott. (i)
 Az *Ángol*, és *Nápoly Ferentz* mellett álnak,
 Teteji fémlettek sok *Atlási* válnak.

Ezen Pais' titkát midőn kiki nézi,
 Meg-jöttek *Árpádnak* két követ vitézi.
Árpádhoz a' Paist *Tuhutum* emelé,
 Titkait óhajtván hogy forduljon elé.

Az

nagy öröm készültek, ágyú - ropogás közt két száz
 Lámpások, és ezer Fáklyák világosításánál meg-jelent;
 és más napon a' próba vagdalkozást a' Magyarok ditsé-
 retével meg-tétette.

(i) Itten vagyon tzelozás azon 1798. Esztendőbeli De-
 cember Hónapjában *Brün* Várossába érkezett 24 Ezer
 Orosz Seregre.

Az alatt *Almosnak* Élete el-vása,
 És *Almoson* leve temető-szállása,
 A' kinek halálán ámbár szomorkodtak,
 És az egész Magyar Nemzettel bánkódtak,
 Ő el-nem érhetett Pánnonnak Földgyére,
 Mert magának helyet Elizomban kére,
 Ottan le-beszéli *Atillának*: mikép
 Tisza, Duna mellé jövend a' Magyar-nép,
 Hogy általa szerzett Birtokokra jutnak,
 Már Hágóján vannak az Erdélyi útnak.
Atillát szavával *Almos* majd bisztattya,
 Hogy fő-póltzra fel-hág a' Magyar Rajzattya,
 Kinek Koporsója ez versel vésete:
 „ Itt nyugszik a' Magyar Nemzet szeretete,
 „ *Almos*, a' ki után boldog leve Népe,
 „ De maga az Élok számából ki-lépe;
 „ Légyen Hamvainak örök Emlékezett,
 „ Tartsa-meg Rokonya a' melly hirt szerzett.
Léta Pannóniát *Kusziddal* beszélte,
 Hogy ott Boldogság lesz a' Magyarok Elte;
 Úgy meg-újjúltt ezen az egész bús Nemzet:
 Mint Tavaszkor virít az oltovány szemzet;
 Vagy mint a' sok felleg esőzéssel tartya
 A' Föld' színét, 's árod a' folyónak partya;
 Tsak a' rökönyödés mindenütt kovájog,
 Mintha az Eg' szemén volna setét hájog.
 De a' másik héten, ha a' nap' aránnya
 Ki-nyilik, a' mellyet az Ember kívánnya,

A' bűt el-hárították a' fel-költt sűgárok,
 Zöld füvel neveinek a' környék határok.
 Úgy az el-tagadás' Felhőjén örvende,
 A' meg-hallott hiren a' Magyarok rende;
 Sött az egész köz nép örömét tapsollya,
 Mindennek készen vólt útaxó Tarsollya;
 Menjünk! kiáltották az ígélet-hellyre,
 Minden Aszszony üljön Leptika-tengellyre;
Arpád a' sátoros ünnepi ruháját
 Fel-vévén, hozatta tündér Paripáját,
 A' Dunának vizét egy aranyos kürtben
 Tölté, és a' füvet kezénél egy fűrtben,
 'S arany szelentzében a' Földet tartotta,
 Mellyet *Kusziá* követ elébe hordotta;
Léta pedig addig *Zamirájához* tért,
 A melly várokozott utánna a' hirért,
 És még nagy fent-szóval *Arpád* szólt a' néphez,
Léta el-súndorgott az eleven képhez;
 Oh erős *Herkules*, úgymond, és győző *Márs*,
 A' kik a' Sziithákkal eddig valátok társ,
 Most hálákat adunk, hogy ide hoztatok,
 Segétsen tovább-is Isteni karjatok!
 Kérlek; örökségünk kezünkbe adgyátok,
 Mert *Atillának*-is itt használt szablyátok,
 A' *Durá*' Istenét értünk meg-kérjétek;
 Gondunkat az erő ellen viseljétek;
 Szívünkben tikteket ezentúl - is zárunk,
 Füstöltni fog néktek minden nap óltárunk;

A'

A' Nép-is ezeket zengedezve mondgya ,
Örömmel hangozott a' Szamos' porondgya.

* * *

Meg-kóstolták rendben vizét a' Dúnának ,
A' mellyet mindnyájan jónak találának ;
Midőn már *Léta-is Zamirával* szólla ,
Hogy ne kételkedne tovább-is ő rólla ,
Fel-fogatta *Léta* , mihelyest bé-érnek ,
Mert , varja , tétetni ő fog All-vezérnek ,
Azon részen , mellyet néki meg-igére .
Mindjárt lép *Biharnál* kész Mennyegzőjére ;
All-vezérségemmel kérlek elégedgy - meg ,
Szívem nem tisztségre , de teérted remeg ,
Bizzal tehát bennem , úgymond , hív *Zamirám* ,
Már ezen dologra *Arpádot* rá birám ,
A' ki *Zabolts* alá engemet rende ,
Ki által ott fel-jön az én Napom dele ;
Most *Biharnak* várát *Ménróth* Hertzeg birja ,
Altalam lesz ottan hatalmának sirja ;
Ezzel Leptikáját el-hagyván könyvezve ,
Mivel All-vezérnek vala ki-nevezve ; (k)

M 4

Húsz-

(k) Minden Fő-Vezérek alá 30-ezer , egynehány száz
ember vólt rendelve , *Léta* All-vezér tehát tsak mint
Brigadéros vezette a' Népet.

Húsz ezer népével Szabolcs után megyen,
 Altal törekedett a' Bihari hegyen,
 Itt Kuszidot Arpád mindgyárt el-küldötte,
 Követségét néhány Lovakkal töltötte;
 Hogy Veszprémbe menjen a' Király' házához,
 Tettetéssel férvén Tóth-palotájához.
 A' médállyos, déltzeg Lovakat ugrassa,
 Az adandó szállás végett bé-mutassa:
 Az alatt Létdával arról értekezett,
 Mivel egész Népe már fel-fegyverkezett;
 Hogy miként üssenek Pánnon' határára,
 Kiket az ott lakos Király nem-is-vára.
 Ebben néhány apró Fejedelem vagyon,
 A' kiket kellene nyomai elsőbb agyon,
 Hogy magok Seregét öszve ne kaptssollyák,
 Es a' Királyéhoz egy testbe tsatollyák;
 Az öszve-vett erő nagyobb tábort tenne,
 A' több szem, és több ész, meg-fordítna benne;
 Azoknak Lakássát ő a' merre tudgya;
 Arra intéztessen az ostromok' rudgya.
 Javasolta Léta hogy Ungvárt meg-üsse,
 Es azután Munkáts' hegy-tornyát le-süsse.
 Ő Zabóltsal, és több hadi Vezérekkel,
 A' Népből választott néhány Ezerekkel,
 Ménróthot Bihari várba meg-támódgya;
 Midőn a' tsüllaggal fel-jön az Eg' hódgya.
 Majd egy héti Tanáts után Kuszid jöve,
 Vizzel, földdel fűvel, meg-rakva vólt öve;
 Hogy

Hogy lak-földet adott a' Király, mondotta,
 De *Arpád* a' frigyét ekképp fel-bontotta:

Menj-viszsa jó *Kuszi* a' Király elébe
 Mond-meg, hogy költözzön más föld kebelébe,
 Mert mi Pannóniát Lovon már meg-vettük,
 A' hozzánk küldött füt Lóval meg-étettük;

Külömben *Atilla*' maradéki vagyunk,
 Itten uralkodni más Királyt nem hagyunk,
 A' mellyre mindnyájan hadba indulának,
 Ellenére mentek a' föld királyának;

Valamint a'-meg-értt *Gabona*' kalászsza,
 Mellyet a' *Zefir*-szél' fúvása hajhászsza;
 Ide, 's tova hajlik képzelvén viz-habot,
 Mellyre a' le-dütő szél' néki rést szabott;

A' földek lábánál két tölgyfa ingadoz,
 A' *Zefir* levelén remegve akadoz,
 Úgy a' hadba menő érett Magyar Sereg,
 Kiknek forgójokon a' szellő ténfereg,

Tsákójok végeit futván lobogtattya;
Arpád, 's a' több vezér Népeinek attyá;
 Mint magosabb *Tzédrus* kalpaggal tellyesek,
 Kótság-tollaiknak rengési helyesek.

Mentek Pannónia földgyére mindnyájan,
Zsiros zsákmánt tenni kíván a' tot-nyájan;
Szvatoplug fel-lobbant *Kuszi* beszédgyére,
 És Hadat hirdetett minden megyéjére,

De a' készen lévő *Arpád*nak Serege,
 Mint *Tigris* a' vérre előre libege,

Vagy-mint a' Fúriák *Elúmed* Leánnya,
 Mégára a' dühös piartzot kívánnya,
 Úgy a' Magyar Nép-is a' Királynak Hadgyát,
 Meg-támadván ölték mint az erdők vadgyát;
 Mint őszszel a' legyet ha meg-tsipi a' dér,
 Mellytől nyárba senki szobájába nem fér.
 Egy kis rázásra-is rakásra mind le-húl:
 Úgy a' Magyar Nemzet a' tót legyeken dúl.
 Tsak a' kürt' rivadás, és a' nép ortzája,
 Melly szakállas vala, és bajúszszos szája;
 Hát a' nagy Paisok, mellyen fene-állat,
 Sárkány, Grif, Oroslány, Hiúz festve állatt,
 Mint meg-annyi vatskos Oriás módjára,
 Tüz-okádó pántzél, 's karvasakban jára.
 (Most a' szakáll helyett tsak bajúszt viselünk,
 Ebben nem edgyeznek a' régiek velünk;
 Most a' paisoknak nints nállunk sikere,
 Egy kis gyűrűben van azoknak Tzimere.)
 A' villám módjára futkosó Paripák,
 Beretvával sértett magyar ortza-vápák;
 El-ijjeszték bizony a' Tót Fejedelmet,
 A' Nép-is ránézve vehetett félelmet, (1)

A'

(1) A' régi Magyar - Szitthák, hogy rettenesek légyenek a' hartzban, még Tsetsemős - korokban Gyermekcük képét késsel meg-vágták.

A' Király el-szaladt, és a' mint mondatott,
 Féltében a' *Duna* vizébe, ugratott.
 A' mellyet a' Nimfák: *Thális, Káliróé,*
Dáthámé, Párió, Fáles, Aláróé,
 A' tzitherás *Méló,* és a' hárfás *Zejté,*
 Múzsikáló szerét kezéből ki-ejté;
Endró, Egyedina, Vátznak unokája,
Perke, Minervától kinek vólt Rökkája,
Duna fenekéről a' partra vonúltak,
 És a' Magyar népnek akkor meg-hódúltak,
 Zsengedező szóval *Tzimbalmot* verének,
 'Örök Időt tévén a' Magyar *vére*nek.
 Ekképp *Pánnónia* Magyar kézre jöve,
 A' hol le-tézetett székének talp-köve.
Székes - Fejér - Várndl *Arpádnak* osztállya,
 Fő-Vezére körül lak-hellyét talállya.
Leh Galgótzra mene; *Urs Sajó* vizéhez,
Verbúltz pedig a' nagy *Balaton* széléhez.
 Az *Alma-huppanást* verte *Kunde'* Hada,
 És a' *Tisza* körül Népével marada.
 De *Szabolts, Létával* a' *Nyírségre* ronta,
Kis-Várdán, Etseden minden zárt fel-bonta;
 A' hol most *Diószeg,* és *Margita* vagyon,
 'S *Berettyó*ból fognak tsikokat a' fagyon,
 És tovább *Biharig Ménróthot* ki-üzvén,
 Minden Háza népét rab-szijjakra füzvén;
Létának azokból jó darab részt ada,
 Mlnthogy ő általa lett szerentsés Hada.

Ki.

Ki-is *Zamirával Nagy - Léta* Helységbe,
 Homok-lápnak hívták ezt a' régiségbe;
 Miképp *Kléópátra* a' *Niluson* méne,
 Mint *Semiramisnak* sok *Babilon'* véne
 Magát meg-hajtotta, midőn előtte járt;
 Ugy *Zamira* bé-meg; meg-érvén ez határt.
 A' mellyért inségi között fárodozott,
Léta erant gyémánt erköltsöt hordozott.
 Mivel a' Nyírséghez az hely közel ese,
 Az akkori föld Nép a' Vezérré lese;
 Kit látván két Dinnyét a' szekeren hoza,
 A' mellynek nagyságán *Léta* tsudálkoza,
 Fel-is szeltek edgyet, melly vérbélű vala,
 Tsak felét foghatta egy öles asztala;
 Ez hely az *Zamira!* mellyért *Léta* jára,
 Hová el-érkezett még-is utóljára;
 A' többi Vezérek a' méglen dülának,
 A' mennyegző vala eszében *Létának*;
 Mert hat ivén *Árpád* nyugodni akara,
 Hogy addig enyhüljön a' fáradt Nép' kara.

* * *

Zamirának könyve, az *Aszszony* fegyvere,
Létának szívében buzgóságot vere,
Ménróth háza' népét látván nagyon sira,
 Könyörületes lön ezeken *Zamira*,
 Es így szólt *Létához*: Hát ha már mi nekünk,
 Ez Környéken leszen Házassági székünk;
 Ezek-

Ezeknek Rabságát, kik itt uralkodtak,
 És ennyi gyermekkel környül-is rakodtak,
 El-nézhettyük, *Létám!* iralgmatlan szemmel?
 Ki-mondom én, a' mit meg-fogok eszemmel;
 A' Jó-tett helyében jóval-is fizetnek,
 Engedgy-meg illy szelid ház felekezetnek!
 Mi-is már egymásért sok inséget türtünk,
 Hát ha ezzel ékesb lész - korona-fürtünk!
Léta szánakodva el fogván beszédgyét,
*Zalánfi*hoz küldte *Ménróthnak* tselédgyét,
 Meg-hagyván egy hétre, hogy *Zalánfi* velle,
 Midőn egy óráig lelkére beszéle,
 Az ő ünnepére *Nagy Létára* jöjjön,
 Hogy nálla tovább-is Barátságá nőtjön:
 Ünnepek tartotta az ő Lakadalmát,
 Mert Fáradságának érte nyugodalmát;
 Ellenséged tehát *Léta* meg-nem veted?
 Oh bár példát adna másnak viseletek!
Szalárdhoz-is izent, *Szalárd*-helységébe,
 Ki *Zóltán* után jött Fő-Vezérségébe,
Hubat Világosról, *Gyulát Fejér-várról*, (m)
Szaboltsot el-hivta *Rakamaz* tájáról;
Arpádot, és a' több bajtárs Vezéreket,
 A' köz Vitézekből néhány ezereket.

Gön-

(m) Gyula Vezér, Gyula-Fejér, vagy-is Károly-Fejér-Váron lakott, mert Tuhutummal ő foglalta Erdélyt.

Göntzöl által tsinált mintegy húsz szekeret ,
 Mivel a' Magyarság tántzolni-is szeret ,
 A' fő Aszszonyokért azokat küldötte ,
 Hogy meg-jelenjenek ök-is körülötte :
 Nagy Mennyegzőjére mindnyáját hivatta ,
 Tartzal Vőféjének napját ki-szabatta .
 Ez szárnyas Lóval minden felé járkáltt ,
 Merkúri tisztyében egy hétig ki-nem-ált ; (n)
 Ponyókául vetett Mentéje lebegett ,
 Hasította kótsag forgója az Eget .
 Az alatt *Zamira* harmincz Leányival ,
 És még-annyan főzni tudó Aszszonyival ;
 Római modgyára sok pávát hozata ,
 És egynéhauy ezer Barom-fit hordata ;
 Hogy egy hétig lenne készen eledele ,
 Férje tsináltatott remek - tésztát vele ;
 Léta pedig erre száz ökröt vágota ,
 Mellyet hizlalt *Sár-rét* , és pusztá *Agota* ;
Biharról , 's a' Tiszán hozatott Gyümöltse ,
 Mellyel az Aszszonyok' izléseket töltse .
 A' Vezérek adtak arany szelentzéket ,
 Két ezer darabból álló medentzéket ;

Ezüs-

(n) Merkurius volt a' régi Istenek követtye , azért szárnyas Lábbal , 's Füvel irattatik.

Ezüstös fa-kupát szerzett a' boroknak ,
 Hólyagos tsuprokat a' gödény torkoknak ;
 Tokajból. Ménesről mazsola-bort hozza ,
 De a' Csatárral több kedvet okoz ;
 Temerdék munkával el-készült *Mindene* ,
 Tsak hogy rá segítse *Magyarok-Istene* .'
 Hogy kezére jusson szép *Zamira* Párja ,
 Azon nap szerentsés fel-tettzését várja.

* * *

Már az ősze - hivott Sereg edgyütt vala ,
 Mikor Szekerében a' napnak Hajnala ;
 A' *Vajgai* , *Kólyi* hegyeken fel-jöve ,
 Mosolygott mint *Aron* szép tizenkét köve.
 Aszajjának rózsás festékü sklárláttya
 Az eget deritvén ; *Léta* azt meg-láttya ,
 Keljfel , úgymond , arany sугároddal napom ,
 Midön *Zamirámmal* új Életem kapom !
 Ezen Vidékünket fényben bé-keréttsed ;
 Jöjjön - fel tisztában az est-hajnal méttsed ,
 Hogy a' mint fényes vagy , úgy az én Életem ,
 Mivel *Zamirámat* igazán szeretem ;
 Tündököljön minden Ember' példájára ,
 A' melly után annyi vészélyekben jára !

Eze-

Ezeket hangozván; aranyos dolmányát ,
 Mellyen a' mesterség üzte tudományát ,
 Övét , és mentejét magára fel-vette ,
 Nadrágját Magyaros módon illegtette ;
 Kardgyát Ugri Inas reá szuszokollya ,
 Mint a' Naprám olyan tarka vólt tarsollya (o)
 Sok rántzú Tsizmáját , mellynek arany rojtya ,
 Midőn *Csaba* Vezért a' halál meg-fojtya ,
 Attyafiainak kezekben szármozott ,
 És a' mellyet *Léta* magával ki-hozott ,
 Arany sarkantyúja Buzogány törével
 Itt *Létához* kerül egy Párdutz bőrével ,
 Ossi katzagáonyát válla közé veti ,
 Arany körmök vóltak annak négy szegleti ,
 Két tsimbókra kötven fürtyeit hajának ,
 Fejére helyhezté diszszét kalpagjának ;
Zamira pediglen sугáron serdülve ,
 Szük válban öltözvéen , melly vólt meg-feszülve ,
Damaskból hozatott aszajjos szoknyáját ,
 Melly utánna sepré vendéglő szobáját ;
 Napkeleten termett gyöngyöt , és sok követ ,
 A' melly a' szemekre játtzó sугárt lövet ;
 Gyöngyénél fejérebbe nyakára ragasztya ,
 Mellyeknek diszt adott képenek malasztya ,
 Rez-

(o) Kalendáriom Magyarúl naprám.

Rezgő boglárókkal tündöklő pártáját,
 Fátyollal ki-töldgya *Arákna* munkáját,
 Tsillagzott aranyos szállál patyolattya,
 Fel-lévén öltözve magát meg mutattya,
 El-fogadván, mint egy *Vestális* magzatot (p)
 Tárogató síppal jó kedv hangoztatott,
 Minnyáján egy homok halomhoz ki-mennek,
 Eltekről fogadást tévén az Istennek,
 Két ezer Lovasság páronként ballaga,
 Egy záfzló ragyogván mint hajnal' Tsillaga,
 Mellyet a' Nép előtt a' *Kún-Kapitány* vitt (q)
 Trefálkodván a' még le-tétegett a' hit.
Zatmár nevű fő-Pap egy tegzes legénnyel,
 Ki ez Társok eránt léven jó reménnyel;
 A' Tiszára menő húsz vad lúd' főttyából,
 Ketto le-lövete, a' mellyek szárnyából,
 Fejeből, szemekből, és belső, részéről,
 Minden jót jövendőt ez ünnep szeréről;
 Mellyeket a' halom öblébe ásattya,
 És a' Néphez vala illyetén szózatya :

„Vala-

(p) *Vestális Szüzek örök Tűz* tsinálás mellett Romában
 a' Kapitólban a' Szibillák könyveit őrizték.

(q) *Kún - Kapitánynak* nevezik a' Magyar Lakadalmok-
 ban, a' ki az Asztal végén a' vendégeket trefálkodva
 mulattya.

N

- „ Valamint ez Homok domb leg-kissebb része ,
 „ A' mellyet forgathat az idő szélvészze ;
 „ Meg-nem változtattya soha természetét ,
 „ Egymással tsendesen tünteti Életét ;
 „ És bár apró lévén , és sok Esső éri ,
 „ El-nem áztathatták az egek töltséri.
 „ A' szél által hozott magvokat neveli ,
 „ Oh melly szépek rajta a' fünek Leveli !
 „ Úgy *Léta* hűséggel *Zamirát* tisztelje ,
 „ Szeretetét azzal magához kérlelje.
 „ A' közben jöhető gondokat el - tőrje ,
 „ Úgy fog Termésével bővelkedni tsűrje ;
 „ Hazája hasznára magzata zöldüljön ,
 „ Fiában Attyának halma el-ne düljön ;
 „ Akkor a' markában lévő homok pora ,
 „ El-szóratván , véred légyen illy szapora !
 Efféle szavára a' Nép-is örvende ,
Léta' házához mentt a' vendégek' rende.

* * *

Bé-gyülvén a' vendég , az üstökös Atyák ,
 Hónnyai módgyokra a' kannát forgatták ;
 Frissítő italul fel-adták a' Méh - sert ,
 Melly tovább sok Aszszonyt a' tántzra-is fel-vert
 Mivel már az ember' árnyéka kerek vólt ,
 Fényben égett a' föld , ragyogott az Ég-bólt' ,
 A'

A' nap pályájának közepére hága ,
 Dél lévén el-hervadt a' mező' virága,
 Nagy vólt a' készüllet , 's a' Nép' sokodalma ,
 Ugy hogy köztök le-nem eshetett egy alma ;
 Itt a' *Discordia* Aszszony tett vólna kárt (r)
 Hová a' természet minden szépet bé-zárt ;
 A' gyönyörű Magyar Aszszonyoknak száma ,
 Háborúságának lett vólna jó váma ,
 Mert arany - almáját száznak - is adhattya ,
 Itt nem ítéltetett *Páris'* indulattya.
 A' Pohár bújdosott kézről kézre atták ,
 A' mellyel a' töltött káposztát nyomtatták ,
 A' kürtösfánk , és az egy száz rétű Béles ,
 Mint két singnyi asztal, olly nagy vólt és széles ;
 A' porló pogátsa , a' rétes' felege ,
 A' kementze' torkán hevert a' tsőrege ;
 Mellyet utóljára bor-kortsoja gyanánt ,
 Fel adta *Zamira* , a' mit a' nép kívánt ,
 N 2 Egész-

(r) Éris, *Discordia* Isten Aszszony, Thétis Lakadalmába melly Péleüssal öszve köttetett a' több Bálvány Istenek mindnyáján jelenlétén, ő egyedül nem hivatott; hogy öszve - veszétse a' Vendégseget, tehát az Ház ablakán egy arany Almat bé-vetett, mellyre ezek vóltak fel-mettzve: *adassék a' szebbnek*. Ezt Júnó, Minerva, Vénus magoknak talajdonítván, Párist vették Bíróul, a' ki az Almat Vénusnak a' szép Helenáért ítélte; onnan lett azután Trójának a' Görögök által lett el-pusztítása.

Egészlen meg-sütött ökrök fel-vágattak.

És a' köz nép közzé darabban hajtattak;

Húsz hordó bor pedig több álláson vala,

És midőn vigadna a' fő-rend' asztala;

Az alattak lévő kádra tsapoltatott,

A' köz emberek közt széjjel-is osztatott,

Midőn le-pillantott a' Napnak sугárja,

'S a' világosságot a' letét el-zárja;

Nagy tűz-rakásokat a' mezőn tsináltak,

A' Magyar Gyermekek azokon ugráltak;

Két hétig folyt ezen Vendégség' divattya,

Mellybe az irigység magát így avattya:

Hát, úgymond, a' Magyar egymást tsak szívelt,

Örömmel még sinsen a' Dobzódás teli?

Minden Nemzeteket én össze-szaggatok,

Tsak békével vagyon a' ti Hadnagyatok?

A' jó erkölcsöknek nagy a' tisztelete,

Létának az irigy még gántsot nem vete?

Zamira már nyugszig meg-vetett ágyába?

Nem oda jó kantza, nem oda buzába!

A' Vigság szekerét mái nap el-töröm,

Nem tudom mikor jön néki fel illy öröm!

Fel borzatt begyéből akkor egy sárga tsep

Ki-buzogván, a' melly minden ételt bé-lep;

Mellyet midőn *Árpád* gyomrában éreze,

Kérdhoz nyúlt ott tústént diadalmas keze,

Nem illik! fel-álván, úgymond, puháskodni,

És a' Mennyegzőben tsak Aszszonyoskodni,

Kel-

Keljünk Paripára mindnyajan Vitézek,
 Mert a' boldog hartzra most jó útát nézek;
 Midőn meg-rettentek majd minden Nemzetek,
 A' környül-lévökre én hadat vezetek;
 Hogy mint *Léta*, ekkép más Magyar katona,
 A' ki eddig leg-több terhet köztünk vona;
 Borostyánnya helyett Jószágot kaphasson,
 Vagy Zsákmánt tehessen valamék várásson;
 Mert a' Fejedelem mindennek köz Attya,
 Nem az, ha Népének javát nem forgattya;
 Eljen ide Haza *Léta* szerentséssen,
 De a' többi Magyar honnyán el-ne késsen;
 Hanem hogy az időt dologgal meg-nyerje,
 Készen légyen tiz nap minden hadi szerje!
 Illy szikrázó szóval lovára fel-hágott,
 Készültt pusztítani Mórva, Cseh-országot;
 Mint a' paraszt-gazda, kit a' köz akarat
 Unszol a' munkára, tselédgyével arat;
 Akkor a' hangyák - is, kiknek le-főbb gondgya,
 Hogy takarj! a' gondos Természettel mondgya;
 Télről emlékeztvén egy ösvényen járnak,
 Takarmányát gyűjtik az érlelő nyárnak,
 Hordgya a' szemeket a' fekete sereg,
 És az őszi féreg ezek közt kesereg:
 Ugy a' hartzra készültt *Arpádnak* embere,
 Kiknek *Lehel'* kúrtye Mársra hangot verte,
 El-érvén azomban Tziprisnek magzattya,
 Társaival arany puszdraját hozattya;

A'

A' mellyből egy nyilat kéz - ijjához foga ,
 Hogy fel - oldoztassan *Zamira'* záloga ;
 El-pettzé sustorgó pattanások között ,
 A' melly veséjében *Létának* ütközött ,
 Tik , az enyim vagytok , úgymond , a' szerelem
 Anyám fegyverivel Lagzitok 'tisztelem ,
 A' hivet , és szüzet , úgy-is ritkán látom ,
 Ez Magyar Erköltset köz hirre botsátom !
 Így szólván *Páfusnak* Várassába kele ,
Létát fel-ingerlé kéz-ijjának szele.
 Ekképpen *Zamiram* diadalmat üze ,
Létának bilintsén nyögdétselt rab-szüze.
 Ezek a' Házasság Nektárával éltek ,
Nagy-Léta helységben a' még le-folytt Éltek ;
 Aradgyon Példájok a' Magyar-Hazára ,
 Kiket a' néma Föld gyomrában el-zárá.

A' Gúnyolókból egy jó Barátom' Verse.

Ez könyvet ótsárló ! akár ki-vagy , ki légy ;
Apelles' képének nem árthat egy kis légy ,
 Mellyet az irigység homlokára szabott ,
 A' restel olvashatsz Te a' parton habot ;
 Hogy ha már enyészni sir-halmában láttya ,
 Akkor az Irónak a' világ Baráttya.

61/T449

N 207

~~Lo Lō di Ievang 67 88~~

~~Lo Lō di Ievang 57 68~~

~~Lo Lō di Jeretz 43 68~~

~~Lo Lō di Mihon 34 58~~

~~Lo Lō~~

~~James King~~

~~[Signature]~~

her

ny

~~Transkript~~
L. 1000

